

DONDERDAG 21 JANUARI 2010

VOORZITTER: PÁL SCHMITT

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 10.00 uur geopend)

2. Betrekkingen EU/Tunesië (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de betrekkingen tussen de EU en Tunesië.

Neelie Kroes, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Parlement bedanken voor de uitnodiging om deel te nemen aan de discussie over Tunesië.

De betrekkingen tussen de EU en Tunesië zijn geregeld in een associatieovereenkomst die is ondertekend in 1995. Tunesië was overigens het eerste mediterrane land dat een dergelijke overeenkomst ondertekende en het heeft sinds die tijd significante vooruitgang geboekt.

Op het gebied van internationale betrekkingen is Tunesië een betrouwbare partner waarmee de EU nauw samenwerkt. De standpunten die het land uitdraagt en de posities die het inneemt binnen internationale organisaties en in andere fora zijn gematigd en evenwichtig. Het land is bereid tot samenwerking op het gebied van zaken als veiligheid en migratie en heeft goede betrekkingen met de buurlanden in de zuidelijke mediterrane regio. Bovendien heeft het altijd een constructieve rol gespeeld in de regionale integratie in de Maghreb.

Tunesië neemt actief deel aan het Europees nabuurschapsbeleid en de periodieke verslagen van de Commissie over de tenuitvoerlegging van het actieplan voor het Europees nabuurschapsbeleid door Tunesië zijn duidelijk in hun oordeel: Tunesië heeft vooruitgang geboekt op een aantal samenwerkingsgebieden, waaronder het actieplan.

De economische hervormingen zijn doorgegaan, wat een gestage groei van zowel de Tunesische economie als het volume van de handel met de EU mogelijk heeft gemaakt. Er zijn belangrijke resultaten geboekt op het sociale vlak, op terreinen als gezondheidszorg, onderwijs, de strijd tegen armoede en de bescherming van de rechten van vrouwen.

Anderzijds wijzen de verslagen ook op tekortkomingen, in het bijzonder op het gebied van justitie en vrijheid van meningsuiting en van vereniging.

Er is een voortdurende politieke dialoog gevoerd met Tunesië over alle onderwerpen in het actieplan, die zijn besproken in tien subcommissies en in werkgroepen. De Associatieraad EU-Tunesië is al verschillende malen bijeengekomen en de volgende vergadering staat in de komende maanden gepland.

Op 1 januari 2008 werd Tunesië het eerste zuidelijke mediterrane land met een vrijhandelsgebied met de EU voor industriële producten, twee jaar eerder dan voorzien. De EU is de belangrijkste handelspartner van Tunesië: 72,5 procent van de import komt uit de EU en de EU is de bestemming voor 75 procent van de export. De financiële samenwerking met de EU bedraagt zo'n 75 tot 80 miljoen euro per jaar en Tunesië heeft laten zien hiervoor een goed opnemingsvermogen te hebben.

Er zijn ook onderhandelingen gestart over de geleidelijke liberalisering van de handel in diensten en het recht van vestiging, alsmede over landbouw- en visserijproducten. De afronding van deze onderhandelingen zal, samen met de afstemming van de betreffende wetgeving, een nieuwe fase inluiden in de betrekkingen tussen de EU en Tunesië en de integratie van de Tunesische economie in de gemeenschappelijke markt van de EU een stap dichterbij brengen.

Tunesië heeft verzocht zijn betrekkingen met de EU een nieuwe impuls te geven door middel van een gevorderde status. Wij zijn van mening dat een dergelijke stap in het belang van de EU is. We verwachten ook dat Tunesië zich extra zal inzetten voor meer democratische hervormingen en vrijheid van meningsuiting. Zonder vooruitgang op het belangrijke gebied van de mensenrechten zouden de aanzienlijke prestaties van

het land die ik zojuist heb genoemd – hoewel ze, zeker in vergelijking met de rest van de regio, zeer significant zijn – onvoldedig worden geacht.

Tot slot wil ik zeggen dat wij de betrekkingen tussen de EU en Tunesië beoordelen als solide en vriendschappelijk en dat wij van mening zijn dat er daadwerkelijk potentieel is voor verdere versterking van die betrekkingen.

De Voorzitter. Aan de orde zijn de interventies namens de fracties.

Ioannis Kasoulides, *namens de PPE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, als partner in de Mediterrane Unie, als eerste land dat de associatieovereenkomst ondertekende en als eerste land met een actieplan voor de implementatie van het nabuurschapsbeleid heeft Tunesië een belangrijke rol ten aanzien van de stabiliteit in de regio; Tunesië loopt relatief voorop als het gaat om gelijkheid tussen mannen en vrouwen en om de bescherming van kinderen en het gezin en wacht nu op de onderhandelingen over de toekenning van een gevorderde status als partner van de EU.

Die overeenkomsten waarover ik het over had, bevatten clausules over de democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten. Er zijn procedures uitgezet om de dialoog op gang te brengen en om voortgang te boeken met deze uiterst gevoelige, en voor het Europees Parlement uiterst belangrijke, onderwerpen. Als we tastbare resultaten willen zien, en die niet per se willen bereiken door polemiek en kritiek, moeten we oppassen dat we ons niet superieur gedragen, maar laten zien dat we ons als gelijken opstellen en niet als een soort inspecteurs, en moeten we laten zien dat we de zorgen en de gevoeligheden van onze partners serieus nemen.

Ik weet zeker dat de Tunesische regering in een dergelijke sfeer zal reageren met concrete voorwaartse stappen op de gebieden die nu ter discussie staan.

Pier Antonio Panzeri, *namens de S&D-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, als wij een oordeel zouden moeten geven over de bestaande relaties tussen de Europese Unie en Tunesië dan zou dat oordeel niet anders dan positief kunnen luiden, ook met betrekking tot de stabilisering van de regio.

Het is een feit dat op economisch vlak belangrijke vorderingen zijn gemaakt en ook vanuit maatschappelijk oogpunt zijn er bemoedigende signalen. Niettemin is het zo dat we ons na de presidentsverkiezingen van 25 oktober jongstleden op politiek vlak gesteld zien voor het probleem dat meer concrete actie nodig is op weg naar democratische hervormingen. Zoals wij weten is het doel van de Europese Unie op het gebied van haar buitenlandse politiek om de democratie, de rechtsstaat, het respect voor mensenrechten en de fundamentele vrijheden te ontwikkelen en te versterken.

Tunesië is belangrijke verplichtingen aangegaan in de sfeer van een actieplan voor nabuurschapsbeleid op het gebied van democratie, bestuur en mensenrechten. Het actieplan stelt een serie prioriteiten vast. Speciale belangstelling zou hierbij moeten uitgaan naar de verwezenlijking en consolidering van de hervormingen en de versterking van samenwerking en politieke dialoog, specifiek op het gebied van democratie, mensenrechten, buitenlandse politiek en veiligheid.

In dit kader moet worden gewerkt aan versterking van de instellingen die de verschillende onderdelen van de Tunesische maatschappij in staat stellen hun deelname aan het politieke bedrijf te vergroten. Gewerkt moet worden aan de verdere ontwikkeling van de rol van het maatschappelijk middenveld en de steun aan politieke partijen moet worden voortgezet opdat hun deelname aan het democratisch proces verbreed wordt. Voorts moeten het respect voor de vrijheid van meningsuiting en vereniging alsmede de mediapluriformiteit nog meer ruimte krijgen.

Wij zijn er van overtuigd dat deze doelen kunnen worden bereikt en het ligt voor de hand om concrete stappen vooruit te verwachten. Onze inzet is erop gericht om de vriendschappelijke relatie tussen de Europese Unie en Tunesië te behouden en de bestaande banden te versterken ook met het oog op het overleg dat kan ontstaan naar aanleiding van de eventuele gevorderde status voor dit land. Maar Tunesië zelf zal werkelijk een aantal concrete stappen vooruit moeten doen.

Louis Michel, *namens de ALDE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil op de eerste plaats de commissaris bedanken en haar feliciteren met het standpunt van de Commissie. Ik kan mij volledig vinden in dat standpunt, dat mij veel redelijker toeschijnt dan dat van diegenen - ik weet niet precies wie dat waren - die om dit debat hebben gevraagd.

Zoals reeds gezegd werd, was Tunesië het eerste land in het Euro-mediterrane gebied dat een associatieovereenkomst tekende. Ook is het land een actieve partner in het Europees nabuurschapsbeleid.

Het is goed erop te wijzen, zoals de heer Kasoulides al deed, dat het land sinds 1 januari 2008 het enige mediterrane land is dat vrijhandelsbetrekkingen met de Europese Unie onderhoudt. Deze samenwerking verloopt uitstekend.

Het land geeft blijk van een uitstekend absorptievermogen. Tunesië heeft grote vooruitgang geboekt, die geresulteerd heeft in een zeer hoog ontwikkelingsniveau en in sociaaleconomische resultaten die erkend zijn door internationale organisaties. Economisch gezien heeft Tunesië in de periode 2002-2008 een gemiddeld groeipercentage gerealiseerd van 4,6 procent. Bovendien is het land erin geslaagd zijn schuldenlast te verminderen.

Het zou onterecht zijn de voortgang te ontkennen die op het sociale vlak geboekt is, met name ten aanzien van vrouwen. De cijfers spreken voor zich: 59 procent van de leerlingen in het hoger onderwijs zijn meisjes. Onderwijs is overal verplicht voor meisjes van 6 tot en met 16 jaar. Vrouwen vormen bijna een kwart van de actieve beroepsbevolking in Tunesië.

Deze resultaten mogen uiteraard niet verhullen dat de Tunesische overheid dringend ertoe moet worden aangezet meer voortgang te boeken op het gebied van het bestuur en de mensenrechten; we weten dat daar nog wat werk te verrichten is. Evenals andere sprekers vind ik dat dit vraagstuk aandacht behoeft, uit hoofde van de democratische waarden waar wij voor staan. Maar we moeten niet vergeten dat wij niet de enigen zijn die aan deze waarden hechten. Ze leven ook in het hart van de Tunesische samenleving, een dynamische en pro-Europese samenleving.

Daarom moeten we onze steun uitspreken voor het verzoek van Tunesië om verlening van de gevorderde status als partner van de Europese Unie. En ik denk ook dat we in die dialoog het geschikte kader zullen vinden om onze partners ertoe aan te zetten meer voortgang te boeken op het terrein van bestuur.

We moeten die discussie met onze partners uiteraard met overtuiging voeren, maar zonder in het soort moralisme te vervallen waar Europa patent op heeft en dat vaak overigens contraproductief is.

Ik ben uiteraard niet ongevoelig voor bepaalde individuele gevallen waar sommigen van u vragen bij stellen. We hebben natuurlijk het volste recht onze partners te bevragen over situaties die wij onaanvaardbaar vinden, maar ik wil u erop wijzen, en daarmee sluit ik af, dat Tunesië erin geslaagd is een politiek systeem op te bouwen dat gebaseerd is op de scheiding tussen kerk en staat.

De overheid in Tunesië biedt de bevolking een pakket aan basisvoorzieningen dat in andere landen vaak nog niet bestaat, en ik vind het goed ook dáár op te wijzen. Ik ben dan ook uitermate optimistisch over de toekomst van de betrekkingen tussen Tunesië en de Europese Unie, als die gebaseerd is op respect, tussen partners die elkaar respecteren en het eens zijn over de belangrijkste zaken.

Hélène Flautre, namens de Verts/ALE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het nogal wat, wat ik hier allemaal hoor, zowel van de kant van de commissaris als van mijn collega's. Er is kennelijk nog heel wat nodig om tot een goed en objectief oordeel te komen over de actuele situatie in Tunesië.

Eerlijk gezegd heb ik het gevoel, als ik u hoor, dat ik naar westerse intellectuelen van tientallen jaren terug zit te luisteren, die opgewekt praten over de economische en sociale successen van de Sovjet-Unie, zonder ten enenmale in staat te zijn zelf ter plaatse te gaan kijken hoe het er staat met onze waarden. Wat zijn onze gemeenschappelijke waarden, mijnheer Michel? Dat zijn de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat.

U heeft allemaal terecht opgemerkt dat Tunesië de eerste partner was die een associatieovereenkomst met ons tekende. Dat is waar, en juist daarom is dit allemaal zo zorgwekkend, want we hebben het hier niet over enkele hiaten, commissaris, we hebben het niet over stap voor stap gaan. Nee. De situatie van de mensenrechten en de democratie in Tunesië gaat hard hollend achteruit. Kunt u ook maar één enkele krant noemen die in de afgelopen twintig jaar is toegestaan, of één enkele partij of één enkele vakbond? Nee.

De waarheid is dat er systematisch met de fundamentele vrijheden gespot wordt, waarmee er gespot wordt met dat waar wij voor staan. Dat heeft niets met moraliseren te maken, dat heeft te maken met het respecteren van de waarden van de Europese Unie en met het respecteren van de zaken die we overeengekomen zijn met de ondertekening van deze associatieovereenkomst.

Ik vraag dan ook dat we ten minste een gezamenlijke analyse maken. Ik vind dat we hard ons best gedaan hebben om een debat te krijgen, maar we zouden onze tijd beter kunnen besteden aan het organiseren van een echte delegatie, die echt gaat praten met het maatschappelijk middenveld in Tunesië en met de verschillende vertegenwoordigers daarvan, om de balans op te maken van de intimidaties waar voorvechters

van de mensenrechten, studenten, vakbonden, werknemers en advocaten voortdurend mee te maken krijgen. Er hebben machtsgrepen plaatsgevonden in zo ongeveer alle organisaties die enige autonomie aan de dag legden ten aanzien van de autoriteiten. Ik ben dus van mening dat u op dit vlak in volstrekte illusie verkeert.

Uit uw betogen begrijp ik heel goed waarom u de realiteit in Tunesië niet onder ogen wilt zien. U wilt de realiteit in Tunesië niet onder ogen zien omdat u van mening bent dat er economische belangen in het geding zijn en belangen op het gebied van terrorismebestrijding en illegale immigratie. Dat heeft u allemaal meer dan duidelijk gemaakt, en u komt steeds weer aanzetten met de voortgang die sinds de tijd van Bourguiba geboekt is op het gebied van gelijkheid tussen mannen en vrouwen en van het gezin. Maar dat was wel in de tijd van Bourguiba. Sindsdien heeft er geen enkele vooruitgang meer plaatsgevonden.

Ik ben dus van mening dat we, als we onszelf, de overeenkomsten die we ondertekenen, het Europees nabuurschapsbeleid en de waarden van de Europese Unie ook maar enigszins serieus nemen, Tunesië absoluut niet een gevorderde status kunnen verlenen. Ik zeg u onomwonden: als u dát doet, verspeelt u elke kans bij alle mediterrane landen om eisen te stellen of toezeggingen te vragen op het gebied van de mensenrechten en de democratie; dát is dan gegarandeerd het resultaat.

Charles Tannock, *namens de ECR-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Tunesië is een vriend en bondgenoot van de Europese Unie, een welvarende, progressieve, moderne en meritocratische seculiere samenleving die uniek is in de Arabische wereld. Tunesië hanteert ook terecht een standvastige aanpak van islamitisch jihad-extremisme.

Er ontstaat in hoog tempo een politiek meerpartijstelsel in Tunesië en het is een land waar vrouwen volledig gelijkwaardig deel uitmaken van de maatschappij. Waarom zouden we dan afstand willen nemen van Tunesië en zijn tien miljoen inwoners? Misschien uit jaloezie op het succes van het land, misschien omdat het een klein land is dat geen olie heeft en dus geen economische macht over de EU, zoals Libië of Saoedi-Arabië.

Naar mijn mening proberen degenen die dit debat hebben bedacht bewust de vooruitgang die de afgelopen jaren is geboekt in de betrekkingen tussen de EU en Tunesië, te saboteren. Het is vooral zuur dat dit debat gelijktijdig plaatsvindt met een bezoek van Tunesische parlementsleden aan Straatsburg, die volgens mij daarboven naar dit debat zitten te luisteren.

Tunesië heeft onze steun, aanmoediging en dialoog nodig, geen constante stroom zinloze beschimpingen. Het is akelig ironisch dat links, dat beweert zoveel waarde te hechten aan vrouwenrechten, Tunesië aanvalt ondanks het feit dat dit land vrouwen kansen en vrijheden biedt die ze nergens anders in de Arabische wereld hebben.

Het feit dat de Tunesische autoriteiten het dragen van een hoofddoek op openbare plaatsen hebben verboden, geeft aan dat ze vastbesloten zijn de Tunesische waarden van secularisme, tolerantie en vrijheid te beschermen. We zouden Tunesië moeten respecteren als onze Euro-mediterrane gevorderde partner.

De Voorzitter. Ik wist niet dat er een Tunesische delegatie aanwezig was, maar zij wuifden toen u dit zei. Ik heet u welkom op de publieke tribune.

Marie-Christine Vergiat, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, persoonlijk ben ik blij met het feit dat we dit debat over de mensenrechtensituatie in Tunesië houden. De Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links heeft hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. Ik ben altijd opgekomen voor de mensenrechten, maar mensenrechten zijn over de hele wereld dezelfde.

Ik betreurt het dat er gekoppeld aan dit debat geen stemming over een resolutie plaatsvindt. Het gesproken woord is vluchtig; alleen het geschreven woord beklijft. Tunesië ontvangt als oudste partner van de EU meer hulp per hoofd van de bevolking dan andere zuidelijke landen, en speelt een actieve rol bij het tot stand brengen van de vrijhandelszone in het mediterrane gebied. Zó'n actieve rol, dat de leiders van het land nu hun beloning vragen en om de gevorderde status verzoeken.

Ik ben het helemaal eens met wat mevrouw Flautre gezegd heeft en ik deel haar ontzetting over bepaalde uitspraken die hier gedaan zijn. De partnerschapsovereenkomsten van de Unie bevatten tegenwoordig clausules op het gebied van de democratie en de mensenrechten. Die clausules moeten met dezelfde zorg bewaakt worden als de economische clausules. Het verslag van de Commissie over de uitvoering van het nabuurschapsbeleid is op dat punt echter niet bevredigend, commissaris. Er wordt hier echt met twee maten gemeten.

Op 25 oktober vorig jaar is de heer Ben Ali herkozen, voor een vijfde mandaat, met ruim 89 procent van de stemmen. Dat cijfer alleen al zegt genoeg over de democratie in dat land. Het is een gesloten democratie, waarin voorvechters van mensenrechten, rechters, advocaten, journalisten, kortom iedereen die de moed heeft het regime niet te steunen - geïntimideerd, opgesloten en in sommige gevallen zelfs gemarteld wordt.

Sinds afgelopen september zien we het land afglijden naar een ware repressieve politiestaat. Het geval van Taoufik ben Brik, die komende zaterdag berecht wordt, vormt daarvan het bewijs. Maar we zouden ook de namen kunnen noemen van Zouhair Maclouf en Fahem Boukadous, die veroordeeld zijn omdat ze respectievelijk dingen hebben gezegd over de milieusituatie van hun land en deelgenomen hebben aan demonstraties van arbeiders.

Ja, dat is de sociale werkelijkheid in Tunesië. Voorvechters van de mensenrechten zoals Kamel Jendoubi, Sihem ben Sedrin, Sana ben Achour en Kemais Chamari zijn het slachtoffer van een schandalige campagne in de pers. Sadok Chourou crepeert al zestien jaar lang in de gevangenis en de naam van Radhia Nasraoui, die optreedt als zijn advocaat, wordt door het slijk gehaald, waardoor haar carrière onherstelbaar beschadigd is.

Studenten worden gearresteerd en op willekeurige gronden veroordeeld, evenals anderen. Paspoorten worden afgenomen of niet vernieuwd, en sommige militanten wordt het recht ontzegd het land te verlaten om hier te komen getuigen van wat er zich daar afspeelt. Vergaderingen van onafhankelijke organisaties zijn verboden, deelnemers daaraan worden in de gaten gehouden, en ik heb niet voldoende tijd om nog een volledig plaatje te schetsen van het sociaal beleid.

Waarom heeft de Tunesische regering zolang nodig om op het VN-rapport te reageren? Waarom hebben ze waarnemers van de Europese Unie de toegang geweigerd als de verkiezingen zo democratisch verlopen? De feiten spreken voor zich. Ze worden steeds vaker onthuld in de kranten van onze landen.

De Commissie en de Raad dienen zich hier rekenschap van te geven. Tunesië moet zijn verplichtingen nakomen op het gebied van de democratie en de mensenrechten. Het is onaanvaardbaar om nu naar een gevorderde status toe te werken. Ja, ik ben voor gelijkheid in partnerschappen. Ja, alle landen ter wereld moeten gelijk behandeld worden, maar dan moeten ze zich wel aan hun verplichtingen houden. Daar laat ik het bij, mijnheer de Voorzitter.

Gerard Batten, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de situatie van Tunesië lijkt in het algemeen positief te zijn. Het land heeft de meest stabiele samenleving van Noord-Afrika. Het heeft technisch gezien een democratie, hoewel dit naar westerse maatstaven mogelijk slechts een semidemocratie is, maar daar mogen we geen kritiek op leveren, want ze hebben veel vooruitgang geboekt. Er is een officieel beleid om te werken aan volledige democratie en Tunesië is een stabiele maatschappij met een hoge mate van persoonlijke veiligheid. Dit is bereikt door de onderdrukking van de islamitische extremisten en communisten in het land, maar dat is een prijs die ervoor mag worden betaald. Het officiële beleid is het nastreven van culturele eenheid – het scheppen van één natie. Dat is iets waar veel Europese landen – waaronder het mijne, het Verenigd Koninkrijk – nog wat van kunnen leren.

Economisch gaan ze vooruit. Slechts 7 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens. De volksgezondheid behoort tot de beste van Noord-Afrika, met een relatief hoge levensverwachting. In de politiek beperkt de grondwet het aantal zetels dat een partij kan hebben in het Huis van Afgevaardigden, waarbij 20 procent van de zetels gereserveerd is voor minderheidspartijen. Dat komt uitermate verlicht over in vergelijking met het kiesstelsel op basis van *first past the post* dat in het Verenigd Koninkrijk wordt gebruikt, dat in mijn ogen een samenzwering ten aanzien van de kiezer is om de Conservatieven en Labour binnen te houden en alle andere partijen buiten. Dus misschien kunnen we nog iets leren van de Tunesiërs.

Over het Verenigd Koninkrijk gesproken, mijn partij, de UK Independence Party, kreeg afgelopen week kritiek uit de hoek van islamitische extremisten en zogenaamde liberalen toen we het plan voorstelden dat de gezichten van mensen onbedekt moeten zijn in openbare ruimten en in privéruimten als de betrokkenen een dergelijke voorwaarde willen stellen. Maar kijk eens wat Tunesië heeft gedaan. Wet nr. 108 verbiedt de hoofddoek en dat gaat veel verder dan wat anderen hebben voorgesteld. De minister van Religieuze Zaken, Boubaker El Akhzouri, heeft de hoofddoek in de ban gedaan omdat deze in strijd is met de “culturele nalatenschap” van het land en islamitische kledij wordt gezien als “een vreemd verschijnsel” in de maatschappij. Dat is interessant als het gezegd wordt in een islamitisch land. Hoe meer ik over Tunesië hoor, hoe positiever mijn indruk van dat land wordt. Maar ik heb ook cijfers gezien die aangeven dat er 70 miljoen euro moet worden uitgegeven aan belangrijke projecten in de nabuurschapsregeling van de EU. Mijn kiezers, die tot de armsten van Londen behoren, kunnen zich dat soort uitgaven niet permitteren. We willen handel, vriendschap

en samenwerking met Tunesië, maar daarvoor hoeft niet de belastingbetaler in het Verenigd Koninkrijk te worden uitgekleeft. Laten we hen helpen hun democratie te versterken en welvaart te ontwikkelen. Verder kan ik hun nog een gratis advies geven, namelijk dat ze uit de buurt moeten blijven van de Europese Unie en hun vrijheid en onafhankelijkheid moeten behouden.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, er bestaan nauwe en veelzijdige handelsbetrekkingen tussen de EU en Tunesië. Tunesië, dat jaarlijks circa 80 miljoen euro aan financiële steun ontvangt, is een prachtig voorbeeld van een succesvol ontwikkelingsbeleid. Dit is een land met een opkomende economie en het heeft een leidende positie in de Maghreb verworven en als eerste land aan de Middellandse Zee een vrijhandelszone met de EU gerealiseerd waarvan het nu de vruchten plukt met een stabiele economische groei. De Tunesische Republiek moet daarom een constructieve rol spelen in de beraadslagingen ten aanzien van de EuroMed Roadmap voor de handel na 2010 en de samenwerking met de Maghreblanden.

Nu zou je op grond daarvan kunnen denken dat alles er rooskleurig uitziet, ware het niet voor die ene paragraaf waarin Europese hulp in het kader van partnerschapsovereenkomsten wordt gekoppeld aan de naleving van de mensenrechten. Precies op dat punt bestaat er een tegenstrijdigheid - het geld waarmee de Tunesische economie moet worden aangezwengeld, wordt eveneens gebruikt om een dictatoriaal, antidemocratisch apparaat te ondersteunen. Dat is een algemeen voorkomend probleem bij onze ontwikkelings- en samenwerkingshulp. Hier moeten we iets aan doen, want het mag niet zo zijn dat de EU schending van de mensenrechten bevordert, al is het maar indirect, in Tunesië, Congo of uiteraard kandidaat-lidstaat Turkije.

Salvatore Iacolino (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Tunesië vormt samen met de hele Maghrebregio een relevant strategisch gebied. Het land beschikt over een enorm groeipotentieel en vormt een gebied van groot belang, in economisch opzicht maar vooral in Europees opzicht.

Ook recent zijn programma's opgestart met de Europese Unie voor samenwerking over de grenzen. Dit is het aangewezen moment om de banden opnieuw aan te halen tussen de Europese Unie en de Afrikaanse staten die grenzen aan de Unie, om te beginnen bij Tunesië, door het potentieel van dit gebied te versterken en de betreffende maatschappelijke en economische ontwikkeling te ondersteunen, alles in een kader van vrijheid en veiligheid.

Het dragende element voor de kracht en samenhang van een ambitieus programma van economische en sociale ontwikkeling is de band tussen de volken rond de Middellandse Zee. Op politiek gebied kan men zeggen dat Tunesië een land is met een nog relatief jonge democratie maar het gedefinieerde actieplan lijkt in lijn met de verwachtingen van de Europese Unie.

Het ontstaan van nieuwe partijen en een behoorlijke vrouwelijke vertegenwoordiging in het parlement volgend op de verkiezingen van eind oktober 2009 bevestigen een significante vooruitgang op het gebied van democratische participatie. In elk geval moeten de persvrijheid en de gelijke rechten voor mannen en vrouwen worden beschermd en versterkt, net als meer in het algemeen de fundamentele mensenrechten.

Op deze manier kan men bevorderen dat Tunesië de weg aflegt die het is ingeslagen door alle belemmeringen weg te nemen die een volledige ontplooiing van de mensen in dit gebied verhinderen, alles binnen het kader van een gevorderde status voor Tunesië.

De centrale ligging van Tunesië in het Middellandse-Zeegebied en het moderniseringsproces dat in het land is opgestart, vragen om een serieuze en evenwichtige benadering die leidt tot de bekrachtiging van de waarden waarin de Europese Unie gelooft. Op het pad van de democratie kan het Europees Parlement zich nu minder dan ooit misstappen veroorloven.

Een constructieve dialoog en attente diplomatie kunnen bijdragen aan de uiteindelijke consolidering van een relatie die bestemd is om versterkt te worden met een land dat op bepaalde gebieden, rechtspraak en vrijheid van vereniging, geholpen moet worden te groeien. Ook een land echter, ik herhaal het, dat absoluut centraal en van cruciaal belang is voor een politiek van stabiliteit in het Middellandse-Zeegebied.

Carmen Romero López (S&D). - (ES) Respect hebben voor Tunesië betekent ook respect hebben voor zijn democratische oppositie, die zich probeert te organiseren en die onderdrukt wordt, en respect voor zijn maatschappelijke organisaties, die tevens de toekomstige oppositie zijn. Daarom wil ik niet alleen de parlementsleden begroeten die hier vandaag deze vergadering bijwonen, maar ook de potentiële parlementsleden, die thans bedreigd worden en het gevaar lopen in de gevangenis terecht te komen. Wij vinden het dan ook van groot belang dat die samenleving zich organiseert en dat ook haar democratische oppositie gerespecteerd wordt, ook al is zij op het ogenblik nog niet georganiseerd.

In Spanje hebben we een samenleving gekend – ik kan dat zeggen, als Spaanse europarlementariër- waarin de democratische oppositie gemarteld en onderdrukt werd ten tijde van de dictatuur. Als de oppositie niet terroristisch is, als zij democratisch is, heeft zij bepaalde waarden, en dat zijn de waarden van de toekomst. Daarom dienen wij die oppositie te ondersteunen, die nu nog niet georganiseerd is, maar die wel democratisch is, en die strijdt voor die waarden van de overgang in Tunesië en voor het consolideren van die waarden. We moeten haar ook helpen zich te organiseren.

We moeten de leden van de oppositie ook helpen zodat ze in de toekomst een leidende rol en een hoofdrol kunnen spelen, in de oppositie dan wel in de regering, maar die afwisseling is essentieel in een democratische samenleving.

Die escalatie van geweld waarvan wij nu getuige zijn, en die in de toekomst nog verder kan toenemen, is dan ook niet het beste visitekaartje voor een gevorderde status.

We weten dat Tunesië lid is geweest van het mediterrane partnerschap en een zowel mediterrane als democratische roeping heeft. Daarom willen we dat het ook in deze tijd bijdraagt aan die democratische consolidering en in staat is zichzelf te organiseren, zodat het werkelijk een loyale partner wordt, een partner die ertoe bijdraagt dat het Middellandse-Zeegebied een opkomend gebied wordt en een gebied met democratische waarden.

Dat is onze wens voor de toekomst, en dat is wat we Tunesië toewensen.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ongetwijfeld is Tunesië een partner waarmee de Europese Unie betrekkingen dient te onderhouden namens de Middellandse-Zeeregio en op bilateraal niveau. We moeten als Europese Unie echter, zonder de economische zaken uit het oog te verliezen, aandringen op transparantie van de democratische processen en de rechtsorde in dat land.

Ondanks het feit dat Tunesië een stabiel land is, is het helaas geen land waar alle democratische normen worden gehandhaafd. Internationale niet-gouvernementele organisaties zeggen dat de veiligheidsdiensten er gevangenen martelen en straffeloos kunnen optreden omdat ze worden beschermd door hooggeplaatste functionarissen. De persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting zijn er drastisch beperkt en de situatie zou voor journalisten een van de ergste van alle Arabische landen zijn. Repressie heeft vaak een religieuze achtergrond. De vervolging van de christelijke minderheid wordt steeds verontrustender. De regering van Tunesië staat geen uitingen van protest of een onafhankelijk oppositie toe.

Zonder te vergeten dat Tunesië het eerste mediterrane land was dat een associatieverdrag met de Europese Unie sloot, moeten we resoluut blijven aandringen op naleving van de bepalingen van die overeenkomst. Eerbiediging van mensenrechten en democratische normen in Tunesië moet een voorwaarde zijn voor verdere samenwerking met dat land.

Dominique Baudis (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om even af te stappen van de karikaturen zoals we die vanochtend een aantal keren gehoord hebben, wil ik even wijzen op een paar objectieve feiten met betrekking tot Tunesië, een partner van de Europese Unie.

Sociaal gezien is er veel vooruitgang geboekt, met een spectaculaire groei van het gemiddelde inkomen per inwoner, en de overgrote meerderheid van de Tunesiërs behoort nu volgens de geldende criteria tot de middenklasse. Meer dan 90 procent van de Tunesiërs heeft een sociale verzekering en meer dan een kwart van de begroting gaat naar onderwijs, waardoor Tunesië een van de allereerste landen is die de millenniumdoelstellingen op het gebied van het lager onderwijs hebben gehaald.

En tot slot, zoals de heer Michel ook al aangaf, worden de rechten van vrouwen erkend en gegarandeerd. Aan de universiteit zijn er meer vrouwelijke dan mannelijke studenten, 40 procent van de leraren is vrouw, en een kwart van de parlementsleden, gemeenteraadsleden en journalisten is vrouw. Heel wat landen kunnen jaloers zijn op zulke cijfers.

Sylvie Guillaume (S&D). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij eerdere sprekers, die aandacht gevraagd hebben voor de bijzonder zorgwekkende situatie van de journalist en schrijver Taoufik ben Brik in Tunesië.

Na een reeks van arrestaties onder journalisten en vakbondsleden die vervolgens zijn blootgesteld aan mishandeling en geweld, en na de weigering om buitenlandse journalisten het land binnen te laten tijdens de presidentsverkiezingen, gaat de repressie die gericht is tegen politieke tegenstanders en voorvechters van de mensenrechten nog steeds door. De gezondheidstoestand van Taoufik ben Brik, die na een schijnproces

opgesloten zit in een verafgelegen gevangenis, waardoor bezoek van zijn familie erg moeilijk is, doet vrezen voor zijn leven.

Dit kun je toch moeilijk anders zien dan als een grove aanval op iemand die het regime onwelgevallig is? Het volstaat dus absoluut niet om de handel als alleenzalmakend te zien. Integendeel, ik vind dat de Europese Unie er niet omheen kan, onmiddellijk en helder te reageren en de vrijlating te eisen van Taoufik ben Brik en andere politieke gevangenen.

De situatie van de mensenrechten in Tunesië gaat schrikbarend hard achteruit. Dat heeft gevolgen voor de samenwerking van Europa met dat land, en aan het openen van de onderhandelingen over een gevorderde status voor Tunesië dient dan ook de voorwaarde verbonden te worden dat er een aantoonbare verbetering in die situatie moet optreden.

Michael Gahler (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, we hebben een goede basis voor onze samenwerking met Tunesië. De associatieovereenkomst en de vrijhandelsovereenkomst zijn genoemd. Commissaris Kroes heeft opgemerkt dat we over de integratie van de Tunesische economie in de interne markt praten. Verder dan dat kunnen we niet gaan met een land buiten de EU en dit vormt derhalve een stabiele basis. Tunesië is een stabiele en vriendelijke partner met het potentieel voor een verdere versterking van de betrekkingen, om commissaris Kroes nogmaals te citeren.

Juist omdat we nauwe betrekkingen onderhouden, kunnen wij ook met onze collega's praten over alle punten die ons wellicht zorgen kunnen baren. Persoonlijk ben ik in gesprek met onze collega's, die ook hier op de tribune aanwezig zijn, en mijns inziens moeten we over alles kunnen praten.

We moeten in dit verband echter niet het kind met het badwater weggooien. In Tunesië hebben we ook de situatie dat dit land, als een Arabisch land dat zich op seculiere wijze wil ontwikkelen, wordt bedreigd door extremisten. Iedereen die maatregelen tegen moslimextremisten neemt, kan rekenen op mijn begrip.

Ten aanzien van andere kwesties ben ik echter van mening dat wij vooruitgang zullen boeken in de voortdurende dialoog. Wij kunnen met Tunesië over alles praten, omdat het een betrouwbare partner is. Ik zie daarom uit naar de voortzetting van onze dialoog.

Cristian Dan Preda (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, zoals hier al onderstreept is, is Tunesië een belangrijke partner van de Unie; ook is er al over gesproken en op gewezen hoe enorm belangrijk de sociale dimensie in Tunesië is. Ik zou daaraan nog enkele politieke aspecten willen toevoegen die van belang zijn omdat, zoals reeds gezegd, Tunesië een meerpartijensysteem heeft, zij het dan beperkt, met quota voor de oppositie weliswaar, maar toch een meerpartijensysteem. En dan is er ook nog de gelijkheid tussen mannen en vrouwen die al genoemd is.

In al onze landen, dat wil zeggen in alle landen van Europa, spelen al die politieke elementen zich af binnen een context van persvrijheid, en dát is nou precies het verschil. Want hoewel die vrijheid in Tunesië wel bestaat, is het een beperkte vrijheid en zijn er inderdaad journalisten die in de problemen verkeren.

De vraag die zich aandient luidt: kan een verdere toenadering tot de Europese Unie bijdragen aan een verruiming van die vrijheid of niet? In mijn visie kan de verdere toenadering tot de EU Tunesië helpen de gerealiseerde sociale vooruitgang uit te breiden naar politieke vooruitgang op enorm belangrijke punten.

Harlem Désir (S&D). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, u zei dat u hoopt dat Tunesië vooruitgang zal boeken op het terrein van democratische hervormingen en vrijheid van meningsuiting. En u heeft gelijk, omdat dat gewoon overeenstemt met de associatieovereenkomst en de toezeggingen die Tunesië aan de Europese Unie gedaan heeft.

Daarom ben ik bijzonder verbaasd over het betoog van zowel de heer Baudis als de heer Michel, die erop aan lijken te dringen dat u dit element van onze betrekkingen en onze samenwerking met Tunesië negeert en in feite artikel 2 van de associatieovereenkomst negeert.

En de realisatie van die toezeggingen kan nog wel een tijd op zich laten wachten, te oordelen naar het lot - zoals al beschreven door mijn collega mevrouw Guillaume - van de onafhankelijke journalist Taoufik ben Brik, die sinds afgelopen oktober in de gevangenis zit, na een rechtszaak waarin de rechtsregels zowel door zijn advocaten als door de procedure met voeten werden getreden. Behalve dat zijn vrijheidsberoving onaanvaardbaar is, is zijn gezondheidstoestand deplorabel en is zijn bezoekrechten sterk ingeperkt.

Ik vraag u daarom, commissaris: gaat de Commissie in het kader van de Associatieraad iets doen voor de heer ben Brik, en zijn onmiddellijke vrijlating eisen en ervoor zorgen dat er - tenminste op humanitaire gronden - gekeken wordt naar zijn gezondheidstoestand?

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, op 14 januari heb ik een bijeenkomst gehad met de leden van de Tunesische delegatie, waarin we heel open hebben gesproken over onze respectievelijke gezichtspunten.

Voor mij als Franse van Algerijnse afkomst is de Maghreb van groot belang en ik zet mij sterk in voor een verenigde, pluralistische en democratische Maghreb. De mensenrechtenkwestie is voor mij zeer belangrijk en het is een van de grondwaarden van de Europese Unie. De discussie over deze kwestie, in concreto in Tunesië, is noodzakelijk en van groot belang.

Ik heb gisteren de echtgenote van de heer ben Brik ontmoet, die een hongerstaking is begonnen, en leden van het Euro-mediterrane mensenrechtennetwerk, en ik maak me grote zorgen. De heer ben Brik schijnt in levensgevaar te verkeren, tengevolge van zijn ziekte en van de omstandigheden waaronder hij gevangen wordt gehouden. U zult begrijpen dat, als deze zorgen bewaarheid worden, er een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de Tunesische autoriteiten rust.

Er moet niet alleen naar de handelsbetrekkingen worden gekeken, maar ook naar de sociale kwesties. Het verschijnsel van Tunesische jongeren die zich in de Middellandse Zee storten is het gevolg van een gesloten samenleving waarin jongeren geen enkel perspectief hebben. De strijd tegen extremisme, en economische belangen mogen niet als voorwendsel gebruikt worden om de mensenrechten niet serieus te nemen. Het is van cruciaal belang dat er nu echte vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de mensenrechten. Dat heeft niets te maken met moraliseren, maar alles met een urgente situatie waarbij de Europese Unie moet helpen.

Alf Svensson (PPE). - (SV) Vaak worden de landen in Noord-Afrika over één kam geschoren, en daarmee wordt Tunesië, voor zover ik kan zien, een slechte dienst bewezen.

Er is hier verwezen naar gelijkheid. In vergelijking met veel andere Arabische landen is Tunesië uniek, met zijn wetgeving ter bescherming van kinderen en ook vrouwen. Er is al op gewezen dat er meer vrouwelijke dan mannelijke studenten aan de universiteiten studeren en dat de levensstandaard gestegen is. De infrastructuur is in goede staat. Na de verkiezingen heeft het parlement een mensenrechtencommissie verkozen of benoemd.

De wil van Tunesië om met de EU samen te werken is een kans die we met beide handen zouden moeten grijpen. Nu een delegatie uit Tunesië Brussel en Straatsburg bezoekt en steun vraagt voor hun inspanningen om de mensenrechten te bevorderen en de betrekkingen met de EU te verdiepen, zou het volgens mij in strijd zijn met de beginselen van de EU als wij die wensen niet positief onthalen en de betrekkingen niet verder ontwikkelen.

Rosario Crocetta (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, sinds 1982 ga ik twee tot drie keer per jaar naar Tunesië en afgelopen 6 januari ben ik, als katholiek, zoals ik dat regelmatig doe, naar een mis gegaan en ik vind het werkelijk moeilijk om Tunesië te beschouwen als een land dat de religieuze vrijheid onderdrukt.

Er zijn problemen maar laat ons deze landen die proberen zich verder te ontwikkelen, in vredesnaam niet beschouwen vanuit een westers oogpunt. Als wij de maatstaven die ik vanmorgen heb horen hanteren ten opzichte van Tunesië van toepassing zouden verklaren op elk land, dan zouden enkele Europese landen waarschijnlijk geen lid kunnen worden van de Europese Unie omdat de gewelddadigheden en de ontkenning van fundamentele vrijheden in die landen ernstiger vormen aannemen dan in Tunesië.

Zaak is dat wordt uitgegaan van een concrete situatie. We hebben het over een land dat het islamitisch fundamentalisme heeft afgezworen, een land dat op zoek is naar een politiek van samenwerking en vrede met Europa en een land dat probeert zich te ontwikkelen. Er zijn problemen en ik denk dat een oplossing voor die problemen bestaat in het intensiveren van de dialoog en de vriendschap en het helpen van deze landen bij hun verdere inspanningen.

Neelie Kroes, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben de geachte Parlementsleden dankbaar voor het feit dat ze zo open en rechtdoorzee zijn en dat ze hun opmerkingen zo formuleren dat, hoewel verschillende fracties een ander aanpak voor ogen hebben, de nadruk ligt op het vinden van een oplossing.

Dat gezegd hebbende, wil ik beginnen met een opmerking in antwoord op de verklaring van de heer Désir. Hij verwees naar een opmerking van Louis Michel. Ik weet zeker dat Louis Michel wel voor zichzelf kan spreken, maar we zaten in een vorige leven in hetzelfde team, om het zo maar te zeggen, dus ik weet hoe hij over dit onderwerp denkt. Als de heer Désir zegt dat de suggestie is dat we niets doen, dan is dat niet de indruk die ik heb gekregen en ik hoop van harte dat u die indruk ook niet hebt gekregen uit mijn openingswoorden.

Er is inderdaad een verschil in aanpak. Sommigen roepen op tot een dialoog op gelijke voet, en de heer Kasoulides is daar een voorstander van. Er is opgeroepen tot vriendschapsbanden. Al deze benaderingen impliceren rond de tafel gaan zitten en onderwerpen bespreken en op die manier proberen overeenstemming te bereiken over de oplossing van een aantal problemen waarover we het allemaal eens zijn. Dat lijkt geen twijfel, want mensenrechten en vrijheid van meningsuiting zijn zeer belangrijk en vormen een essentieel deel van elke overeenkomst.

Dat gezegd hebbende, wil ik een aantal kwesties aanstippen die ter sprake zijn gebracht. Ten eerste versterkte instellingen. Wat we proberen te bevorderen en aan te moedigen in alle besprekingen die we hebben gevoerd of in de komende maanden nog gaan voeren, is het tot stand brengen van een regelmatige dialoog als een manier om essentiële vooruitgang te boeken op het gebied van mensenrechten en democratie.

In de loop van de komende maanden zal er een vergadering plaatsvinden van de Subcommissie mensenrechten en u kunt er zeker van zijn dat er een substantiële dialoog zal worden gevoerd, waarin zal worden gesproken over de problemen waarover wij ons allemaal zorgen maken en over de manier om die aan te pakken.

Als het gaat om de mensenrechtenschendingen in Tunesië hebben diverse sprekers verwezen naar het feit dat Tunesië is bekritiseerd om de stand van zaken met betrekking tot de mensenrechten. Sinds de presidents- en parlementsverkiezingen van oktober vorig jaar heeft er een intensivering plaatsgevonden van de onderdrukking van oppositiepartijen, journalisten en mensenrechtenactivisten. De internationale gemeenschap heeft heel duidelijk gemaakt dat zulk gedrag door de autoriteiten onaanvaardbaar is en in strijd is met de internationale beloften van Tunesië. Dus, om nog eens te herhalen wat ik al heb gezegd, er mag binnen de EU geen misverstand bestaan: beloften zijn beloften en daar mogen we niet van afwijken.

Tunesië moet zich sterker inzetten voor de fundamentele gemeenschappelijke waarden zoals respect voor de mensenrechten, democratie en de rechtsorde. En het moet ook zijn eigen internationale beloften op dat gebied eerbiedigen. De Commissie zal het beleid van betrokkenheid en dialoog op die gebieden voortzetten, in het bijzonder in het kader van de instanties die door de associatieovereenkomst zijn ingesteld.

Tegelijkertijd levert de EU ondersteuning om het bestuur te verbeteren en hervormingen op het gebied van justitie te bevorderen door middel van samenwerking en technische hulp. Het is onze prioriteit om Tunesië op dat gebied verder te helpen, bijvoorbeeld door actieve steun aan mensenrechtenactivisten en maatschappelijke organisaties via het Europees instrument voor democratie en mensenrechten.

Er worden ook inspanningen verricht op het gebied van justitiële samenwerking. De EU stelt 17,5 miljoen euro beschikbaar voor de financiering van een technisch samenwerkingsproject voor de modernisering van het justitieapparaat. Enkele leden van dit Parlement hebben daarop kritiek geleverd, omdat hiermee het rechtsstelsel van de president van Tunesië wordt gefinancierd.

Het project heeft veel componenten. Hiertoe behoren scholing van rechters en advocaten, technische ondersteuning van de rechtbanken, infrastructuur en betere informatie voor de burgers. Als het project is afgerond, zullen we de resultaten evalueren. Ik ben het er zeker mee eens dat ons werk op dat gebied ons blootstelt aan bepaalde politieke risico's. Maar als we hervormingen willen stimuleren, moeten we handelen; anders blijft de EU-samenwerking beperkt tot de economische sector. We zijn het er allemaal over eens dat dat niet de juiste aanpak is en dat dat in strijd zou zijn met onze eigen algemene beleidsdoelstellingen als het gaat om de betrekkingen met Tunesië.

Met betrekking tot de kwestie waar mevrouw Flautre en mevrouw Vergiat op wezen, de gevorderde status van Tunesië, ben ik van mening dat we prioriteit moeten geven aan de voortzetting en versterking van de dialoog met Tunesië. We zijn ons ervan bewust dat het een belangrijke bondgenoot van de EU in de regio is, die aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt op het gebied van economische en sociale modernisering. Misschien komt het neer op de vraag of het glas halfvol is of halfleeg. Maar we zijn er in elk geval van overtuigd dat we moeten doorgaan met ons beleid van ondersteuning van de krachten in Tunesië die zich inzetten voor de politieke, economische en sociale modernisering van hun land. We zijn voorstanders van de voorstellen van Tunesië met het oog op de versterking van de betrekkingen tussen de twee partners. De Raad

en de Commissie zullen deze zaken zeer zorgvuldig bekijken en ik ben bereid u op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen.

Aan de andere kant ben ik van mening dat het weliswaar in het belang van de EU is om de betrekkingen met Tunesië te versterken, maar dat de verlening van de gevorderde status een sterke verbintenis van Tunesië vereist op het gebied van mensenrechten en bestuur, dus van vrijblijvendheid is zeker geen sprake.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Edward Scicluna (S&D), schriftelijk. – (EN) Dit debat lijkt mij slechte getimed op een moment waarop de dialoog tussen Tunesië en de EU op het niveau van zowel de Commissie als het Parlement wordt hervat. De dialoog met de Commissie omvatte de programmering van vergaderingen van diverse subcommissies binnen het kader van de associatieovereenkomst tussen Tunesië en de EU (waaronder de Subcommissie mensenrechten en democratie), terwijl de dialoog op het niveau van het Europees Parlement de vorm had van het recente bezoek aan Brussel van een belangrijke Tunesische parlementaire delegatie die vier politieke partijen in het Tunesische Huis van Afgevaardigden vertegenwoordigde. Ook staat de interparlementaire vergadering Tunesië-EP gepland voor maart 2010 in Brussel. In een tijd dat een belangrijke en constructieve dialoog tussen Tunesië en de EU wordt hervat, is het naar mijn idee ongelukkig om een debat te voeren dat de vooruitgang kan ondermijnen. Laten we ervoor zorgen dat Tunesië en andere niet-EU-staten de EU-normen op economisch, sociaal en politiek gebied naleven. Maar laten we dat wel doen door middel van een goed geplande en gestructureerde dialoog.

3. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

3.1. Recente aanslagen tegen religieuze minderheden in Egypte en Maleisië

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over de ontwerpresolutie over recente aanvallen op religieuze minderheden in Egypte en Maleisië⁽¹⁾.

Marietje Schaake, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de week van het Egyptisch-orthodoxe kerstfeest heeft er een aanslag plaatsgevonden waarbij twintig koptische Egyptenaren om het leven kwamen of gewond raakten. Hoewel die aanslag kan worden gezien als een misdaad door individuen, zijn er diverse andere zorgwekkende incidenten die onze blijvende aandacht vereisen voor het respect voor alle minderheden in Egypte.

Geweld en haat mogen niet worden geaccepteerd uit naam van religie. Mensen hebben een universeel recht op de vrijheid om een religie aan te hangen en op vrijheid om geen religie te hebben. Etnische en religieuze diversiteit vragen om een waakzame samenleving die meningsverschillen kan verzoenen in een open debat, een samenleving waarin mensen met elke achtergrond en overtuiging weten dat hun vrijheden gewaarborgd zijn.

Een open samenleving kan alleen worden gerealiseerd als de scheiding van religie en staat is vastgelegd in de grondwet en in het gehele regeeringsstelsel wordt doorgevoerd. Veiligheidsmaatregelen mogen niet de enige manieren zijn om een pluralistische samenleving te besturen. Toch zijn in Egypte al 28 jaar noodverordeningen van de staat van kracht. Een vrij debat is misschien wel het krachtigste medicijn tegen extremisme en geweld. Daarom kan vrijheid van meningsuiting, zowel online als offline, worden gezien als het beste hulpmiddel voor de Egyptische regering om de spanningen in de samenleving op te lossen.

Het is daarom erg moeilijk te begrijpen of te accepteren dat zo'n dertig activisten, politici en bloggers door regeringstroepen zijn gearresteerd toen ze op weg waren naar de Zuid-Egyptische stad Nag Hammadi om hun medeleven te betuigen aan de families van degenen die tijdens het sektarische geweld om het leven waren gekomen. De arrestaties zijn een bijzonder veelzeggend voorbeeld van de stelselmatige inperking van het recht op vrijheid van meningsuiting van de burgers door de Egyptische regering.

⁽¹⁾ Zie notulen.

Er is iets vreselijk mis als mensen worden behandeld als misdadigers, enkel en alleen omdat ze proberen hun medeleven en solidariteit te betuigen aan landgenoten. In te veel gevallen wordt het argument van het bewaren van de openbare orde misbruikt. Sinds 2008 kunnen Egyptenaren geen ongeregistreerde telefoonlijn meer krijgen, maar de controle is niet volledig. Er gelden nu nieuwe regels, die bepalen dat gebruikers van Wi-Fi moeten betalen voor een verbinding, waarvoor ze een e-mailadres moeten verstrekken om een wachtwoord en gebruikersnaam te kunnen krijgen. Op die manier kan de overheid de gebruikers actief controleren. Bovendien bespreekt het parlement op dit moment een wetsvoorstel over netregulering dat gevangenisstraffen instelt voor "publicatie van multimedia-inhoud zonder toestemming van de regering".

Toch staat er in de Egyptische grondwet: "Vrijheid van meningsuiting en vrijheid van mening zijn gewaarborgd. Elk individu heeft het recht om zijn mening te uiten en deze mondeling of schriftelijk of door middel van fotografie of andere middelen te publiceren binnen de grenzen van de wet." Zelfkritiek en constructieve kritiek zijn de garantie voor de veiligheid van de nationale structuur.

Ik vraag de Egyptische regering dringend geen nieuwe noodwetgeving die de fundamentele vrijheden beperkt in te voeren in het licht van de huidige sektarische spanningen. Een adequate reactie op misdaden die worden gepleegd uit naam van religie is zeker gepast. Maar dit mag niet worden gebruikt als een reden om de bevolking als geheel te onderdrukken met wetten die de vrijheid van meningsuiting beperken. Alleen als de fundamentele vrijheden worden gewaarborgd door de grondwet en als alle lagen van de wetgeving vrij zijn, wordt een open samenleving in Egypte mogelijk. De Egyptische regering moet haar burgers leiden op deze weg naar vrijheid en Europa moet daarbij haar sterkste partner zijn.

Fiorello Provera, auteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de ontwerpresolutie die ik heb gepresenteerd vindt haar oorsprong in enkele tragische gebeurtenissen die zich recentelijk hebben voorgedaan in Egypte en in andere landen op de wereld, gisteren nog bijvoorbeeld in Nigeria. Met deze ontwerpresolutie wil ik de aandacht van deze vergadering vestigen op de steeds ernstigere en onaanvaardbare gevallen van vervolging van en moord op leden van verschillende christelijke gemeenschappen.

Het gaat hier niet om een resolutie tegen de Egyptische regering die heeft verzekerd de verantwoordelijken te zullen vervolgen, maar om een moment van reflectie op een groot en verontrustend probleem. Elk jaar worden op de wereld duizenden christenen vermoord, in Vietnam, Noord-Korea, China, Nigeria, Maleisië, en miljoenen anderen worden op de meest uiteenlopende manieren vervolgd vanwege het geloof dat zij aanhangen in het dagelijks leven. Deze aanvallen nemen toe in aantal en hevigheid in een klimaat van stilte of onverschilligheid en urgente maatregelen zijn geboden.

Om te beginnen is de inspanning van iedereen nodig om het klimaat van religieuze haat dat zich verspreidt te keren en om tolerantie en aanvaarding van diversiteit te bevorderen. Europa is maar al te goed bekend met de tragedie van oorlogen die katholieken en protestanten eeuwenlang hebben uitgevochten, om niet te spreken van de Holocaust. Juist vanwege zijn geschiedenis moet Europa zich inspannen op dit gebied.

Een ander initiatief zou kunnen bestaan uit het onderzoeken van nationale wetgevingen waarin wettelijke bepalingen zijn opgenomen die vervolging legitimeren van christenen of andere religieuze minderheden. De samenwerking van niet-gouvernementele organisaties kan bij dit project heel nuttig zijn. Toch blijft, ook daar waar vrijheid van godsdienst wettelijk bepaald is, onze waakzaamheid geboden opdat deze vrijheid ook in de praktijk wordt gebracht.

Dit debat zou de aanleiding kunnen vormen tot een verslag van het Europees Parlement over de vrijheid van godsdienst in de wereld.

Mario Mauro, auteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het onderwerp van deze ontwerpresolutie is de religieuze vrijheid. Het gaat hier dus niet om een kruistocht tegen afwijkende identiteiten of een poging deze of gene regering in problemen te brengen. Het gaat hier om een aanklacht tegen het feit dat men tegenwoordig vanwege een afwijkend geloof wordt gediscrimineerd en dat men op deze wereld kan sterven vanwege het geloof in Christus.

Alle fracties zijn het erover eens dat de religieuze vrijheid in het geding is en dat het noodzakelijk is dit probleem op een serieuze en niet aflatende manier het hoofd te bieden in de internationale gemeenschap.

Wij vragen daarom de Raad, de Commissie en vooral de Hoge Vertegenwoordiger voor het buitenlands beleid om speciale aandacht te geven aan de situatie van minderheden, inclusief de christelijke minderheid, opdat initiatieven worden ondersteund en ondernomen die zijn gericht op het bevorderen van het respect

en de dialoog tussen de verschillende gemeenschappen, het aansporen van alle religieuze autoriteiten om de tolerantie te bevorderen en nieuwe episodes van haat en geweld te voorkomen.

Véronique De Keyser, *auteur*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, wat er in Egypte gebeurd is, had zich zonder meer ook elders kunnen voordoen. Een auto rijdt langs een koptische kerk en schiet op de menigte die net de kerk uitkomt. Gevolg: zeven doden (zes koptische christenen en een politieagent). De Egyptische autoriteiten reageren snel. De openbare aanklager besluit - en ik citeer - dat de drie beschuldigten van de gebeurtenissen in Nag Hammadi voor de noodrechtbank voor de veiligheid van de staat moeten worden gebracht op beschuldiging van moord met voorbedachten rade.

In Maleisië vechten christelijke en moslingroeperingen over het gebruik van de naam Allah, hetgeen is uitgemond in plundering van kerken.

Deze nieuwsberichten, die als onbeduidend kunnen worden afgedaan, vinden ook elders over de hele wereld weerklank, óók in Europa. Toenemende religieuze onverdraagzaamheid en fanatisme vormen een bedreiging voor een fundamentele vrijheid, namelijk de vrijheid van geloof voor iedereen, zowel gelovigen als niet-gelovigen. Overal ter wereld worden misdaden begaan tegen minderheden: christenen, joden, moslims. Ook worden overal ter wereld niet-gelovigen, zowel mannen als vrouwen, gedood of opgesloten omdat ze zich niet houden aan de rituelen, dogma's of religieuze praktijken waarvan ze afstand genomen hebben.

Als iemand die niet-gelovig is, sta ik volledig achter deze ontwerp-resolutie, die een oproep doet tot verdraagzaamheid en die niet bedoeld is om Egypte of Maleisië te stigmatiseren. Afgezien van de gevallen die genoemd zijn, wil ik wijzen op de plichten van een staat die het recht van vrije meningsuiting van zijn burgers serieus neemt. Een seculiere staat vormt naar mijn mening vanwege zijn structuur de beste garantie dat er ruimte is voor verschillende meningen. Dat is de vorm waarin de staat zijn burgers het beste kan beschermen en de dialoog tussen de verschillende groeperingen kan bevorderen.

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

Ryszard Antoni Legutko, *auteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de informatie over geweld tegen christenen in Egypte en Maleisië is slechts het topje van de ijsberg. Er zijn drie punten die ik ter sprake wil brengen.

Ten eerste zijn christenen het slachtoffer geworden van bruut geweld in veel landen van de wereld, niet slechts twee. Ten tweede zijn christenen de meest vervolgte religieuze groep ter wereld geworden. De aantallen zijn verbijsterend – miljoenen, geen duizenden of honderdduizenden. Ten derde is de reactie van de Europese samenlevingen, de Europese regeringen en de EU tot nu toe onbevredigend geweest: timide, lafhartig, zwak, politiek correct of helemaal afwezig.

We moeten resoluut optreden, anders denken degenen die christenen vervolgen nog dat we hun handelingen stilzwijgend goedkeuren. Is dat echt wat we willen?

Heidi Hautala, *auteur*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het is betreurenswaardig dat er in de wereld zoveel verschillende conflicten zijn die te maken hebben met religie. In dit verband moet worden gezegd dat er in de wereld zeer uiteenlopende fundamentalistische stromingen zijn die verband houden met het christendom, de islam of andere godsdiensten. Persoonlijk heb ik in het boeddhisme minder van dergelijke fundamentalistische aspiraties waargenomen. Het is in ieder geval belangrijk dat het Europees Parlement telkens een standpunt inneemt wanneer zich dergelijk geweld tussen religieuze groepen voordoet.

Ik wil vermelden dat het Parlement gisteren te horen heeft gekregen dat 33 mensenrechtenactivisten willekeurig zijn gearresteerd toen zij steun wilden geven aan de koptische christenen naar wie in deze ontwerp-resolutie wordt verwezen en die het slachtoffer zijn van geweld. Ik wil nu tegen de Egyptische autoriteiten zeggen dat wij ervoor moeten zorgen dat mensen niet op deze manier worden tegengehouden wanneer zij anderen willen verdedigen. Wij moeten eisen dat mensenrechtenactivisten onder geen enkele omstandigheid gevangen mogen worden genomen of onrechtvaardig mogen worden behandeld. In dit geval is het een onweerlegbaar feit dat deze 33 verdedigers van de kopten onmenselijk zijn behandeld in de gevangenis. Zij bevonden zich in onmenselijke omstandigheden.

Ik hoop dat het Parlement in de toekomst altijd zijn aandacht zal richten op gevallen waarin sprake is van geweld tegen welke religieuze groep dan ook en niet alleen aandacht heeft voor de vervolging van christenen.

(Applaus)

Bernd Posselt, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Tunesië, Egypte en Maleisië hebben een grote traditie van tolerantie. Dit wordt bewezen door namen als Tunku Abdul Rahman, stichter van de onafhankelijke staat Maleisië, of president Sadat, wiens toespraak hier in het Europees Parlement een Magna Carta voor een christelijk-islamitische co-existentie was.

Juist daarom moeten wij de regeringen van deze landen steunen in hun strijd tegen moslimextremisme en tegen antichristelijke aanvallen. Uiteraard hebben wij in Europa, een overwegend christelijk continent, de plicht om ons met name voor de christenen over de hele wereld sterk te maken, want als wij dat niet doen, wie dan wel?

Het gaat hier echter zonder meer om de vrijheid van religie als zodanig, en ik wil bijvoorbeeld de Maleisische regering danken voor het feit dat Zijne Hoogheid, de Yang di-Pertuan Agong, en de premier reeds op 9 januari een duidelijk standpunt in deze aangelegenheid hebben ingenomen. Wij wensen hen succes in hun strijd voor religieuze tolerantie, waarvoor dit land een uitgelezen voorbeeld was en is, en die wij als partners die openlijk kunnen praten over kwesties ten aanzien van de mensenrechten, in Egypte, Tunesië en Maleisië moeten behouden.

Peter van Dalen, *namens de ECR-Fractie*. – Voorzitter, een essentieel onderdeel van de mensenrechten is de vrijheid van godsdienst. Wat we helaas zien, is dat christenen het bijzonder moeilijk hebben in veel landen waar het islamitische geloof dominant is. Dat is onder andere het geval in Egypte. Koptisch-orthodoxe christenen, maar ook rooms-katholieke en protestante christenen en joden worden in Egypte structureel achtergesteld. Moslims die bijvoorbeeld christen worden, blijven onderdrukt. Dat blijkt dan uit hun identiteitspapieren. Daarin blijft dan staan dat ze moslim zijn, want geloofsafval is er bij wet verboden.

Met name de laatste tien à twintig jaar is het geweld tegen kopten enorm toegenomen. Er zijn al meer dan honderd aanslagen geteld waarbij duizenden slachtoffers zijn gevallen. De opstelling van de Egyptische regering vind ik slap. Er zijn drie mannen opgepakt, maar over het algemeen wordt het geweld tegen christenen gedoogd. Ik roep Raad en ook Commissie op direct met Egypte in overleg te treden, zodat de regering daar een andere weg ingaat. Doet Caïro dat niet, dan vind ik dat dit gevolgen moet hebben voor onze bilaterale betrekkingen met Egypte.

Joe Higgins, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, iedereen die democratische rechten en vrijheid van religie een warm hart toedraagt, zal de moord op christenen in Egypte scherp veroordelen, net als de aanvallen met brandbommen op christelijke kerken in Maleisië. We moeten ook nota nemen van het toenemende aantal aanvallen op religieuze minderheden in Europa zelf en deze eveneens veroordelen.

In Maleisië wordt de tactiek van verdeel en heers op basis van ras en religie al lange tijd toegepast door verschillende elementen van de economische en heersende elites. De huidige Nationaal Front-regering maakt zich in dat opzicht schuldig aan hypocrisie: terwijl ze in het openbaar een beleid van “Eén Maleisië” verkondigt en beweert alle religies en minderheden te omarmen, gebruikt zij achter de schermen religieuze en raciale verdeeldheid om te proberen haar eigen positie te versterken onder de islamitisch-Maleise meerderheid van de bevolking, zoals zij deed met betrekking tot de “Allah”-uitspraak.

De economische verdeeldheid is ook enorm in Maleisië. Het is de meest ongelijke samenleving van Zuidoost-Azië. De huidige regering regeert op basis van vriendjespolitiek en kapitalisme. Dit is het gevolg, met uitbuiting die alomtegenwoordig is op het werk en ernstige inperking van de rechten van vakbonden. De beste achtergrond voor religieuze vrijheid en democratie in Egypte en Maleisië en elders is economische rechtvaardigheid en democratie, waarin de rijkdom en macht in handen zijn van de grote meerderheid van werkende mensen en armen en niet meer worden beheerst door grote ondernemingen en kapitalisten die elkaar bevoordelen.

Daniël van der Stoep (NI). - Voorzitter, gisteren is in Nederland een verschrikkelijk politiek proces begonnen tegen onze partijleider Geert Wilders. Als Nederlands parlementariër en fractievoorzitter van de Partij voor de Vrijheid in het Nederlandse parlement wordt hij vervolgd voor het uiten van zijn mening. Geert Wilders wordt vervolgd door de linkse elite omdat hij Nederland, Europa en de wereld waarschuwt voor de fascistische ideologie, die de islam heet. Een ongehoord schandaal is het.

Voorzitter, de islamisering van Nederland en Europa bedreigt de Europese joods-christelijke en humanistische cultuur. En daar waar velen, ook in dit Parlement, achterover leunen en de tsunami van de islamisering over zich heen laten komen, vecht de Partij voor de Vrijheid voor die Europese cultuur. Voorzitter, de barbaarse daden die hebben plaatsgevonden in Maleisië, Egypte en op vele plekken op aarde, bijvoorbeeld deze week nog in Nigeria, zijn het gevolg van de intolerante fascistische ideologie die de islam heet. In islamitische

landen worden niet-moslims stelselmatig vernederd en vermoord. De gebeurtenissen in Maleisië en Egypte kunnen niet worden gezien als losstaande incidenten, maar vinden hun oorsprong in de ideologie die respect eist, maar het niet geeft. Dit Parlement kan ervoor zorgen dat deze verschrikkelijke gebeurtenissen nooit in Europa zullen plaatsvinden door zij aan zij met de Partij voor de Vrijheid te strijden tegen de islamisering van Europa. Wij nodigen daar iedereen voor uit.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, heel vaak praten we in het Parlement over allerlei fobieën en hun schadelijke sociale effecten. Ik denk aan xenofobie en homofobie. Helaas is de lijst met deze twee fobieën nog niet uitgeput. Er bestaat ook zoets als “christianofobie” – een angst voor en haat tegen het christendom. Net als bij andere fobieën zijn ook hier de sociale effecten schadelijk en soms tragisch; daarom moeten we optreden in gevallen waarin de rechten van christenen worden geschonden waar ook ter wereld.

We komen in actie in gevallen waarbij gelovigen van verschillende religies betrokken zijn, of zelfs mensen die in geen enkele religie geloven. Ook christenen mogen niet verstoken blijven van onze zorg. We moeten optreden omdat godsdienstvrijheid een van de fundamentele waarden van de Europese Unie is. Precies daarom is het dat we elke vorm van geweld, discriminatie en intolerantie jegens de leiders of aanhangers van elke godsdienst veroordelen en zullen blijven veroordelen. Geweld dat wordt gepleegd vanwege de overtuigingen van het slachtoffer is afschuwelijk en verdient zonder enige twijfel onze afkeuring.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, godsdienstvrijheid is een recht dat al meer dan vijftig jaar wordt erkend in internationale en Europese mensenrechtenverdragen. Tegelijkertijd worden wij al vele jaren geconfronteerd met een toenemende golf van religieuze haat, die meestal gericht is tegen christenen op de hele wereld. De plaats van het antichristelijke communisme wordt tegenwoordig voornamelijk ingenomen door de militante islam. Egypte en Maleisië kennen grondwettelijke waarborgen voor de godsdienstvrijheid, maar onder druk van radicale islamitische kringen wordt de godsdienstvrijheid van christenen door de regeringen van deze landen niet voldoende beschermd.

De Europese Unie, die over nieuwe instrumenten voor het buitenlands beleid beschikt, moet meer betrokken raken bij de strijd tegen de christenhaat die leidt tot mishandeling, plundering en moord. Het is alleen een ideologisch vooroordeel dat maakt dat de Europese Unie hier nu over aarzelt. Daardoor staat onze geloofwaardigheid op het spel.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik steun het idee van mijn collega Provera, die heeft gezegd dat er een verslag over godsdienstvrijheid moet worden opgesteld. Ik wil iedereen er graag aan herinneren dat de heer Mauro en ik in de vorige zittingsperiode hebben voorgesteld een verslag te maken over de situatie van christenen in landen waar zij in de minderheid zijn en waar de islam de overheersende godsdienst is. Helaas heeft het Bureau dat voorstel niet overgenomen, maar misschien is het toch de moeite waard zo'n verslag te schrijven. Hier doe ik nogmaals hetzelfde voorstel.

De resolutie die we vandaag aannemen moet een duidelijke boodschap afgeven. De koptische minderheid vormt 10 procent van de Egyptische bevolking, maar zelfs al was dat maar 0,5 procent, het is de taak van het Europees Parlement om te reageren, vooral wanneer de mensenrechten zo ingrijpend worden geschonden.

Ik heb de brief aan de heer Buzek van het hoofd van het volkscongres zorgvuldig gelezen. In die brief verzekert laatstgenoemde dat de door mij aangehaalde gebeurtenissen geïsoleerde incidenten zijn geweest. Ik vind dat moeilijk te geloven. De kopten worden in Egypte al vele jaren vervolgd. Laten we er ditmaal voor proberen te zorgen dat onze steun aan deze onderdrukte minderheid niet eindigt met loze verklaringen.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het zijn niet alleen Egypte en Maleisië, maar ook Soedan, Nigeria en vele andere landen in Afrika, vele landen in Azië en vele samenlevingen waar christenen worden behandeld als noodzakelijk kwaad en soms als vijanden. Laten we die feiten niet verdoezelen, laten we ons niet gedragen als struisvogels die hun kop in het zand steken. Dit is een reëel probleem en het Parlement van een christelijk Europa, van christelijke tradities en een christelijk erfgoed moet daarover spreken.

We moeten echter ook de hand in eigen boezem steken. Zojuist vermeldde de spreker voor mij terecht wat het Parlement in zijn vorige zittingsperiode heeft nagelaten. Ik roep ook het debat van een paar weken geleden in herinnering, toen we terecht onze veroordeling hebben uitgesproken over de aanvallen en de onderdrukking die de Oeigoerse moslimminderheid in China moet ondergaan. Toen verwierpen bepaalde fracties amendementen waarin werd benadrukt dat ook christenen in China te lijden hebben en slachtoffer van discriminatie zijn. We kunnen geen situatie toestaan waarin we opkomen voor sommige religieuze minderheden terwijl we andere minder of helemaal niet verdedigen.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, wij hebben uit verscheidene bronnen zorgwekkend nieuws gehoord over misdaden tegen christenen in Egypte en Maleisië. Wat Maleisië betreft wil ik ten eerste onze grote zorg uiten over de aanslagen tegen kerken in een normaal gesproken tolerant en gematigd land.

Ten tweede wil ik het voorbeeldige werk noemen dat islamitische ngo's doen voor religieuze tolerantie. De verklaringen van de minister-president van Maleisië over het gebruik van de naam Allah zorgde voor veel blijken van publieke ontevredenheid over de christelijke gemeenschappen. De voorbeeldige houding van islamitische ngo's en het stevige openbare standpunt tegen de verklaringen van de minister-president hebben de situatie gekalmeerd. Het is jammer dat wij dat niet in onze definitieve resolutie hebben kunnen zetten, want naar mijn mening besteden wij hier veel te weinig aandacht aan positieve zaken. Zouden wij moslims ook niet eens moeten prijzen wanneer daar aanleiding voor is?

Religieuze tolerantie moet worden bevorderd door degenen met politieke macht en onder de bevolking. Het is net zo belangrijk zich te vergewissen van misstanden als aandacht te besteden en steun te geven aan vooruitgang.

Dominique Baudis (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, de daden van fanatieke misdadigers, die in Egypte christenen gedood hebben, mogen niet een hele bevolking en haar regering worden aangerekend. Het zou onrechtvaardig zijn Egypte en de Egyptenaren verantwoordelijk te stellen voor dit afschuwelijke bloedbad, waarvan de daders berecht zullen worden.

We moeten de daden van een misdadiger niet verwarren met de politiek van een heel land! Laten we fanatici niet op één hoop gooien met een hele bevolking! Tot slot, als we partij kiezen tussen de koptische christenen van Egypte en hun moslimlandgenoten, geven we extremisten alleen maar argumenten in handen om westelijke christenen af te schilderen als handlangers van het Westen.

László Tóké (PPE). - (HU) Het is zeer recent nieuws dat de Egyptische legermacht een paar dagen geleden meerdere koptische mensenrechtenactivisten heeft gearresteerd die naar de plaats waren gereisd waar met kerst koptische christelijke gemeenschappen in de gemeente Nag Hammadi waren vermoord, om de overlevenden te beschermen en te steunen. De Egyptische autoriteiten die aan de kant van de moslimmeerderheid staan, proberen de gewelddadigheden tegen de koptische minderheden te bagatelliseren, en daarmee belemmeren ze de legitieme zelfbescherming van de christenen met discriminerende partijdigheid. Hiertegen heeft ook de regering van de Verenigde Staten onmiddellijk protest aangetekend. Aangezien we weten dat de koptische christelijke gemeenschap, die als inheemse bevolking van Egypte wordt beschouwd, al bijna 1 500 jaar lang regelmatig wordt onderworpen aan wrede onderdrukking, zou de Europese Gemeenschap krachtadiger en ondubbelzinniger moeten optreden om deze groep te beschermen dan nu het geval is.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Dank u dat u de schendingen van godsdienstvrijheid in bepaalde landen weer onder de aandacht hebt gebracht, net zoals in 2007 en 2008. Ik vraag me af of het zwakheid of onverschilligheid is waardoor de EU de naleving van mensenrechten op dit gebied niet consistent bevordert. Telkens horen we dezelfde klachten en stellen we dezelfde maatregelen voor.

Egypte en Maleisië zijn slechts twee van de landen waar christenen onder zeer gevaarlijke omstandigheden leven, worden geconfronteerd met vervolging, verdrijving uit hun woningen, ontvoeringen en moorden, en waar hun kerken worden gesloten. Dit gebeurt van de Maghreb tot Iran, in India, China, Pakistan en vele andere landen. Christenen worden meestal vervolgd door extremistische groeperingen. Dit vormt echter een gevaar voor alle christenen, joden en moslims. Daarom wil ik vertegenwoordigers van de EU en delegaties van het Europees Parlement vragen van elke gelegenheid gebruik te maken om de dialoog, religieuze tolerantie en respect, en het naast elkaar bestaan van verschillende culturen te verbeteren.

Mitro Repo (S&D). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik maak mij vooral zorgen over de situatie in Egypte vanwege de historische, etnische en politieke achtergrond die daarbij meespeelt. De koptische christenen zijn in feite nog steeds een aanzienlijke minderheid. In Egypte behoort ongeveer 10 procent van de bevolking, acht miljoen mensen, tot de koptische christenen. Zij zijn trots op het feit dat zij een voormalige meerderheid zijn en op hun oriëntale christelijke traditie. Daarom was de provocatie tijdens het kerstfeest van afgelopen januari zeer schaamteloos en bovendien goed voorbereid. Daarnaast worden veel kopten met geweld onder druk gezet om van godsdienst te veranderen en vinden er verkrachtingen en andere misdaden plaats.

De situatie in Egypte is een zeer slecht voorbeeld voor andere landen waar de mogelijkheid bestaat dat zich een soortgelijke spiraal van wraak voordoet. Juist daarom moet de Europese Unie waakzaam zijn, direct ingrijpen bij problemen en het belang benadrukken van de vreedzame dialoog tussen religieuze groepen.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Wanneer er een moord gebeurt, vooral om religieuze motieven, kunnen we niets anders dan opschrikken en deze gebeurtenis veroordelen.

Het nieuwe incident en deze nieuwe misdaad in het Midden-Oosten zijn eigenlijk tekenen van algemene ontwikkelingen en veelvuldige onverdraagzaamheid ten opzichte van godsdienstvrijheid en respect voor wie verschillend is. Ik wil zeggen dat deze religieuze waarden vanuit verschillende hoeken niet worden gerespecteerd.

De reden waarom de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa uitstel van dit debat heeft voorgesteld, of eerder dat er een afzonderlijk debat over het respect van de mensenrechten en godsdienstvrijheden in Egypte en Maleisië komt, is dat we deze landen afzonderlijk met een zekere gevoeligheid moeten behandelen. Egypte is zeker niet een van de meest schrijnende voorbeelden van religieuze onverdraagzaamheid, integendeel.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, helaas is er een algemeen klimaat in de islamitische wereld van toenemende jihad-strijdlust gericht op niet-islamitische gemeenschappen in hun midden – dat betekent in het bijzonder, vaker wel dan niet, de christenen.

De kopten, die een van de oudste christelijke kerken ter wereld vormen, hebben een grote diaspora in Londen, de regio die ik vertegenwoordig. Hun leiders zijn naar mij toegekomen en hebben geklaagd over de helaas verslechterende situatie in Egypte, die wordt veroorzaakt door de Moslimbroederschap. Ondanks de inspanningen van de regering van president Moebarak om hen te beschermen, is de situatie slechter geworden.

We zien een soortgelijk verhaal bij de Assyrische christenen in Irak, de christenen in Palestina en Pakistan en nu voor het eerst zelfs in Maleisië.

Dit Parlement heeft – naar mijn mening veel te lang – de rechten van christelijke minderheden in de rest van de wereld genegeerd, maar die wenden zich tot de Europese Unie en de Verenigde Staten voor bescherming. Daarom verwelkom ik deze ontwerpresolutie.

Gerard Batten (EFD). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de vervolging van christenen en andere religieuze minderheden in islamitische landen neemt toe. Christenen, die al bijna tweeduizend jaar in landen als Egypte en het Middellandse-Zeegebied wonen, worden steeds vaker vervolgd en verdreven uit het land van hun voorouders. Dat komt door de groeiende macht van een intolerante, fundamentalistische en extremistische moslimideologie – het islamitisch fascisme.

De vervolging van christelijke en andere minderheden in de islamitische wereld krijgt veel te weinig aandacht in de westerse media. De media moeten niet alleen verslag doen van de vervolging als die plaatsvindt, maar ook aan het algemene publiek uitleggen waarom dit gebeurt. Ze moeten uitleggen wie dit doet, namelijk moslimextremisten, en waarom ze het doen – vanwege de intolerante en gewelddadige breuklijnen in de islamitische ideologie.

Democratische regeringen in de hele wereld zouden maximale diplomatieke druk moeten uitoefenen op landen als Egypte om deze onverdraaglijke vervolging de kop in te drukken.

Neelie Kroes, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie is diep geschokt en zeer bedroefd over wat er op koptische kerstavond is gebeurd in Nag Hammadi in Zuid-Egypte: de tragische dood van zes kopten en een islamitische politieagent bij een beschieting vanuit een auto.

We zijn er zeker van dat de autoriteiten snel actie hebben ondernomen om degenen die verdacht worden van deze vreselijke misdaad te vinden en te arresteren en een grondig onderzoek en berechting van de verantwoordelijken zullen een duidelijk signaal afgeven dat geweld op religieuze basis niet acceptabel is in de Egyptische maatschappij.

Vrijheid van geloof en vrijheid van uitoefening van religie zijn vastgelegd in de Egyptische grondwet. We horen echter klachten over discriminatie van kopten en andere religieuze minderheden zoals de bahá'í op de arbeidsmarkt en door justitie. We zijn ons bewust van de moeilijkheden die personen die zich tot het christendom hebben bekeerd, zoals Maher El-Gohary en Mohammed Hegazy, hebben ondervonden in Egyptische rechtbanken. We hebben deze kwesties ter sprake gebracht in onze regelmatige politieke dialoog met Egypte.

We begrijpen dat de regering enkele van de klachten van de kopten wil aanpakken, bijvoorbeeld door de belemmeringen weg te nemen die het bouwen en inrichten van kerken vertragen en beperken. We

verwelkomen en stimuleren zulke maatregelen en we verzoeken de regering met klem de diepe oorzaken van de religieuze spanningen in de Egyptische maatschappij bloot te leggen en aan te pakken en een einde te maken aan alle vormen van discriminatie tegen aanhangers van andere religies.

De vandalistische aanvallen op kerken in Maleisië na een uitspraak van het Hooggerechtshof over het gebruik van het woord "Allah" zijn een reden voor ernstige bezorgdheid. De regering en de oppositie, waaronder de Pan-Maleisische Islamitische Partij en 130 islamitische ngo's, hebben deze aanvallen scherp veroordeeld. De regering heeft de veiligheidsmaatregelen aangescherpt om alle gebedsplaatsen te beveiligen en heeft ook verklaard zich te zullen inzetten voor de bescherming van de sociale en religieuze harmonie van Maleisië en de cultuur van religieuze en etnische diversiteit.

De Maleisische federale grondwet stelt dat de islam de religie van de federatie is, maar dat andere religies in vrede en harmonie mogen worden beleden in alle delen van de federatie.

We moedigen de autoriteiten aan zo snel mogelijk een alomvattende interreligieuze dialoog tot stand te brengen met alle religieuze overtuigingen om het wederzijdse begrip te bevorderen, zodat Maleisië zich vreedzaam kan blijven ontwikkelen in etnische en sociale harmonie. In dat verband heeft de Maleisische minister van Binnenlandse Zaken een bijzondere verantwoordelijkheid om deze kwestie grondig en objectief aan de burgers uit te leggen.

We veroordelen alle gevallen van intolerantie tegen wie dan ook op grond van iemands geloof of overtuiging, waar die ook plaatsvinden. Helaas is geen enkel land er immuun voor. We vragen de overheden alle religieuze gemeenschappen, waaronder christenen, volledig te beschermen tegen discriminatie en onderdrukking.

De Commissie geeft een hoge prioriteit aan vrijheid van religie of overtuiging als centrale uitgangspunten van het mensenrechtenbeleid van de EU, door de kwestie ter sprake te brengen in de politieke dialoog met landen waar het probleem blijft bestaan, door lokale mensenrechtenprojecten te steunen en door vrijheid van religie of overtuiging actief te bevorderen in de VN-fora.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Carlo Casini (PPE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in mijn bijval voor de gezamenlijke ontwerpresolutie benadruk ik de bijzondere ernst van het geweld dat zich heeft afgespeeld in Maleisië naar aanleiding van wat slechts een kwestie van naamgeving is.

Objectief gezien staat het vast dat zowel de christenen als de moslims geloven in één God die de God is van alle gelovigen en niet-gelovigen. Het feit dat men God verschillende namen geeft is volledig van secundair belang. Beweren dat de God van de moslims alleen moslim is en daarom alleen kan worden aangeroepen door moslims met een naam die van oudsher is gegeven door moslims, betekent terugkeren naar een primitieve en tribale zienswijze volgens welke er voor elke groep mensen een God bestaat. Dit komt neer op het ontkennen van de monotheïstische opvatting waaraan de universele religies zoals het christendom en de islam hun grootheid en verwantheid ontleenen, religies die zich afzetten tegen idolatrie en polytheïsme.

Niet minder ernstig is de vervolging van kopten in Egypte. Het is aan de oevers van de Middellandse Zee dat de monotheïstische religies, die terecht aanspraak maken op het vermogen om vrede en broederschap te bevorderen, zijn opgebloeid. Het is daarom dramatisch dat juist aan de oevers van de Middellandse Zee of in Jeruzalem, een heilige stad voor iedereen die gelooft in God, Allah of Jahweh, zich de grootste conflicthaard bevindt.

Juist Egypte is het meest invloedrijke land in dit gebied waar christenen en moslims vredig moeten samenleven om een voorbeeldrol te spelen in het hele zuidelijke Middellandse-Zeegebied.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik steun de gezamenlijke ontwerpresolutie over de recente aanvallen op christelijke gemeenschappen, omdat deze alle soorten geweld, discriminatie en intolerantie op basis van religie en levensovertuiging fel afkeurt. Ik geloof dat het van cruciaal belang is dat we onze steun uitspreken voor alle initiatieven die enerzijds gericht zijn op het bevorderen van de dialoog en het wederzijds respect tussen gemeenschappen, en anderzijds op het garanderen van de grondrechten, zoals de vrijheid van mening, geweten en godsdienst.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Overal ter wereld worden mannen en vrouwen nog steeds op de meest brute wijze vervolgd, eenvoudigweg omdat ze geloven in een God precies zoals die van de Atlantische Oceaan tot aan de Oeral wordt vereerd. Het Europees Parlement heeft vervolging van christenen in – onder andere – China, India, Pakistan, Turkije en Vietnam al afgekeurd; het klaagt nu de vervolging van christenen in Egypte en Maleisië aan.

Europa blijft ten aanzien van deze gebeurtenissen vrij onverschillig. Er zijn er zelfs die het respect voor, en de vrijheid van andere godsdiensten aanvoeren als excuus voor die onverschilligheid. De stilte over dit onderwerp in een Europa dat voor zijn aard, cultuur en tradities zoveel aan het christendom verschuldigd is, dreigt oorverdovend te worden ...

Ik haal in dit verband de woorden van de aartsbisschop van Bologna aan. Die geven de geest van ons tijdsgewricht heel precies weer: “Men is hier veel bezorgder over het lot van de ijsberen dan over duizenden christenen wier levens bedreigd worden”.

Jacek Olgiard Kurski (ECR), schriftelijk. – (PL) Weer is er een jaar begonnen, 2010, waarin christenen in vele delen van de wereld bloedig vervolgd worden. We kunnen als Europees Parlement niet passief blijven tegenover deze misdrijven en gewelddaden. De situatie van christenen is even dramatisch in landen die in de ontwerpresolutie van vandaag niet genoemd worden, zoals Noord-Korea, Irak, India en Soedan. In Vietnam neemt het aantal aanvallen op katholieken toe. Als afgevaardigde uit Polen, een land met een diepgewortelde christelijke traditie en een land met een lange traditie van respect, waar vele religieuze gemeenschappen naast elkaar leven, wil ik mijn solidariteit uitspreken met de families van de slachtoffers. De Egyptische en Maleisische autoriteiten moeten de christenen en leden van andere gemeenschappen en religieuze minderheden garanderen dat zij alle mensenrechten en fundamentele vrijheden genieten, of anders sancties tegemoet zien van de Europese Unie. Daarom moeten we de ontwerpresolutie over recente aanvallen op christelijke gemeenschappen steunen.

Csaba Sógor (PPE), schriftelijk. – (HU) We kunnen de aanvallen die in een recent verleden op christelijke gemeenschappen in Egypte en Maleisië zijn gepleegd op twee manieren beoordelen. Ten eerste moeten we benadrukken dat de Europese Unie, als gemeenschap van Europese staten die een hoog niveau van democratie en rechtvaardigheid hebben bereikt, in de geest van religieuze tolerantie en mensen- en minderheidsrechten niet stilzwijgend voorbij mag gaan aan zulke gebeurtenissen, in welk land op de wereld ze dan ook plaatsvinden. We moeten regeringen die ook in de toekomst goede relaties met ons willen onderhouden, duidelijk maken dat Europa van zijn partners eist dat zij de in wijde kring geaccepteerde normen van universele mensenrechten respecteren en dat problemen met mensenrechten van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van de betrekkingen in de toekomst. Tegelijkertijd mogen we ook de rechtsschendingen op het grondgebied van de Europese Unie niet vergeten.

Religieuze tolerantie en mensen- en minderheidsrechten – met inbegrip van de rechten van de mensen die tot een minderheidskerk behoren – moeten in bepaalde gevallen ook in EU-lidstaten verder worden uitgebreid. Als Europa een voorbeeld wil stellen aan de wereld, kan het zich niet veroorloven dat op zijn grondgebied mensen worden gediscrimineerd op grond van hun geloofsovertuiging, etnische afkomst of het feit dat ze tot een minderheid behoren. We zien dat volgens de geldende wetgeving ook in Egypte geloofsvrijheid wordt gegarandeerd, maar in de praktijk ervaren de christenen het tegenovergestelde. Helaas zijn er ook in EU-lidstaten voorbeelden te vinden voor vergelijkbare gevallen van discrepantie tussen de wet en de dagelijkse praktijk.

3.2. Schending van de mensenrechten in China, met name de zaak Liu Xiaobao

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zeven ontwerpresoluties over schending van de mensenrechten in China, met name de zaak Liu Xiaobao⁽²⁾.

Renate Weber, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, afgelopen maand werd Liu Xiaobao, de zeer bekende schrijver en politiek activist, veroordeeld tot een gevangenisstraf van elf jaar wegens “aanzetten tot omverwerping van de staatsmacht”. Hij werd meer dan een jaar geleden gearresteerd na het opstellen van Charta 08, een handvest dat werd ondertekend door meer dan 10 000 gewone Chinese burgers, waarin zaken werden geëist die in een democratische maatschappij de gewoonste zaak van de wereld zijn: het recht op vrijheid van meningsuiting, open verkiezingen en rechtsorde.

(2) Zie notulen.

De vervolging van Liu Xiaobao, uitsluitend op basis van zijn vreedzame initiatieven, en de gerechtelijke intimidatie waarmee hij te maken kreeg, zijn ongetwijfeld onverenigbaar met de internationaal erkende normen voor mensenrechten en fundamentele vrijheden. Daarom moeten we sterk aandringen op onvoorwaardelijke en onmiddellijk vrijlating van Liu Xiaobao.

In de afgelopen jaren hebben de betrekkingen tussen de Europese Unie en China zich hoofdzakelijk gericht op de economische dimensie, waardoor de staat van de democratie van het land en de ernstige schendingen van de mensenrechten die stelselmatig plaatsvinden in China, onderbelicht zijn geraakt.

Enkele dagen geleden gaf een politiefunctionaris voor het eerst toe dat de beroemde mensenrechtenadvocaat en genomineerde voor de Nobelprijs voor de Vrede in 2008, Gao Zhisheng, was verdwenen na een jaar te zijn vastgehouden door de Chinese autoriteiten. Veel mensen vrezen dat hij dood is. Een paar weken geleden negeerde de Chinese regering een oproep van de EU om een Brits staatsburger niet te executeren.

Het is vooral verontrustend om te zien hoe de Chinese regering haar internationale verplichtingen op het gebied van mensenrechten naast zich neerlegt. Men kan zich afvragen waarom China zich in deze omstandigheden kandidaat heeft gesteld voor de Mensenrechtenraad van de VN – was dat alleen om de manier waarop het land de mensenrechten onderdrukt te legitimeren?

In april 2009 presenteerde de Chinese regering een nationaal mensenrechtenplan, een lijvig document dat niets meer lijkt te zijn dan een stuk papier. Er mag niet aan getwijfeld worden. Deze Vergadering, het Europees Parlement, heeft de plicht de resultaten van de mensenrechtendialoog tussen de EU en China grondig te evalueren.

Tunne Kelam, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, China heeft een indrukwekkende economische vooruitgang laten zien. Een deel van die vooruitgang is echter bereikt met methoden die ernstig in strijd zijn met de universeel geaccepteerde menselijke normen. De hoop dat evenementen als de Olympische Spelen de Chinese autoriteiten zouden motiveren om meer respect te tonen voor de democratische normen is ijdel gebleken. In tegendeel, de onderdrukking is juist toegenomen en daar moeten we conclusies uit trekken.

Vandaag uit het Europees Parlement zijn zorgen over het lot van de prominente mensenrechtenactivist en geleerde Liu Xiaobao, ondertekenaar van Charta 08, een handvest dat oproept tot constitutionele hervormingen en het waarborgen van de mensenrechten. Dit handvest is moedig medeondertekend door meer dan 10 000 Chinese burgers. Afgelopen maand werd Lui Xiaobao veroordeeld tot een gevangenisstraf van elf jaar. We vragen vandaag om zijn onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating. We spreken onze solidariteit uit met de vreedzame acties van Chinese burgers voor democratische hervormingen en de bescherming van de mensenrechten, waartoe de Chinese regering zich heeft verplicht.

Véronique De Keyser, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, urgente ontwerp-resoluties zijn altijd lastig, omdat dergelijke resoluties vaak niet zozeer worden ingegeven door een humanitaire urgentie, maar door politieke onmacht. Het fenomeen *name and shame* waar we ons elke maand mee bezig houden is een uiterste redmiddel. Het laat duidelijk zien dat alle andere instrumenten die ons ter beschikking staan om een dialoog aan te gaan of druk uit te oefenen gefaald hebben en dat we, als we niks kunnen doen, dan maar overgaan tot veroordelen.

Wat China betreft: ik weet niet of al die urgente resoluties van de afgelopen tijd - maart 2009, november 2009, januari 2010, plus de resolutie die voor maart 2010 gepland is - wel zo productief zijn. Niet omdat ik onderschat hoe moeizaam de transitie van dit land naar een democratie verloopt, maar omdat ik denk we door voortdurend in de aanval te gaan weliswaar niet een verkeerd doel kiezen, maar wel een verkeerde strategie. Er zijn andere, meer overtuigende, instrumenten.

Ik heb als eerste om resoluties gevraagd over de Oeigoeren en hoopte, helaas tevergeefs, dat daarmee de uitvoering van de doodstraf kon worden voorkomen. Uit naam van mijn fractie schaar ik mij achter Liu Xiaobao, de onlangs veroordeelde dissident van Tiananmen, wiens enige misdaad zijn passie voor de democratie is, maar ik weiger China om de twee maanden aan de schandpaal te nagelen, simpelweg omdat het land daardoor echt niet zal omgaan. Integendeel zelfs. Deze belangrijke handelspartner, dit land dat een permanente zetel heeft in de VN-Veiligheidsraad, dat een explosieve economische groei doormaakt en dat zich midden in een proces van democratische verandering bevindt, een land ook dat wij nodig hebben bij de bestrijding van de klimaatverandering, dat land moet een partner zijn die wij onverbloemd de waarheid zeggen maar die wij ook respecteren voor de inspanning die het levert. En dat respect ontbreekt in deze ontwerp-resolutie.

Om die politieke redenen heeft mijn fractie haar handtekening ingetrokken. Maar om geen enkel misverstand te laten bestaan over de kwestie van de mensenrechten, die ik net zo belangrijk vind als u, stemt mijn fractie voor alle amendementen die daarover gaan. Wat de uitslag van de stemming betreft, die zal afhangen van de amendementen die we hebben ingediend.

Marie-Christine Vergiat, auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, China is een groot land, met een rijke historie en een enorm ontwikkelingspotentieel. Het houden van de Olympische Spelen in Peking, afgelopen jaar, heeft niet het resultaat gehad dat sommigen ervan verwachtten.

De betrekkingen die de Europese Unie met dit land kan onderhouden, zijn van bijzonder groot belang. Het is onze plicht als leden van het Europees Parlement om luid en duidelijk te zeggen wat we belangrijk vinden en wat we onacceptabel vinden.

Wel, de mensenrechtensituatie in China is onacceptabel. Het geval van de heer Liu Xiaobao, die zich samen met meer dan 10 000 landgenoten heeft schuldig gemaakt aan het eisen van democratische hervormingen in zijn land, vormt daar een sprekend voorbeeld van. Mag ik zeggen dat ik het veeleer een geweldige prestatie vind als je in dat land zoveel mensen kunt mobiliseren?

We moeten de vrijlating van de heer Xiaobao eisen, en van alle mannen en vrouwen die net als hij geïntimideerd en gevangen gezet worden en die slechts schuldig zijn aan één misdaad, namelijk dat ze opkomen voor de mensenrechten en, preciezer nog, voor een van de meest fundamentele mensenrechten, namelijk de vrijheid van meningsuiting.

Onlangs is nog, zoals een van mijn collega's al zei, een Britse burger ter dood gebracht, hoewel hij geestelijk gestoord was. Het was voor het eerst in vijftig jaar dat er een Europees burger in China ter dood gebracht werd. De vrijheid van meningsuiting wordt met voeten getreden, elke dag een beetje meer, zoals we zien in het geval van Google, terwijl dat toch bekend staat als de aanbieder die internetgebruikers zo niet het best, dan toch wel het minst slecht, beschermt.

Het is bekend dat internetaanbieders die zich in China willen vestigen, moeten voldoen aan de eis van de Chinese autoriteiten om softwarefilters te installeren, en ook Google heeft dat uiteindelijk geaccepteerd. We mogen niet toestaan dat een regering zich bezighoudt met internetpiraterij en internetgebruikers het recht van vrije meningsuiting ontzegt.

De Europese instellingen moeten hier gezamenlijk op reageren. Chinese internetgebruikers moeten toegang hebben tot ongecensureerde informatie. De Europese Unie is het aan zichzelf verplicht internetbedrijven te ondersteunen die weigeren mee te werken aan de internetcensuur van de Chinese autoriteiten of, erger nog, aan de arrestatie van voorvechters van de mensenrechten, democraten of journalisten, zoals in april 2005 gebeurd is met de heer Xiaobao.

Tot slot, dames en heren, kan ik niet afsluiten zonder u te vragen de doden van het Tiananmenplein te herdenken; honderden jonge Chinezen vonden daar in de nacht van 3 op 4 juni 1989 de dood. Dat is nu twintig jaar geleden en het had ons tot eer gestrekt als we bij deze trieste dag hadden stilgestaan door deze jonge slachtoffers te herdenken. Maar niet alle gebeurtenissen van 1989 hebben dezelfde aandacht gekregen.

Charles Tannock, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het feit dat we in dit Parlement nu weer debatteren over schendingen van de mensenrechten in China geeft aan dat het communistische autoritaire regime van Peking vastbesloten blijft alle politieke dissidenten te onderdrukken.

Dat mag ons er echter niet van weerhouden deze kwesties ter sprake te blijven brengen in het Parlement. Ik ben ervan overtuigd dat we niet alleen de plicht hebben om dat te doen, maar dat we het verschuldigd zijn aan de slachtoffers van de mensenrechtenschendingen in China, zoals Liu Xiaobao, van wie de meesten hun stem niet mogen laten horen. Daarom debatteren we hier vandaag opnieuw over deze kwestie.

Met de toekenning van de Sacharov-prijs aan Hu Jia in 2008 hebben we de wereld laten zien hoe serieus de leden van het EP de kwestie van de mensenrechten in China nemen. We nemen dit serieus omdat China er echt toe doet. De enorme oppervlakte en mondiale reikwijdte, de militaire spierkracht en economische macht van het land zijn voor de EU redenen om te streven naar een strategisch partnerschap op basis van wederzijds respect en veiligheid.

Misschien zullen onze betrekkingen met China uiteindelijk ook gebaseerd zijn op onze gemeenschappelijke waarden van democratie, mensenrechten en de rechtsorde; dat kunnen we alleen maar hopen. Maar ik denk dat wij allemaal hopen dat we nog eens mee zullen maken dat dit werkelijkheid wordt in de Volksrepubliek

China. Er is wel beweerd dat dergelijke idealen in Azië op de een of andere manier ontbreken. Ik kijk altijd naar het democratische Taiwan en het enorme India met zijn democratische seculiere tradities, waar die idealen floreren in een vrije maatschappij, om het idee dat China niet democratisch kan zijn naar het rijk der fabelen te verwijzen.

Heidi Hautala, auteur. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, wat belangrijk is in de zaak Liu Xiaobao, is dat nu maar liefst 10 000 mensen openlijk hun steun voor hem hebben uitgesproken en ik vind dat het Europees Parlement de moed van deze mensen moet erkennen en hen daarvoor moet loven.

Tegelijkertijd moeten wij beseffen dat China zelf beloften heeft gedaan om de situatie van de mensenrechten te verbeteren. China wilde lid worden van de VN-Raad voor de rechten van de mens door te zeggen dat het zich zal verbinden aan het bevorderen en beschermen van de mensenrechten en op dit gebied de hoogste normen zal hanteren. Dit zijn dus de eigen beloften van China ten overstaan van de Verenigde Naties en daar moeten wij naar verwijzen.

In deze ontwerpresolutie wordt ook gesproken over de mensenrechtendialogen tussen de Europese Unie en China en, hoe optimistisch wij ook willen zijn, het eindresultaat is dat deze mensenrechtendialogen nauwelijks enig nut hebben gehad. De Europese instellingen moeten ook onderling overwegen hoe zij hun eigen strategieën kunnen verbeteren en China duidelijk kunnen maken dat zijn verbintenissen in mensenrechtenkwesties ook ons aangaan en dat de toekomst van onze samenwerking grotendeels van deze verbintenissen afhangt.

Uiteindelijk moeten wij ons afvragen waarom het communautair beleid ten aanzien van China zo onsamenvattend en inconsequent is en wat wij daartegen kunnen doen. Het Europees Parlement zal van zijn kant zeker de Commissie steunen in een gezamenlijke poging om te komen tot een nieuwe strategie met China.

Cristian Dan Preda, namens de PPE-Fractie. – (RO) “We moeten woorden niet meer als misdaad zien”.

Dit schreef Liu Xiaobao in Charta 08, het door hem gelanceerde politieke manifest, zoals gezegd gesteund door duizenden Chinezen. Liu Xiaobao is veroordeeld tot elf jaar gevangenisstraf en daarna nog twee jaar ontneming van politieke rechten, vanwege deze verklaring en vanwege zijn continue steun voor de mensenrechten. Ik ben van mening dat deze straf een voorbeeld is van de intensivering van de Chinese overheids campagne tegen mensenrechtenactivisten. Verder bewijs hiervoor wordt geleverd door de aankondiging van afgelopen zondag, dat Tzu Yong Jun, een leider van de beweging Tiananmenplein, tot negen jaar cel is veroordeeld.

Daarom ben ik van mening dat het cruciaal is om het onderwerp van de mensenrechten ter tafel te brengen bij de volgende EU-China-Top, zoals aangegeven in paragraaf 9 van de ontwerpresolutie.

Ik denk dat een dialoog niet afdoende is voor de mensenrechten, zoals mevrouw Hautala eerder ook al aangaf. Deze mensenrechtenkwestie moet worden aangepakt als onderdeel van topontmoetingen, aangezien dialoog tot nu toe geen resultaten heeft opgeleverd.

Zigmantas Balčytis, namens de S&D-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie onderhandelt op dit moment over een nieuwe raamovereenkomst met China, die een verdere route vaststelt voor de ontwikkeling van economische betrekkingen met dat land.

Die betrekkingen zijn zeer nauw, maar we mogen onze ogen niet sluiten voor de herhaalde schendingen van de mensenrechten en van de rechtsorde.

De Europese Unie moet haar mensenrechtendialoog met China versterken. Die dialoog die tot stand is gekomen in 2000, is inefficiënt gebleken. De EU, en met name de Hoge Vertegenwoordiger, moet zorgen voor een gecoördineerd en effectief gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU ten aanzien van China. Respect voor de mensenrechten moet als basis dienen voor dat beleid.

Helga Trüpel, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, toen China de Olympische Spelen kreeg toegewezen, hoopte ik na alle beloften van China om de situatie van de mensenrechten te verbeteren, aanvankelijk dat dit daadwerkelijk zou gebeuren.

Tijdens en na de Olympische Spelen hebben we helaas echter moeten vaststellen dat er geen verbetering maar eerder een verslechtering in de situatie van de mensenrechten is gekomen. Nu, na het vonnis tegen Liu

Xiaobao, hebben we zelfs gezien dat een homoparty door de politie verboden is, wat zonder meer dreigt te resulteren in een politieke ijsdij in China voor dissidenten, mensenrechtenactivisten en homoseksuelen.

Wij dringen daarom aan op de onmiddellijke vrijlating van Liu Xiaobao en andere mensenrechtenactivisten, en wij dringen er met name bij China op aan om - als het een erkende partner van de internationale gemeenschap wil worden - een einde te maken aan de hysterische censuurmaatregelen en controlemethoden.

Dat geldt uiteraard met name voor internet. Wij mogen politieke filtering op internet niet accepteren. Het is een wezenlijk element van de grondrechten dat de vrijheid van meningsuiting in alle landen overal ter wereld moet worden verdedigd. Mensenrechten zijn universeel en ondeelbaar, ongeacht of dat hier bij ons, in de VS, in Soedan of in China is. Daar zal de Volksrepubliek China maar aan moeten wennen als ze daadwerkelijk een andere rol wil spelen.

Ik ben er vast van overtuigd dat wij, als Europeanen, China in het kader van onze officiële betrekkingen tijdens topbijeenkomsten moeten duidelijk maken dat het dringend zijn mensenrechtenbeleid moet veranderen - juist omdat wij belang hebben bij samenwerking op het gebied van klimaatbeleid, milieubeleid en regulering van de financiële markten.

Lorenzo Fontana, namens de EFD-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, een van de meest belangrijke mensenrechtenproblemen in China is het misbruik dat gemaakt wordt van dwangarbeid in de Chinese concentratiekampen of Laogai.

Afgezien van het feit dat het hier gaat om een onvervalste vorm van moderne slavernij, heeft deze zaak ook een directe weerslag op de Europese economie. Het staat vast dat enorm veel goederen die afkomstig zijn van de Chinese markt, zijn geproduceerd door gevangenen uit de Laogai, met bijkomende, evidente verlaging van de arbeidskosten en bijgevolg een oneerlijke concurrentie ten opzichte van Europese goederen.

Ook op basis van ervaring in de Verenigde Staten, waar al enkele wetten zijn goedgekeurd die de import verbieden van Chinese goederen die zijn geproduceerd in de Laogai, kan en moet Europa al het mogelijke doen om de import tegen te gaan van goederen die geheel of gedeeltelijk zijn geproduceerd met dwangarbeid.

Om te beginnen moet een campagne worden gestart die de publieke opinie bewust maakt van deze kwestie, verder moet ernaar worden gestreefd dat alle producten die worden geïmporteerd in Europa voldoen aan dezelfde eisen van hygiëne en veiligheid die worden gesteld aan Europese producenten en moet een regeling voor etikettering worden geïntroduceerd die het mogelijk maakt om de producten te traceren.

Bovendien moet aan ondernemers die investeren in China, worden gevraagd om precieze regels te volgen met betrekking tot de rechten van werknemers. Ten slotte moeten regels worden opgesteld en vooral worden gerespecteerd om een absoluut verbod te waarborgen van de import van goederen die zijn geproduceerd met dwangarbeid.

Ik ben ervan overtuigd dat we alleen op deze manier het Chinese volk werkelijk kunnen helpen bij de strijd voor de mensenrechten. Indien we dit niet doen zullen we medeplichtigen blijven die deze mensen hun vrijheid ontnemen.

Edward McMillan-Scott (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb de eer om de ondervoorzitter van het Europees Parlement te zijn die verantwoordelijk is voor democratie en mensenrechten. De ontwerpresolutie concentreert zich terecht op Liu Xiaobao, de voornaamste opsteller van Charta 08. Een Engelse versie daarvan is beschikbaar op mijn website charter08.eu.

Na mijn laatste bezoek aan Peking in mei 2006 zijn alle dissidenten met wie ik contact had gehad, gearresteerd, gevangen gezet en in sommige gevallen gemarteld; Hu Jia, bijvoorbeeld, die nog steeds in de gevangenis zit en medische behandeling nodig heeft. En in het bijzonder Gao Zhisheng, die naar verluidt is verdwenen na drieënehalf jaar gevangenschap, huisarrest en marteling, als gevolg waarvan hij twee zelfmoordpogingen had gedaan. Gao's open brieven aan het regime in 2005 hebben de toon gezet voor Charta 08. Zijn onderzoek naar de vervolging van de spirituele boeddhistische groep Falun Gong heeft geleid tot brede steun in heel China. Ik vind dat de autoriteiten nu bekend moeten maken waar Gao Zhisheng zich bevindt en hem vrij moeten laten.

Niemand mag eraan twifelen dat het Europees Parlement zal blijven streven naar hervormingen in China en natuurlijk in Tibet.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, het is onverdraaglijk dat de handelsbelangen aan het langste eind trekken in de betrekkingen tussen de Europese Unie en China en dat de eisen met betrekking tot het eerbiedigen van de mensenrechten en democratische ontwikkeling min of meer de status hebben gekregen van beleefde groeten.

Ik heb met belangstelling gekeken naar de moed van zoekmachine Google en haar plannen om de samenwerking met de Chinese autoriteiten met betrekking tot het filteren en censureren van websites stop te zetten en zelfs het land te verlaten. Tegelijkertijd roept Google in het openbaar op tot vrijheid van meningsuiting voor de Chinese internetgebruikers.

Ik deel de zorg van mijn collega's over de behandeling van Liu Xiaobao en andere Chinese gewetensgevangenen en ik hoop dat de Raad en de Commissie de zaak-Xiaobao ter sprake brengen op de volgende Top tussen de Europese Unie en China. In de overeenkomsten, waarover nu wordt onderhandeld, moet staan dat de toekomstige ontwikkeling van de handelsbetrekkingen met China doeltreffender verbonden worden aan de politieke dialoog en eerbiediging van de mensenrechten.

Gesine Meissner (ALDE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, wij hebben al vaker gesproken over de vraag wat de beste aanpak zou zijn om met China te praten en om China onder druk te zetten, want het is duidelijk dat nauwelijks iets enige indruk maakt op dit land. Mevrouw De Keyser heeft aangegeven dat haar fractie om die reden haar ondertekening heeft ingetrokken. Dat is mijns inziens niet de juiste weg. De EU heeft de mensenrechten opgenomen in het Handvest van de grondrechten en in het Verdrag van Lissabon, en daarom moeten juist wij steeds weer op schendingen van de grondrechten blijven wijzen. Andere mogelijkheden hebben we op dit moment niet. Als we een beter idee krijgen, ben ik de eerste die dit zal ondersteunen.

Het gaat nu echter niet alleen om Liu Xiaobao, maar ook om Gao Zhisheng, die verdwenen is en van wie nu wordt beweerd dat hij zelfmoord heeft gepleegd. Men gaat ervan uit dat hij vermoedelijk op vreselijke wijze aan zijn einde is gekomen. Dat is onaanvaardbaar. We hebben tijdens de Olympische Spelen kunnen vaststellen dat er als we naar China gaan en daar contact maken absoluut niets verandert met betrekking tot de situatie van de mensenrechten. We hadden allemaal de hoop dat dit wel zou gebeuren, maar dat heeft niets uitgehaald. Daarom moeten wij zonder ophouden dringende oproepen blijven doen.

Neelie Kroes, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de EU heeft duidelijk haar diepe bezorgdheid geuit over de buitenproportionele veroordeling van de prominente mensenrechtenverdediger Liu Xiaobao tot elf jaar gevangenisstraf voor zijn rol als auteur van Charta 08, een blauwdruk voor democratische en op rechten gebaseerde hervormingen in China, en voor het publiceren van een aantal essays over mensenrechtenkwesties op het internet.

Wij hechten veel waarde aan de vrijheid van denken en van meningsuiting: zoals wij allen weten de hoekstenen van ons democratisch stelsel. De veroordeling van de heer Liu is volledig onverenigbaar met het recht op vrijheid van meningsuiting, dat is verankerd in het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, dat door China is ondertekend. We hechten overigens ook veel waarde aan de bescherming van het recht op seksuele uiting en geaardheid, zoals mevrouw Trüpel aanhaalde.

De EU heeft geprobeerd de rechtszaak te volgen en het spijt ons zeer dat onze waarnemers de toegang tot de rechtszaal is ontzegd. Uit de details van de rechtszaak, die we desondanks hebben vernomen, blijkt duidelijk dat de heer Liu niet in staat is gesteld om een fatsoenlijke verdediging te voeren en dat hij geen eerlijk proces heeft gekregen. De EU zal de Chinese regering blijven oproepen de heer Liu onvoorwaardelijk vrij te laten en een einde te maken aan de intimidatie en detentie van andere ondertekenaars van Charta 2008.

Ons algemene beleid ten aanzien van China is er een van constructieve betrokkenheid bij het raamwerk van ons strategisch partnerschap. In het verleden hebben we meerdere malen de vooruitgang van China op het gebied van sociale en economische rechten verwelkomd en we waren ingenomen met het actieplan voor mensenrechten dat China onlangs heeft gepresenteerd, maar aan de andere kant zijn er uiterst ernstige zorgen met betrekking tot burgerrechten en politieke rechten en een aantal recente ontwikkelingen, waaronder de ontwikkelingen die de geachte leden van dit Parlement naar voren hebben gebracht in de ontwerpresolutie.

Het belang dat de EU hecht aan de mensenrechten wordt overgebracht tijdens onze regelmatige politieke contacten en in het bijzonder tijdens onze mensenrechtendialoog met de Chinese autoriteiten. De laatste bijeenkomst was zoals u weet op 20 november vorig jaar in Peking. Dankzij onze sterke relatie kunnen wij deze zaken vrij bespreken. Afgelopen jaar, tijdens de twaalfde Top EU-China in Nanking, zijn de mensenrechten ter sprake gebracht, zowel tijdens de besprekingen als op de persconferentie.

Mevrouw Vergiat en mevrouw Korhola wezen op de cyberaanvallen tegen Google. De Commissie ziet dat als een andere zorgwekkende ontwikkeling in het kader van de vrijheid van meningsuiting in China. We houden de situatie uiteraard nauwlettend in de gaten. We begrijpen dat het bedrijf en de Chinese autoriteiten nog met elkaar in overleg zijn. We zullen waakzaam blijven voor het geval dergelijke aanvallen worden uitgevoerd op bedrijven uit de EU.

Ik wil dit Parlement ervan verzekeren dat we deze kwesties zullen blijven aankaarten, ook op het hoogste niveau, en dat we de Volksrepubliek China zullen blijven herinneren aan haar internationale verplichtingen op het gebied van mensenrechten. We wijzen ook op de Chinese constitutionele garanties over vrijheid van meningsuiting. We hebben allemaal hetzelfde doel van een transparanter, meer open China, dat zich houdt aan de internationale mensenrechtennormen en dat meewerkt aan het aanpakken van wereldwijde uitdagingen. Om dit te bereiken, moeten we blijven werken aan de ontwikkeling van ons strategische partnerschap.

Ik wil graag antwoord geven op een vraag van mevrouw De Keyser met betrekking tot de executie van de Britse staatsburger Akmal Shaikh. De Europese Unie heeft de executie van Akmal Shaikh in de sterkst mogelijke bewoordingen veroordeeld. Zij is zeer bedroefd over het feit dat China geen gehoor heeft gegeven aan de oproepen van de Europese Unie en een van haar lidstaten om aan de heer Shaikh opgelegde doodstraf om te zetten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Cătălin Sorin Ivan (S&D), schriftelijk. – (RO) Het recht op leven, de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van denken vormen het fundament van Europese integratie en van onze visie op de wereld. Wanneer een van onze partners, in dit geval China, deze rechten herhaaldelijk schendt, moeten wij daarop reageren. Wij moeten dit echter niet doen op basis van een *shame and blame*-model, door China te beschuldigen en de verschillen in cultuur en beschaving die ons scheiden, te negeren. Deze ontwerpresolutie betreffende de schending van mensenrechten in China, met name in het geval-Liu Xiaobao, is een bewijs van de simplistische aanpak van de kwesties waarmee de Chinese samenleving te maken heeft. Wij hebben onze positie zeker niet ingenomen tegen het principe van onschendbaarheid van mensenrechten als basis voor de resolutie, wij zijn het daar namelijk van harte mee eens. Wij zijn echter tegen de manier waarop het is overgebracht. Om de resultaten te krijgen die we willen, moeten we een vreedzame atmosfeer tussen ons en China bewaren. Dit is de enige manier waarop we kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van China richting een samenleving met een diepe betrokkenheid bij respect voor mensenrechten.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), schriftelijk. – (EN) *Don't be evil* is het bekend motto van Google. Er is in de loop van de jaren kritiek geweest op hun beleid in China en er zijn vraagtekens gezet bij het motto. Mensenrechtengroeperingen hebben Google ervan beschuldigd dat ze de Chinese regering hielpen bij het onderdrukken van haar burgers en in het bijzonder mensenrechtenactivisten. Blijkbaar wordt Google in de toekomst minder *evil*. Hun besluit om een ongefilterde zoekmachine te gaan aanbieden in China verdient de hartelijkste felicitaties. Met de aankondiging van deze beleidswijziging in China riskeert Google winsten van de grootste internetmarkt ter wereld en kan het bedrijf zo'n 400 miljoen gebruikers verliezen. Google heeft in dit geval bewezen dat een groot multinational bedrijf zich daadwerkelijk aan zijn ethische beleid kan houden. Google, dat nog steeds wordt geleid door de oprichters, heeft een goede kans om de kernwaarden en -overtuigingen van het bedrijf in de toekomst in alle handelingen naar voren te brengen. En als Google succesvol blijft, is dat het bewijs dat geld verdienen en op een duurzame en humane manier handelen elkaar niet in de weg hoeven te staan.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) De schendingen van de mensenrechten in China blijven maar doorgaan en we mogen niet verzuimen ze te veroordelen. Juist omdat China een van onze belangrijkste handelspartners is, dienen wij elke actie die de rechten van eender welke burger schendt te veroordelen, en zeker die van burgers die zich inzetten voor de bescherming van de mensenrechten en de vrijheid van meningsuiting. Het is van cruciaal belang dat de Volksrepubliek China de beloften die ze binnen de context van de Mensenrechtenraad heeft gedaan, gestand doet.

Alajos Mészáros (PPE), schriftelijk. – (SK) Hoe groter een land in geografisch opzicht is en hoe onafhankelijker het in economisch opzicht is, des te moeilijker is het om van dit land te eisen dat het mensenrechten respecteert. Ik vind het onacceptabel dat de Europese Unie in haar betrekkingen met China economische belangen voorop blijft plaatsen. Bij vrijwel elke ontmoeting op hoger diplomatiek niveau is het enige wat

wij kunnen doen, onze gesprekspartners voorzichtig herinneren aan de schendingen van mensenrechten in het land. Helaas hebben we in Europa meer dan genoeg negatieve ervaringen met de praktijken van communistische regimes wat betreft de onderdrukking van mensenrechten. Daarom ben ik ervan overtuigd dat het werkelijke aantal schendingen van mensenrechten veel hoger ligt dan we op basis van onze informatie moeten geloven. Om deze reden moeten we er dringend voor zorgen dat China de mensenrechten gaat respecteren, zelfs als hiervoor economische en politieke offers moeten worden gebracht. Anders zouden de ontwikkelingen in China wel eens een ongunstig effect kunnen hebben op de algehele ontwikkelingen van de politieke situatie in Azië, wat weer een negatief effect zou hebben op de algehele wereldeconomie en -politiek.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), schriftelijk. – (PL) Ik heb voor de ontwerpresolutie gestemd waarin de schending van de mensenrechten wordt veroordeeld, omdat we die schending niet mogen tolereren of goedkeuren, noch als mensen, noch als burgers. Gedrag dat schadelijk is voor mensen, hun vrijheid en hun rechten, die vele jaren geleden zijn gedefinieerd, is in strijd met de fundamenteën waarop de westerse democratieën zijn gebouwd. De dialoog die in 2000 is begonnen tussen de Europese Unie en China heeft niet de verwachte effecten opgeleverd. We moeten ons daarom afvragen of we alles hebben gedaan wat we konden, en als het antwoord nee is, moeten we bepalingen toepassen van resoluties over de doeltreffendheid van economische samenwerking. De mensenrechten moeten de basis vormen voor de dialoog tussen de Unie en China, en de belangen van mensen dienen boven economische belangen te gaan.

De aanhouding en veroordeling van vredesdemonstrant en mensenrechtenactivist Liu Xiaobao, die heeft opgeroepen tot meer democratie in China, is een duidelijk signaal dat onze huidige maatregelen niet doeltreffend zijn. Daarom loont het de moeite om naast resoluties andere stappen te zetten die meer respect mogelijk maken voor datgene waar Liu Xiaobao voor strijdt, net als duizenden Chinezen en vele andere mensen overal ter wereld.

Dertig jaar geleden werd in China begonnen met hervormingen die de wereld lieten zien dat er iets veranderde, dat er iets goeds in de samenleving kon gebeuren. We verwachten nu hetzelfde. We willen nu een partner die beginselen eerbiedigt die voor ons fundamenteel zijn.

3.3. Filippijnen

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over de Filippijnen⁽³⁾.

Fiorello Provera, auteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de talrijke moorden, wereldwijd gepleegd uit politieke, religieuze en vergelijkbare motieven, vormen inmiddels een dagelijkse realiteit. Niettemin is de moord in de Filippijnen op 57 personen die in een rij stonden voor een politieke bijeenkomst ter ondersteuning van een presidentskandidaat van een verbijsterende wreedheid.

Een in koelen bloede uitgevoerde moordpartij door een gewapende groep in naam van een revolutie van onbegrijpelijke betekenis. Deze massamoord is overigens geen unieke gebeurtenis in een land waar bepaalde gebieden al jaren te maken hebben met gewapende opstand, onder meer uit religieuze motieven zoals in de regio Mindanao.

Naast gepaste tekenen van medeleven naar aanleiding van deze bloedige gebeurtenissen, ben ik van mening dat we sterke steun aan de Filippijnse regering moeten bieden. Zo moet duidelijk worden hoe Europa kan helpen bij het oplossen van de ernstige gewapende conflicten en het verzet, die in dit onfortuinlijke land zoveel bloed doen stromen.

Martin Kastler, auteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het bloedbad op 23 november jongstleden in de provincie Maguindanao op de Filippijnen was een zwarte dag voor de mensenrechten en een barbaarse terreurdaad. 57 mensen werden gedood, vrouwen werden verkracht, mensen raakten gewond - zij brengen een bloedige boodschap over. Als journalist is mij met name opgevallen dat er dertig journalisten onder de dodelijke slachtoffers waren. Volgens de gezaghebbende *International Crisis Group* zijn er nooit eerder tijdens een vastgelegde gebeurtenis zoveel journalisten in één keer vermoord. Het is derhalve gepast als het Europees Parlement duidelijke taal spreekt, zoals we vandaag met deze ontwerpresolutie doen.

---

(3) Zie notulen.

Maar als Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) dringen wij erop aan om de onderhavige tekst op drie punten door een stemming in onderdelen af te zwakken, want we moeten de Filippijnse regering steunen in haar strijd tegen terreur en geweld en daarom geen al te beschuldigende opmerkingen aan het adres van de regering maken. Om die reden stel ik namens de PPE-Fractie voor om apart over overweging F te stemmen. Daarin worden de Filippijnen ervan beschuldigd dat ze alle kenmerken vertonen van een disfunctionerend rechtsstelsel.

In paragraaf 2 willen wij de insinuatie van zogenoemde aanvankelijke vertragingen bij het onderzoek schrappen.

Tot slot wordt in paragraaf 6 beweerd dat er verdwenen personen zijn die in Filippijnse gevangenissen opgesloten zitten. Ook dat is op dit moment een niet bewezen insinuatie en moet naar onze mening derhalve worden geschrapt.

Charles Tannock, *auteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, deze afschuwelijke misdaad in Maguindanao verdient ongetwijfeld onze sterkste veroordeling. Hij laat zien hoe sterk de wetteloosheid zich geworteld heeft in sommige delen van de Filippijnen.

Er zijn veel redenen voor deze deprimerende ontwikkeling: het verspreide karakter van de eilanden van de Filippijnse archipel, de zwakke centrale regering, corruptie, armoede en een voortdurende islamitische terroristische rebellie die wordt gesteund door Al Qaeda in het zuiden.

Deze misdaad, die blijkbaar politiek gemotiveerd was, moet daarom worden gezien in de bredere sociale en historische context. We mogen niet voorbij gaan aan de inspanningen die de Filippijnse regering heeft gedaan om een meer democratische politieke cultuur te creëren in de afgelopen 25 jaar na de val van de kleptocratische dictator Ferdinand Marcos. Ook mogen we de existentiële dreiging die de terroristen van Abu Sayyaf vormen en de manier waarop zij de hele samenleving in de Filippijnse staat destabiliseren, niet onderschatten.

Constructieve betrokkenheid en gerichte hulp zijn de beste manieren om hulp te bieden aan de Filippijnen, een land dat in veel opzichten onze gemeenschappelijke waarden deelt, om hen in staat te stellen de rechtsorde te verankeren in de centrale en lokale overheid.

Marc Tarabella, *auteur*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, afgelopen november mocht ik mevrouw Edita Burgos, de moeder van Jonas Burgos, in het Europees Parlement verwelkomen. Deze jonge Filippijnse man werd op 28 april 2007 door gewapende mannen ontvoerd in een zeer druk winkelcentrum van Manila. Sinds die dag hebben zijn familie en naasten niets meer van hem vernomen. Jonas Burgos is een van de honderden mensen die in de Filippijnen verdwenen of gedood zijn. Moorden worden volkomen ongestraft uitgevoerd en de daders worden zelden voor de rechter gebracht.

Aan de vooravond van de verkiezingen, in mei 2010, vrezen we voor een toename van het aantal misdaden tegen en ontvoeringen van eenieder die zich verzet tegen de huidige machthebbers. In die context veroordelen we de moorden van 23 november in de provincie Maguindanao en willen we dat er opheldering komt over de moordpartij en de folteringen die hebben plaatsgevonden onder de leden van het konvooi van Ismail Mangudadatu.

Rui Tavares, *auteur*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, de Filippijnen vertegenwoordigden iets meer dan twee decennia geleden een grote hoop voor de hele wereld, toen daar een democratische golfbeweging op gang werd gebracht die Azië zou overspoelen. Dat wekte bij ons verwachtingen met betrekking tot de mensenrechten in al deze landen, verwachtingen met betrekking tot de rechten van werknemers, studenten en burgers, en verwachtingen met betrekking tot normale en democratisch verlopende verkiezingen.

We mogen niet toelaten dat gebeurtenissen in de rest van de wereld de aandacht afleiden terwijl de democratie in de Filippijnen het steeds zwaarder te verduren krijgt. Er zijn de afgelopen jaren verontrustende ontwikkelingen geweest, met corruptie en – vooral – geweld en rechtstreekse aanvallen op oppositiepartijen bij de verkiezingen.

Het meest verontrustend was wel het bloedbad van Maguindanao, waarop deze ontwerpresolutie betrekking heeft. Er zijn daar 46 mensen omgebracht, campagnemedewerkers van de kandidaat van de oppositie, de heer Mangudadatu. Het lijkt erop dat deze groep is vermoord door mensen die banden onderhouden met de Ampatuan-clan, de clan die het in de provincie Maguindanao voor het zeggen heeft.

Ik wil er de aandacht op vestigen dat er bij dit bloedbad ook dertig journalisten zijn omgebracht. Het is de grootste slachting onder journalisten in de wereldgeschiedenis.

We mogen niet toelaten – en het is helaas duidelijk dat het Parlement niet veel aandacht heeft voor wat we nu bespreken – dat gebrek aan belangstelling in de rest van de wereld ertoe leidt dat de Filippijnen afglijden naar een toestand waarin dit land niet langer bekend staat als behorend tot de beste democratieën ter wereld, maar tot de slechtste.

Er moet spoedig een onderzoek naar dit bloedbad worden ingesteld, en we moeten van president Gloria Arroyo – die tot de Ampatuan-clan behoort – eisen dat ze dit onderzoek tot het einde toe doorzet. Het is van belang dat men op de Filippijnen weet dat Europa de ontwikkelingen in dat land nauwlettend in de gaten houdt.

Barbara Lochbihler, auteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, aanleiding voor dit verzoek om urgentverklaring is de brute moord op 57 mensen die een politica begeleidden die op weg was om haar kandidatuur in te dienen voor de verkiezingen voor de nieuwe provinciegouverneur. De daders behoorden tot een lokale militie en onder hen bevonden zich ook vertegenwoordigers van de plaatselijke politie.

Deze beestachtige aanval is een extreem voorbeeld voor de alarmerende toename van politiek gemotiveerde buitengerechterlijke executies en verdwijningen die al jarenlang plaatsvinden zonder dat deze ernstige misdrijven ooit worden onderzocht.

De regering heeft geen enkele merkbare wil tentoongespreid om ingrijpende maatregelen tegen deze ontwikkeling te nemen. Van de honderden gevallen zijn er slechts twee onderzocht en niet één hoge ambtenaar is strafrechtelijk vervolgd. De speciale VN-rapporteur voor buitengerechterlijke executies schreef in 2008: "Door deze moorden zijn leiders van de burgermaatschappij geëlimineerd, onder wie mensenrechtenactivisten, vakbondsleden en voorvechters van landhervormingen, zijn acteurs van de burgermaatschappij geïntimideerd en is de politieke discussie in het land beperkt."

Dit is het klimaat waarin de Filippijnen zich voorbereiden op de verkiezingen in mei. Gevreesd wordt dat er nog meer politieke moorden zullen volgen. Daarom is het absoluut dringend noodzakelijk dat de Filippijnse regering doeltreffende maatregelen neemt om hier een einde aan te maken.

Ik zou een mondeling amendement willen voorstellen. In paragraaf 6 staat: "*to release all these appearances, who are still in captivity.*" Dat willen wij vervangen door: "*to make every effort to ensure, that all who have been abducted are safely returned to their families.*"

Justas Vincas Paleckis, namens de S&D-Fractie. – (LT) Als aan een Midden-Europese burger zou worden gevraagd wat er gebeurt op de Filippijnen, zou hij deze vraag waarschijnlijk niet kunnen beantwoorden en zeggen dat er niets over het land op televisie te zien is, dus dat de situatie er waarschijnlijk wel rustig zal zijn. Politieke moorden, conflicten tussen machtige families, mensen die levend worden begraven, bloedbaden met kettingzagen, een oorlogstoestand – dat is het dagelijkse leven op de Filippijnen. Vrij recentelijk werden er nog 57 mensen vermoord, waarvan de helft journalisten waren. Dat is wereldwijd het grootste dodental aller tijden onder journalisten. We doen een beroep op de regering en eisen dat deze onmiddellijk een einde maakt aan deze praktijken, de particuliere milities ontbindt en de straffeloosheid eindelijk een halt toeroept. Dit is met name van belang tijdens de verkiezingen die binnenkort plaatsvinden.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, op 10 mei zijn er presidentsverkiezingen en lokale verkiezingen gepland in de Filippijnen. Nu is de tijd om alles te doen om ervoor te zorgen dat het eerlijke verkiezingen worden. Allereerst moet worden vastgesteld wie verantwoordelijk was voor de moord, in november, op 57 journalisten en familieleden en medewerkers van Ismael Mangudadatu, kandidaat voor het gouverneurschap in de provincie Mindanao. Tot nu toe hebben de lokale rechtshandhavers geen vastbeslotenheid getoond om de aanstichters van deze massamoord te vinden. Er zijn tijdens het onderzoek zo veel fouten gemaakt dat ze het gebruik van politiek geweld bijna rechtvaardigen. De Filippijnse regering moet eindelijk opstaan tegen de onderwereldfiguren die de recente verkiezingscampagnes hebben aangegrepen om zoveel politieke ontvoeringen uit te voeren en die nu al meer dan honderd kandidaten hebben vermoord.

Bovendien moeten de Filippijnen maatregelen nemen om doeltreffend gebruik te maken van de middelen die beschikbaar zijn uit hoofde van het EU-Filippijns programma voor justitiële steun, dat in het leven is geroepen ter versterking van het justitiële stelsel en de opbouw van een maatschappelijk middenveld. De verkiezingen in mei betekenen daarom niet alleen een test voor de doelmatigheid van de Filippijnse autoriteiten, maar ook voor de doeltreffendheid van onze hulpinstrumenten.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Ik zal heel kort zijn. Ik zou er hier alleen op willen wijzen dat we in een nieuw jaar zitten, met een nieuw Verdrag, maar met dezelfde slechte gewoonten van voorheen. We missen nog steeds de aanwezigheid van de Raad in dit soort spoeddebatten, en we missen ook nog steeds de interinstitutionele dialoog die ons in staat zou moeten stellen om een antwoord te geven op dit soort vragen.

In het concrete geval van de Filippijnen moet ik er nogmaals op wijzen dat – ook al heeft de situatie niet een impact zoals bijvoorbeeld die in Haïti – het feit dat er het afgelopen decennium bijna duizend mensen zijn vermist of omgekomen, aantoonde dat er sprake is van een structureel probleem en dat daarvoor structurele maatregelen nodig zijn.

We mogen ons niet altijd laten leiden door het voorpaginanieuws. Met ons optreden moeten we reageren op de problemen, en het feit dat de voornaamste slachtoffers op het ogenblik mensen zijn die zich inzetten voor de mensenrechten, betekent niet alleen dat we deze situaties niet kunnen doodzwijgen maar ook dat we hiertegen op overtuigende wijze actie moeten ondernemen.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, opkomen voor de mensenrechten is het handelsmerk van de Europese Unie. Ik betreur het zeer dat dit handelsmerk niet belangrijk is voor het Spaanse voorzitterschap en dat hier op het ogenblik geen vertegenwoordigers van de Raad aanwezig zijn. Dit is een zeer verontrustende en rondt schandalige situatie. We praten over de mensenrechten, we willen daarvoor opkomen, maar er is hier niemand van de Raad en geen vertegenwoordiger van het land dat de Europese Unie de komende zes maanden leidt. Het is werkelijk een absoluut onaanvaardbare situatie.

Ik zal het heel kort houden, want we willen stemmen. De Filippijnen zijn een land met een christelijke traditie die teruggaat op een cultuur die deels Europees is. In dat land zouden de mensenrechten bij uitstek geëerbiedigd moeten worden, omdat ze in dat werelddeel vaak niet geëerbiedigd worden. We moeten hier openlijk over spreken en solidariteit tonen met iedereen die in de Filippijnen te lijden heeft onder discriminatie. Het is de taak van het Europees Parlement om zich hierover uit te spreken.

Neelie Kroes, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vertegenwoordig de Hoge Commissaris en ik vertegenwoordig de Commissie.

Het bloedbad in Maguindanao op het eiland Mindanao op 23 november vorig jaar, waarbij 57 mensen werden gedood, heeft de aandacht gevestigd op allang bestaande mensenrechtenkwesties in de Filippijnen met betrekking tot de verdwijning of onverklaarde dood van burgers en de effectieve straffeloosheid van de daders in het verleden.

In dit geval heeft de regering snel gehandeld en krachtige maatregelen genomen om de daders te vervolgen. Daar zijn wij erg blij om. Het is belangrijk dat de cultuur van straffeloosheid van dergelijke moorden wordt doorbroken en dat er een einde aan wordt gemaakt.

De regering heeft een aantal belangrijke maatregelen genomen om de mensenrechten te versterken. De zittende regering van president Arroyo heeft de doodstraf afgeschaft en er binnen ASEAN op aangedrongen bepalingen over mensenrechten op te nemen in het onlangs aangenomen handvest van de ASEAN.

Een doelstelling die nog moet worden verwezenlijkt, is de beëindiging van het veertig jaar durende conflict met moslimrebellens in Mindanao op basis van een vredesverdrag dat eerlijk is voor alle partijen. Er lijkt weer vooruitgang in te zitten en men hoopt later dit jaar overeenstemming te bereiken. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bloedbad in Maguindanao plaatsvond tussen politieke families – die overigens allemaal islamitisch waren – en dus in wezen geen verband hield met de conflicten binnen de gemeenschap.

De EU onderhoudt al lange tijd een dialoog met de regering van de Filippijnen, waarin de partijen een groot aantal onderwerpen bespreken, waaronder mensenrechten. We voeren ook onderhandelingen over een PSO met de Filippijnen, waarin belangrijke afspraken over mensenrechten zullen worden opgenomen. We steunen de regering actief bij haar inspanningen om het respect voor de mensenrechten te verbeteren.

In samenspraak met de regering zijn we een “Justitiële bijstandsmissie EU-Filippijnen” gestart. Deze actie, die op een goed moment komt, is gericht op het versterken van de capaciteiten van de Filippijnse gerechtelijke autoriteiten, waaronder medewerkers van de politie en het leger, om hen te helpen buitengerechtelijke executies te onderzoeken en de moordenaars te vervolgen. We zullen ook een toezichtstelsel opzetten om meer vertrouwen te ontwikkelen. Epjust heeft een voorlopige looptijd van achttien maanden en wordt gefinancierd door het stabiliteitsinstrument, maar de missie kan worden verlengd. Daarnaast lopen er projecten op lokaal niveau om het respect voor de mensenrechten te bevorderen. Het gaat dan bijvoorbeeld

om toezicht op de tenuitvoerlegging van internationale afspraken, acties ter ondersteuning van de ratificatie van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof en kiezersvoorlichting.

De EU helpt op dit moment ook bij het vredesproces in Mindanao, hoofdzakelijk door ondersteuning van de sociale diensten en activiteiten om het vertrouwen te vergroten, maar we staan klaar om meer te doen naarmate het proces vordert.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten. De stemming vindt zo dadelijk plaats.

Ik herinner mevrouw Lochbihler eraan haar mondelinge amendement op het juiste moment in te dienen, bij de stemming.

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

4. Mededeling van de Voorzitter: zie notulen

5. Vergaderrooster: zie notulen

6. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

7. Stemmingen

7.1. Recente aanslagen tegen religieuze minderheden in Egypte en Maleisië (stemming)

7.2. Schending van de mensenrechten in China, met name de zaak Liu Xiaobao (stemming)

7.3. Filippijnen (stemming)

Barbara Lochbihler, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we willen graag de zin in paragraaf 6 veranderen die luidt: “om alle mensen die verdwenen zijn en nog in gevangenschap verblijven te bevrijden”.

In plaats daarvan willen wij invoegen: “om al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat alle mensen die zijn ontvoerd veilig kunnen terugkeren naar hun familie”.

(Het mondelinge amendement wordt in aanmerking genomen)

7.4. Europese strategie voor de Danube-regio (stemming)

(Het tweede deel wordt verworpen)

8. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

Ontwerpresolutie B7-0031/2010

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voor de ontwerpresolutie over de Europese strategie voor de Donauregio gestemd, omdat ik geloof dat de Europese Unie zulke regionale strategieën nodig heeft. Ik ben ervan overtuigd dat de uitvoering van dergelijke strategieën een heel positieve invloed kan hebben op de regionale ontwikkeling en daardoor de levens van de inwoners van de regio kan beïnvloeden en de kwaliteit van hun leven kan verbeteren. Want het zijn natuurlijk de inwoners van de Europese Unie die het doel van ons optreden zijn, voor wie het Parlement en de Europese Unie in actie komen. Daarom heb ik voor de ontwerpresolutie gestemd.

Bernd Posselt (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik juich de strategie voor de Donauregio toe als iets dat bij uitstek Europees is. Deze verbindt een van de oprichters van de EU, namelijk Duitsland, met de twee jongste lidstaten, Bulgarije en Roemenië. Deze verbindt tevens de volgende kandidaat-lidstaat, Kroatië, met een land dat ernaar streeft om een kandidaat-lidstaat te worden, namelijk Servië. Ik ben blij dat ook de Tsjechische Republiek, Montenegro en enkele andere landen die historisch en geografisch ook bij deze groep behoren, erbij betrokken worden, hoewel deze niet direct aan de Donau liggen.

Ik wil echter verzoeken om Beieren bij dit alles niet te vergeten. Als Beieren onafhankelijk was geweest, zou het na Roemenië het een na grootste land aan de Donau zijn geweest. Beieren heeft een bijzonder belang bij deze strategie voor de Donauregio. Daarom ben ik dankbaar en blij dat we nu vaart zetten achter deze strategie.

Daniel Hannan (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we zien weer hoe de Europese Unie uiterlijke schijn verheft boven inhoud en motief boven resultaat. We hebben zojuist gestemd over een reeks resoluties waarin de schendingen van de mensenrechten in China worden veroordeeld. Maar wat doet de Europese Unie in de echte wereld? We isoleren Taiwan, we zijn in beginsel akkoord gegaan met de verkoop van wapens aan het communistische regime in Peking en we werken ermee samen om een concurrent van het Amerikaanse gps-systeem te maken, dat door president Chirac "technologisch imperialisme" werd genoemd.

Zie hier hoe hypocrisie is verheven tot een leidmotief! We blaten over mensenrechten en vervolgens sluizen we geld door naar Hamas. We weigeren te praten met degenen die in opstand komen tegen Castro in Cuba, we veronachtzamen de democratie binnen onze eigen grenzen als referenda verkeerd uitvallen, maar we maken onszelf wel wijs dat wij nog steeds de *good guys* zijn – want kijk maar eens naar de tekst van onze resolutie over mensenrechten!

En nu komt de bijzondere vertoning waarin we barones Ashton als onze afgevaardigde naar Iran en Cuba sturen om die landen te vertellen dat hun democratie niet voldoet, terwijl zij in haar hele carrière nog nooit afhankelijk is geweest van de stembus en haar landgenoten nooit heeft uitgenodigd voor of tegen haar te stemmen.

Als het mag wil ik tot slot graag de goede burgers van Massachusetts feliciteren met het feit dat ze in opstand zijn gekomen tegen buitensporige belasting en buitensporig bestuur. Het waren de inwoners van Massachusetts die de revolutie zijn begonnen om een einde te maken aan het idee dat belastingen kunnen worden geheven zonder toestemming van het volk. Hier in Europa hebben we weer zo'n revolutie nodig.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn tevredenheid uitspreken over het aannemen door het Europees Parlement van de resolutie over de aanvallen op christelijke minderheden. Leden van het Europees Parlement mogen niet hun mond houden in het aangezicht van aanvallen op christelijke minderheden waar ook ter wereld, omdat deze kwestie raakt aan de fundamentele wortels van de naties die de Europese Unie vormen. Om onze stem meer geloofwaardigheid te verschaffen hadden we vandaag twee amendementen moeten aannemen die waren ingediend door de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers, teneinde ons te distantieëren van de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de mens over kruizen. Ik betreurt het dat dit niet is gebeurd, omdat we moeten onthouden welke fundamentele rol het christendom heeft gespeeld bij de vorming van de historische en culturele identiteit van Europa, en deze waarden niet alleen binnen de Europese Unie maar ook in de wereld moeten uitdragen en beschermen.

De Voorzitter. – Mijnheer Piotrowski, ik mocht u eigenlijk niet aan het woord laten, omdat er enkel stemverklaringen mogen worden afgelegd over de strategie voor de Donauregio en niet over dringende resoluties. Ik zeg daarom dat vanaf nu stemverklaringen over dringende resoluties niet meer worden toegestaan. De geregistreerde sprekers deel ik mee dat stemverklaringen alleen mogen gaan over de Europese strategie voor de Donauregio.

***

Mondelinge stemverklaringen

Ontwerpresolutie B7-0031/2010

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ook ik zou willen spreken over de discriminatie die christenen ondervinden in Afrika en Azië, maar ik ga natuurlijk spreken over onze strategie in een uiterst belangrijke zaak. Laten we niet vergeten dat de Donau de op een na langste rivier in Europa is, na de Wolga. De Donau stroomt door tien Europese landen en maar liefst zeventien landen liggen in het stroomgebied van de Donau. Dit levert uiteraard een zekere verantwoordelijkheid, een zekere uitdaging voor de Europese

Unie op, want sommige van die landen worden momenteel ook nog eens getroffen door de zeer zware crisis. Ik heb het ook over lidstaten van de Europese Unie. De Europese Unie toont op deze manier een zekere solidariteit. Ik hoop dat dit ook in andere gevallen zo zal zijn.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voor de ontwerpresolutie over de Donaustategie gestemd. Waarom? Omdat die strategie laat zien dat de Europese Unie openstaat voor bepaalde regio's, voor regio's die een gemeenschappelijk kenmerk hebben, bijvoorbeeld een lange rivier die erdoorheen stroomt. Ik wil mijn tevredenheid uitspreken over het feit dat de amendementen van de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers niet zijn aangenomen. Het heeft onze resolutie duidelijker gemaakt. Ik zou graag zien dat deze resolutie wordt gevolgd door het benadrukken van andere karakteristieke regio's, wellicht met inbegrip van de Odracorridor.

Schriftelijke stemverklaringen

Ontwerpresolutie B7-0031/2010

Maria da Graça Carvalho (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik ben heel tevreden met de conclusies van de Europese Raad van 18 en 19 juni 2009, waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen om nog vóór 2011 een Europese Strategie voor het Donaugebied uit te werken. Ik stem daarom voor deze ontwerpresolutie. De Donaregio wordt met een aantal uitdagingen geconfronteerd; een strategie voor deze regio zal de verbindingen en de communicatiesystemen verbeteren, het milieu beschermen en de groei, nieuwe banen en veiligheid bevorderen. Het is van belang dat de Commissie profiteert van de ervaring die in operationele zin is opgedaan met de Oostzeestrategie, en dat ze voortbouwt op de vastberadenheid van de regeringen en de burgers van de lidstaten en de regio's om oplossingen te vinden voor gemeenschappelijke en urgente uitdagingen. Het is verder zaak dat de Commissie de Donaustategie laat aansluiten bij de EU-strategie voor 2020 en het verslag van de Commissie getiteld "Regio's 2020", om te garanderen dat de strategie deel uitmaakt van de antwoorden die de EU geeft op de grote uitdagingen van dit moment, zoals de mondialisering, de demografische ontwikkeling, klimaatverandering en energievraagstukken (gebruik en voorziening). Tot slot roep ik het Parlement op na te gaan denken over de toekomst van het Europees cohesiebeleid en te zoeken naar nieuwe strategische mogelijkheden voor andere regio's, met het oog op de aanpassing van deze regio's aan de veranderende omstandigheden en de nieuwe uitdagingen die samenhangen met een steeds sterker gemondialiseerde wereld.

Vasile Dănilă (S&D), schriftelijk. – (RO) Ik denk dat een krachtiger strategie van de Europese Unie voor de Donaregio de externe activiteiten van de EU in haar onmiddellijke omgeving zal faciliteren, door het benadrukken van haar potentiële rol in de stabilisering van de regio's in Zuidoost- en Oost-Europa. Dit kan gebeuren door het realiseren van concrete projecten, die de economische en sociale ontwikkeling van deze regio's ondersteunen. Het feit dat lidstaten aan de Donau de verantwoordelijkheid hebben genomen om op EU-niveau het voorstel te bevorderen voor deze strategie met betrekking tot de Donaregio, bevestigt hun vermogen om een specifieke bijdrage te leveren aan het bevorderen van belangrijke initiatieven, die de voortgang van het Europese integratieproces kunnen bestendigen.

Ioan Enciu (S&D), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor de gezamenlijke ontwerpresolutie van het Europees Parlement voor het Donaugebied met het voorstel dat er dringend een Europese strategie moet worden opgesteld voor deze regio. Deze strategie zal de interregionale samenwerking een duidelijke impuls geven en zal de volgende doelstellingen hebben: het ontwikkelen en moderniseren van de binnenscheepvaart op de binnenvaartroute Rijn-Maas-Main-Donau en het vervoer over de weg en het spoorwegvervoer in de Donaregio; het ontwikkelen en efficiënt gebruiken van hernieuwbare energiebronnen om CO₂-uitstoot te verminderen en de energiezekerheid te vergroten; het beschermen van het milieu door projecten die de ecosystemen in de regio moeten herstellen en beschermen; efficiënte absorptie van EU-fondsen en het aantrekken van investeringen alsmede het bevorderen van toerisme. Al deze elementen zijn onderdeel van de EU 2020-strategie.

Deze strategie zal een gunstige uitwerking hebben op Roemenië, met name op de verbindingen van dit land met Europese transportnetwerken, de bescherming van het nationale erfgoed in de Delta en de sociaaleconomische ontwikkeling van de dorpen en steden in het Donaubekken en andere gebieden.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik ben er stellig van overtuigd dat de volwaardige ontwikkeling van de Europese Unie alleen mogelijk is via beleidsmaatregelen die aansluiten op de ontwikkelingsbehoeften van alle regio's van de Unie. Er moet dus rekening worden gehouden met de verschillen tussen de regio's en het specifieke karakter van elke regio.

Voor de verwezenlijking van territoriale samenhang moeten er voor de onderscheidene regio's verschillende strategieën worden opgezet, om zo een duurzame ontwikkeling mogelijk te maken, met gebruikmaking van de mogelijkheden van elke regio en met respect voor het milieu.

Macro-economische strategieën zijn bedoeld om met gebruik van de bestaande hulpmiddelen een evenwichtige regionale ontwikkeling binnen de Unie te bevorderen.

De Donau vertegenwoordigt in Midden-Europa een groot strategisch, territoriaal, ecologisch en cultureel belang. Gelet op al de hiervoor genoemde overwegingen heb ik voor deze ontwerp-resolutie over een EU-strategie voor het Donaugebied gestemd.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Deze ontwerp-resolutie pleit voor een strategie voor het Donaugebied, op basis van een territoriale, door de loop van deze rivier bepaalde logica. Op deze wijze kunnen we de geïntegreerde en duurzame ontwikkeling van een regio die veertien landen omvat, bevorderen.

De hier bedoelde strategie moet een gecoördineerd en geïntegreerd beleid mogelijk maken en synergieën creëren om zo de cohesie te bevorderen, economische groei en mededinging te stimuleren, en tegelijk het milieu te beschermen.

Modernisering van de havens, verbetering van de bevaarbaarheid van de rivier, met corridors voor handelswaar en een goede, multimodale verbinding met de Noordzee, een betere waterkwaliteit, bescherming van het gehele Donaubassin, met bijzondere aandacht voor de ecosystemen die deel uitmaken van het Netwerk Natura 2000 – dát zijn de doelstellingen die moeten worden verwezenlijkt en die we op elkaar af moeten proberen te stemmen.

De Commissie dient daarom snel een breed opgezette raadplegingsprocedure van start te laten gaan in alle landen langs de Donau, om te verzekeren dat deze strategie nog vóór het einde van dit jaar gestalte krijgt en kan worden ingepast in het volgende meerjarige financiële kader.

João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Wij staan achter het idee om in overleg met de langs de Donau gelegen landen en regio's een strategie voor dit gebied te ontwikkelen. Die strategie moet de economische en sociale cohesie bevorderen, evenals de territoriale cohesie, die echter niet ten koste van die regio's mag gaan. De strategie beoogt verbetering van de ecologische status van de Donau evenals een algemeen plan om de natuurlijke sturbestanden in de Donau in stand te houden en te herstellen.

Een positief aspect van deze strategie is ook dat voorgesteld wordt de multinationale mobiliteit te bevorderen, een culturele dialoog aan te moedigen, de culturele diversiteit te erkennen en het culturele en historische erfgoed te beschermen. Zoals in het verslag wordt gesteld geloven ook wij dat de tenuitvoerlegging van deze strategie niet mag leiden tot inmenging in de bevoegdheden van de regionale en lokale autoriteiten, maar gebaseerd moet zijn op de samenwerking tussen de landen en regio's van dit gebied.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), schriftelijk. – (PL) De strategie voor de Donauregio die we hebben geformuleerd en waarover we vandaag hebben gestemd, maakt het mogelijk regionale en grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen. Het stroomgebied van de Donau verenigt nu maar liefst tien Europese landen: Duitsland, Oostenrijk, Slowakije, Hongarije, Kroatië, Servië, Bulgarije, Roemenië, Moldavië en Oekraïne, waarvan de meeste lidstaat van de Europese Unie zijn of ernaar streven dat te worden. Daarom is de Donauregio een belangrijke factor die verschillende programma's samenbrengt die deel uitmaken van het EU-cohesiebeleid, alsmede programma's voor kandidaat-lidstaten en landen die zijn opgenomen in het Europees nabuurschapsbeleid. Wat we vandaag hebben aangenomen is een soort kaderplan voor steun aan het stroomgebied van de Donau, maar of het programma alleen op papier blijft bestaan of dat het model wordt gevuld met specifieke inhoud, hangt af van de vraag of aanvullende middelen worden gevonden die geen gevolgen hebben en geen vermindering betekenen voor de fondsen die zijn toegewezen aan het cohesiebeleid in afzonderlijke landen. Ik hoop dat een samenhangende strategie voor het Donaugebied zal bijdragen aan een stijging van de welvaart en aan duurzame blijvende ontwikkeling, en tot nieuwe werkgelegenheid en veiligheid in de regio zal leiden.

Petru Constantin Luhan (PPE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het opstellen van een ontwikkelingsstrategie voor de Donau. Hiermee kunnen wij de Commissie vragen om zo snel mogelijk een ontwerpdocument op te stellen, rekening houdend met specifieke raadplegingen van experts op dit gebied en in de betrokken regio's, terwijl gezocht wordt naar beschikbare financiële middelen en niet-EU-landen bij het proces worden betrokken. Deze strategie moet zich richten op aspecten betreffende milieubescherming en waterkwaliteit, economisch potentieel en trans-Europese netwerken. De ontwerp-resolutie over een

Europese strategie voor het Donaugebied benadrukt de rol en het belang van een brede consultatie van lokale belanghebbenden, die de Europese Commissie moet organiseren om de belangen van burgers zo getrouw mogelijk weer te geven.

Bovendien stelt de ontwerpresolutie dat iedere strategie met betrekking tot macroregio's in het cohesiebeleid moet worden opgenomen, het coördinerend beleid op Europees niveau. Daarnaast moet er een analyse worden gemaakt van de toegevoegde waarde van deze strategie met betrekking tot de Europese territoriale cohesie. Ik ben van mening dat het nodig is een relatie te leggen tussen de TEN-T (Trans-European Network of Transport)-strategie, waar de Donau onder punt 18 aan bod komt, en de nieuwe strategie voor territoriale en economische ontwikkeling, zodat de ontwikkeling op samenhangende wijze plaatsvindt.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het Donaugebied is vanwege zijn ligging van groot strategisch belang, reden waarom het zaak is de banden met alle landen in deze regio aan te halen, vooral met die landen die nog geen lid van de EU zijn, om er zo voor te zorgen dat ze in de toekomst, bij een volgende uitbreiding, in de Unie kunnen worden opgenomen. Het is daarom van cruciaal belang dat alle in deze ontwerpresolutie opgenomen aanbevelingen worden opgevolgd, opdat er aan het einde van 2010 al een voorstel voor een EU-strategie voor het Donaugebied gereed is.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) De strategie voor de Donauregio vormt een zinvol model voor de coördinatie van EU-maatregelen voor deze samenhangende regio. Het programma dat de Commissie moet gaan opstellen zou niet alleen voor aangelegenheden die de rivier zelf betreffen, zoals de verbetering van de waterkwaliteit en de ecologische situatie, maar ook in economisch en bestuurlijk opzicht synergie-effecten met zich mee kunnen brengen. In het verslag dat is gepresenteerd worden daartoe enkele goede voorstellen gedaan en daarom heb ik voor het verslag gestemd.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb de ontwerpresolutie over een Europese strategie voor de Donauregio gesteund. Territoriale samenhang wordt in het Verdrag van Lissabon genoemd als een van de prioriteiten van de Europese Unie. De uitvoering van de strategie voor de Donauregio heeft betrekking op vele steunterreinen, zoals het sociale beleid, cultuur en onderwijs, milieubescherming, infrastructuur en blijvende economische ontwikkeling. Het feit alleen al dat de strategie en haar oplossingen in deze streken zo'n groot effect hebben, bewijst dat er regionale strategieën moeten worden vastgesteld en uitgevoerd. De Donauregio heeft behoefte aan een strategie, en aan onze steun en actie, omdat deze kwestie vele Europese landen betreft. Zes daarvan zijn lidstaten van de EU, de overige zijn potentiële kandidaten. De invloed van de regio is ook belangrijk voor andere landen die er niet rechtstreeks bij betrokken zijn.

Het idee om functionele regio's – macroregio's – te stichten is begonnen met de strategie voor het Oostzeegebied. De strategie voor de Donau heeft, net als andere macroregionale strategieën van de EU, als hoofddoel de integratie te versterken door samenwerking op regionaal en lokaal niveau. Het is uiterst belangrijk dat regeringen, lokale overheden, niet-gouvernementele organisaties en burgers samen met de Europese Unie werken aan de ontwikkeling en verwezenlijking van oplossingen die worden aangenomen omdat ze samen met ons de Europese Unie vormen.

Artur Zasada (PPE), *schriftelijk*. – (PL) Elk EU-initiatief dat is gericht op coördinatie en versterking van regionale initiatieven en dat bijdraagt tot meer economische samenwerking, een betere vervoersinfrastructuur en betere milieubescherming, verdient steun. De strategie voor de Donauregio bevestigt het groeiende belang van de macroregionale aanpak voor het regionale beleid van de Europese Unie. Dankzij het document dat vandaag is aangenomen, worden de betrekkingen tussen enerzijds oude, nieuwe en mogelijke toekomstige lidstaten van de EU en anderzijds Midden-Europa en het Zwarte-Zeegebied versterkt. Ik denk dat in de niet al te verre toekomst soortgelijke goedkeuring zal worden gegeven aan het denkbeeld van een corridor op basis van de Odralijn. Deze zou de Oostzee verbinden met de Adriatische Zee en van Zweden door Polen, Tsjechië, Slowakije en Hongarije naar Kroatië lopen.

De Voorzitter. – Dit kan niet, mijnheer Zasada. Ik heb al uitgelegd dat stemverklaringen over dringende resoluties niet toegestaan zijn. Stemverklaringen mogen alleen gaan over de Europese strategie voor de Donauregio. Het spijt me zeer, maar ik heb dat niet besloten.

9. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

10. Uitvoeringsmaatregelen (artikel 88 van het Reglement): zie notulen

11. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

12. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 123 van het Reglement): zie notulen

13. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

14. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

15. Onderbreking van de zitting

(De vergadering wordt om 12.45 uur gesloten)

BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

VRAGEN AAN DE RAAD (Het fungerend voorzitterschap van de Raad van de EU is verantwoordelijk voor deze antwoorden.)

Vraag nr. 10 van Mairead McGuinness (H-0498/09)

Betreft: Ondernemingen welke zich verschuilen achter misleidende bedrijvengidsen

Welke raad kan de Raad de duizenden Europese burgers geven die het slachtoffer worden van ondernemingen welke zich verschuilen achter misleidende bedrijvengidsen, zoals de Europese Stadsgids, die vanuit Spanje werkzaam is, en anderen?

Kan de Raad het Parlement verzekeren dat de EU streeft naar beëindiging van misleidende reclame tussen bedrijven?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De geachte afgevaardigde kan er verzekerd van zijn dat de Raad alles in het werk zal blijven stellen om de verboden praktijken met betrekking tot misleidende advertenties te bestrijden, zowel wat transacties tussen bedrijven onderling betreft als met betrekking tot transacties tussen bedrijven en consumenten. Meer in het bijzonder zal de Raad in dat verband blijven vasthouden aan de volledige tenuitvoerlegging en effectieve handhaving van Richtlijn 2005/29/EG inzake oneerlijke handelspraktijken (die van toepassing is op de betrekkingen tussen bedrijven en consumenten) en Richtlijn 2006/114/EG inzake misleidende reclame die de betrekkingen tussen bedrijven bestrijkt en die op de situatie van toepassing is die door de geachte afgevaardigde aan de orde is gesteld.

Het is echter de verantwoordelijkheid van de nationale rechtbanken en autoriteiten om deze voorschriften strikt en effectief toe te passen.

Het is dan ook niet de taak van de Raad om in afzonderlijke gevallen in te gaan op beschuldigingen van oneerlijke handelspraktijken.

Tot slot wordt de aandacht van de geachte afgevaardigde gevestigd op artikel 9 van Richtlijn 2006/114 waarin is vastgelegd dat de lidstaten de Commissie moeten informeren over de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen. Tot nu toe hebben de Raad en de Commissie geen aanwijzingen gekregen dat er in een lidstaat problemen of tekortkomingen zijn bij de uitvoering van de richtlijn. Derhalve heeft de Commissie ook nog geen voorstellen voor aanvullende wettelijke maatregelen gedaan.

*
* *

Vraag nr. 11 van Silvia-Adriana Țicău (H-0500/09)

Betreft: Bescherming van elektronische communicatienetwerken en persoonsgegevens

De Raad (Vervoer, Telecommunicatie en Energie) heeft op zijn zitting van 17 en 18 december 2009 gepleit voor de ontwikkeling van een nieuwe digitale agenda voor Europa in aansluiting op de i2010-strategie. De Raad wijst op het belang van oplossingen voor elektronische identificatie van gebruikers van elektronische media en diensten waarbij de bescherming van persoonsgegevens en van de privacy gewaarborgd is.

Kan de Raad mededelen welke maatregelen hij in de komende digitale agenda voor het jaar 2020 denkt op te nemen en welke maatregelen hem met name voor ogen staan ter bescherming van de elektronische communicatienetwerken en ter ontwikkeling van oplossingen voor elektronische identificatie waarbij de bescherming van persoonsgegevens en van de privacy gewaarborgd is?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Op het gebied van de elektronische identiteit wordt op dit moment al veel gedaan. Uit hoofde van het zevende Kaderprogramma voor onderzoek is een aantal nieuwe projecten gestart in verband met het identiteitsbeheer. Daarnaast zijn er ook nog projecten die door de EU gefinancierd worden op grond van het ondersteuningsprogramma voor het informatie- en communicatiebeleid (ICT-beleid) uit hoofde van het Kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (KCI). De onlangs aangenomen herziening van het regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten leidt ook tot een verbetering van het recht op privacy van de burgers.

De geachte afgevaardigde kan zich ongetwijfeld de activiteiten herinneren die in het kader van het Europees Agentschap voor netwerk en informatiebeveiliging (ENISA) zijn verricht teneinde de capaciteit van de EU, de lidstaten en het bedrijfsleven te verbeteren om problemen op het gebied van de veiligheid van netwerken en informatie te voorkomen c.q. op te lossen.

Op 18 december 2009 heeft de Raad conclusies aangenomen in verband met de “iStrategie na 2010 – naar een open, groene en concurrerende kennismaatschappij”, waarin nog eens is onderstreept dat het van essentieel belang is dat er oplossingen voor elektronische identificatie worden ontwikkeld die de gegevensbescherming waarborgen, de privacy van burgers eerbiedigen en een betere controle mogelijk maken van persoonlijke gegevens die online beschikbaar zijn. Daarnaast heeft de Raad een resolutie aangenomen over een coöperatieve Europese aanpak met betrekking tot netwerk- en informatiebeveiliging waarin het belang van een betere en holistische Europese strategie voor netwerk- en informatiebeveiliging wordt benadrukt.

In die conclusies en resolutie heeft de Raad de Commissie verzocht om voorstellen te overleggen. De conclusies van december waren mede bedoeld om een bijdrage aan de nieuwe digitale agenda te leveren die naar verwachting dit voorjaar al beschikbaar zal zijn.

De Raad is bereid om activiteiten te ondernemen ter verbetering van de netwerkbeveiliging. De toekomstige ontwikkeling van internet en van nieuwe, attractieve diensten is voor een belangrijk deel van deze kwesties afhankelijk. Wij zullen alle nieuwe voorstellen van de Commissie dan ook aandachtig bestuderen.

*
* *

Vraag nr. 12 van Brian Crowley (H-0502/09)**Betreft: Fortuna Land-affaire**

Veel investeerders uit Ierland hebben aanzienlijke hoeveelheden geld verloren in een dubieus investeringsprogramma van een Spaans bedrijf dat gevestigd is in Fuengirola. Welke maatregelen kunnen op nationaal dan wel EU-niveau worden getroffen om deze investeerders te helpen hun investeringen terug te krijgen, gegeven dat veel van deze investeerders al hun spaargeld hebben verloren?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Wij begrijpen de bezorgdheid van alle investeerders die hun spaargeld zijn kwijtgeraakt en ook van degenen die geïnvesteerd hebben in het investeringsprogramma van het Spaanse bedrijf waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst.

Dat gezegd hebbende, is het nu de taak van de relevante bevoegde autoriteiten van de lidstaten die met deze of soortgelijke situaties worden geconfronteerd om de noodzakelijke maatregelen te nemen teneinde een onderzoek in gang te zetten en uiteindelijk de investeerders te helpen die hierdoor getroffen zijn.

De Spaanse autoriteiten hebben op dit gebied reeds een strafrechtelijk onderzoek in gang gezet, maar het is niet aan de Raad om daar commentaar op te leveren.

*
* *

Vraag nr. 13 van Pat the Cope Gallagher (H-0504/09)

Betreft: Herziening van het solidariteitsfonds van de EU

Na de eerste lezing in het Europees Parlement in 2006 heeft de Raad een voorstel om het solidariteitsfonds van de EU te vereenvoudigen en te verbeteren (2005/0033) in de ijskast gezet. Europa heeft de laatste jaren vaker te lijden onder extreme weersomstandigheden. Zo is onlangs in Ierland als gevolg van overstromingen aanzienlijke schade ontstaan aan veel huizen, bedrijven, boerderijen, wegen en watervoorzieningsinstallaties. Het is van essentieel belang dat er prioriteit wordt toegekend aan de herziening van het solidariteitsfonds van de EU.

Wat voor maatregelen wil het komende voorzitterschap nemen om de zaak in de Raad weer vlot te trekken?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Het solidariteitsfonds van de EU is opgericht als reactie op de extreme overstromingsramp die Midden-Europa in de zomer van 2002 heeft getroffen. De Commissie heeft op 6 april 2005 een voorstel voor een herziening van de verordening voorgelegd op basis waarvan onder meer het toepassingsgebied uitgebreid zou worden tot andere rampen dan natuurrampen, de drempel voor de opgelopen schade als gevolg van de ramp verlaagd zou worden en tevens een aanvullend politiek criterium zou worden toegevoegd. In zijn advies van 2006 heeft het Parlement dit voorstel, na het aanbrengen van een aantal wijzigingen, goedgekeurd.

Na een beoordeling van dit voorstel hebben discussies in de Raad niettemin tot de conclusies geleid dat er onvoldoende steun bestond voor de herziening van de verordening zoals die door de Commissie is voorgesteld.

*
* *

Vraag nr. 14 van Ryszard Czarnecki (H-0507/09)

Betreft: Demografische verandering in de EU-lidstaten

Heeft de Raad nota genomen van het feit dat zich een significante verandering in de demografische structuur van de lidstaten voltrekt? Het betreft hier zowel de snelle vergrijzing in de 27 lidstaten als de sterke toename van immigratie uit niet-Europese landen.

Is de Raad van plan geboortebetwonderend en gezinsvriendelijk beleid binnen de EU te ondersteunen, zodat dit tij kan worden gekeerd?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De demografische kwestie is een van de grootste uitdagingen waarmee de Unie op de lange termijn wordt geconfronteerd. Die houdt inderdaad nauw verband met de gezinskwesties waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst.

Dat gezegd hebbende, blijven de lidstaten verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van hun specifieke besluiten op het gebied van het gezinsbeleid. Wat het sociaal beleid betreft, kan de Unie op grond van de Verdragen het aannemen van maatregelen complementeren en ondersteunen "die erop gericht zijn de samenwerking tussen de lidstaten aan te moedigen door middel van initiatieven ter verbetering van de kennis, ontwikkeling van de uitwisseling van informatie en optimale praktijken, bevordering van innoverende benaderingswijzen en evaluatie van ervaringen ..."⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Artikel 153, lid 2, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Demografische en sociale kwesties, inclusief eventuele gezinskwesties, staan echter nog steeds op de agenda van de Raad. Op 30 november 2009 heeft de Raad de adviezen van het Comité voor de sociale bescherming en het Comité voor de werkgelegenheid over de toekomstige agenda post-2010 van de Unie aangenomen, waarbij overwogen werd dat het verlengen van het arbeidsleven en het bevorderen van een betere afstemming tussen werk en privéleven essentieel blijft⁽⁵⁾ voor die strategie. Daarnaast is geconstateerd dat de vergrijzing en de globalisering tot de essentiële uitdagingen blijven behoren van de Europese werkgelegenheidsstrategie⁽⁶⁾.

Bovendien heeft de Raad in zijn conclusies⁽⁷⁾ erkend "dat het aandeel van de bevolking in de werkende leeftijd de komende decennia als gevolg van demografische veranderingen naar verwachting zal afnemen en dat in Europa een oudere niet langer zal worden gesteund door vier mensen in de werkende leeftijd, maar slechts door twee. In deze context zijn beleidsmaatregelen ter versterking van gendergelijkheid en ter verbetering van het combineren van het beroepsleven, het gezinsleven en het privéleven van essentieel belang voor de verwezenlijking van gezamenlijk geformuleerde doelstellingen met betrekking tot een hoger werkgelegenheidsniveau en voor het bereiken van doelen op het gebied van economische groei en sociale cohesie in de Europese Unie".

Tot slot heeft het Spaanse voorzitterschap in zijn programma op werkgelegenheids- en sociaal gebied⁽⁸⁾ erkend dat de demografische vergrijzing in Europa langzaam maar zeker niet alleen wordt gezien als een uitdaging, maar ook als een mogelijkheid om een beter sociaal beleid te voeren.

Dat voorzitterschap is van mening dat de tijd rijp is om in de EU een initiatief vast te stellen voor het bevorderen van een actieve vergrijzing; zo wordt het mogelijke aanstaande besluit van de Commissie ondersteund om 2012 uit te roepen tot Europees Jaar van de actieve vergrijzing en betrekkingen tussen de generaties. Daarnaast organiseert het Spaanse voorzitterschap een Conferentie over actieve vergrijzing in La Rioja (29-28 april 2010).

Het Spaanse voorzitterschap zal tevens de gezamenlijke inspanningen van de lidstaten ondersteunen om beter in te spelen op belangrijke sociale en demografische veranderingen waarmee zij worden geconfronteerd. Daartoe zal bijvoorbeeld een intensievere uitwisseling van informatie, ervaring en beste praktijken worden gestimuleerd. De nadruk zal daarbij liggen op enerzijds uiteenlopende initiatieven om werk en privé- en gezinsleven beter op elkaar af te stemmen en anderzijds op het verbeteren van de werkgelegenheidsniveaus, met name voor oudere werknemers.

*
* *

Vraag nr. 15 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0002/10)

Betreft: Spaanse prioriteiten in de betrekkingen van de Europese unie met Latijns Amerika

De betrekkingen tussen de Europese unie en Latijns Amerika vormen onder Spaans voorzitterschap één van de eerste prioriteiten.

Wat zou Spanje als voorzitter in de internationale handelsbetrekkingen met Latijns Amerika willen verwezenlijken?

Wordt onder Spaans voorzitterschap de vrijhandelsovereenkomst met landen als Columbia en Peru afgesloten? Wat zijn de belangrijkste problemen die nog op oplossing wachten?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

(5) Doc. 15859/99.

(6) Doc. 15529/99.

(7) Aangenomen door de Raad EPSCO van 30 november 2009, doc. 162164/09.

(8) Gezamenlijk opgesteld door drie Spaanse ministeries, te weten het ministerie van Werkgelegenheid en Immigratie, van Volksgezondheid en Sociale Zaken en van Gelijkheid.

Het verbeteren van de betrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika is inderdaad een van de eerste prioriteiten van het Spaanse voorzitterschap.

In het ontwerpprogramma voor een periode van 18 maanden⁽⁹⁾, dat is opgesteld door de Spaanse en toekomstige Belgische en Hongaarse voorzitterschappen, wordt onderstreept dat er een grote nadruk gelegd dient te worden op het sluiten van associatieovereenkomsten met de Midden-Amerikaanse regio, op een handelsovereenkomst met meerdere partijen in de Andes-landen en op het hervatten en verder ontwikkelen van de onderhandelingen met het oog op een associatieovereenkomst met de Mercosur.

Met betrekking tot de associatieovereenkomst met Midden-Amerika worden op dit moment met de landen aldaar besprekingen gevoerd over een mogelijke agenda voor het hervatten van de onderhandelingen teneinde deze in april van dit jaar af te kunnen ronden. In dit verband is met name van belang hoe de situatie zich in Honduras de komende maanden ontwikkelt gezien de recente gebeurtenissen in dit land.

Wat de specifieke “meerpartijenovereenkomst” (vrijhandelsovereenkomst) met Colombia en Peru betreft, bevinden de onderhandelingen zich in een vergevorderd stadium. Het Spaanse voorzitterschap zal alles in het werk stellen om die onderhandelingen in de eerste helft van 2010 af te ronden. De volgende ronde vindt deze week in Lima plaats. Er moet nog steeds een aantal kwesties opgelost worden, zoals handelskwesties (markttoegang, oorsprongsregels, intellectuele eigendoms-kwesties) en de invoering van de zogeheten “politieke clausules” (over mensenrechten en massavernietigingswapens). Zowel Colombia als Peru hebben echter de bereidheid getoond om compromissen te sluiten zodat de vooruitzichten voor een bevredigend resultaat van de onderhandelingen goed te noemen zijn. Indien er in de zeer nabije toekomst overeenstemming wordt bereikt, zullen er procedures in gang worden gezet die moeten leiden tot ondertekening van de overeenkomst in de marge van de top tussen de EU en de Latijns-Amerikaanse landen, die van 17-18 mei wordt gehouden in Madrid.

De rol van het Europees Parlement in het proces dat moet leiden tot het sluiten en in werking treden van bovengenoemde internationale overeenkomsten is, in overeenstemming met de rechtsgrondslag van die overeenkomsten, vastgelegd in de nieuwe bepalingen van het Verdrag van Lissabon.

Op het moment dat de onderhandelingen met de Mercosur in 2004 werden opgeschort, was er al goede vooruitgang geboekt met betrekking tot de politieke dialoog en de samenwerking. De EU in het algemeen en het Spaanse voorzitterschap in het bijzonder hechten een groot belang aan het hervatten van die onderhandelingen, hetgeen echter alleen onder de juiste omstandigheden kan gebeuren. Die omstandigheden dienen eerst zorgvuldig beoordeeld te worden voordat er een relevant EU-besluit wordt genomen om die onderhandelingen daadwerkelijk weer in gang te zetten.

*
* *

Vraag nr. 16 van Georgios Toussas (H-0004/10)

Betreft: Bijval van de EU voor heroïsering van Nazis?

Op 18 december, enkele uren voordat de regering van Georgië overging tot het opblazen van een anti-fascistisch monument in de stad Koutaisi, werd in de Algemene Vergadering van de VN een resolutie in stemming gebracht, strekkende tot veroordeling van de pogingen tot rechtvaardiging van het nazisme in sommige landen van Europa en EU-lidstaten, zoals o.m. de Baltische landen, waar fascistische bendeleden van de “Waffen-SS” tot helden worden uitgeroepen, en monumenten van het anti-fascistische verzet en de overwinning van de volken krachtens regeringsbesluit worden afgebroken en van hun sokkel gehaald. Een overweldigende meerderheid van VN-leden (127) heeft vóór de resolutie gestemd, terwijl alleen de VS tegenstemden, met steun van de 27 EU-lidstaten, die zich van stemming onthielden.

Moet deze stemonthouding van de EU worden gezien als gebaar van goedkeuring en ondersteuning voor de verheerlijking en rehabilitatie van fascistische benden en collaborateurs van de nazi-oorlogsmisdadigers, waarvan in sommige lidstaten en andere Europese landen sprake is? Keuren de EU en de Raad de afbraak van anti-fascistische monumenten in lidstaten en andere landen goed? Is de weigering van de EU om de heroïsering van nazi-misdadigers tegen de menselijkheid te veroordelen soms toe te schrijven aan de historische misvatting als zouden nazisme en communisme op één lijn te stellen zijn?

⁽⁹⁾ Doc. 16771/09.

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Europese Unie heeft altijd laten blijken dat zij een uitermate groot belang hecht aan de mondiale bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en de daaraan gekoppelde intolerantie. Dit is nog eens benadrukt in de verklaring namens de EU van het Zweedse voorzitterschap ter toelichting op zijn besluit om zich in de derde commissie in het kader van de 64^e Algemene Vergadering van de VN van stemming te onthouden over de resolutie over de "Ontoelaatbaarheid van bepaalde praktijken die bijdragen aan het aanwakkeren van hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en de daaraan gekoppelde intolerantie".

Zoals in deze verklaring wordt aangegeven, heeft de EU gedurende de onderhandelingen over de tekst een grote bereidheid getoond om te waarborgen dat de resolutie een concrete en serieuze reactie zou zijn op de hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en de daaraan gekoppelde intolerantie.

Helaas is er echter geen rekening gehouden met een aantal van de grootste punten van zorg die de EU en andere delegaties hebben uitgesproken. Net als in voorgaande jaren is er weer niet op een alomvattende wijze ingegaan op de problemen rondom de mensenrechten verband houdende met racisme en rassendiscriminatie. Een van de grootste problemen is een heropleving van door racisme en vreemdelingenhaat aangewakkerd geweld. In plaats van die alomvattende aanpak is er in de ontwerp tekst naar een selectieve benadering gestreefd waarbij die belangrijke punten van zorg genegeerd zijn en in feite zelfs de aandacht ervan is afgeleid.

Een met name zeer betreurenswaardig voorbeeld van de tekortkomingen in de tekst is het gebruik van onjuiste citaten van de uitspraak van het Tribunaal van Neurenberg.

Van wezenlijk belang hierbij is dat er in de tekst geen aandacht wordt besteed aan de fundamentele overweging dat de strijd tegen racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en de daaraan gekoppelde intolerantie in overeenstemming dient te zijn met de artikelen 4 en 5 van het Internationale Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, terwijl tegelijkertijd andere erkende mensenrechten en fundamentele vrijheden niet ondermijnd mogen worden.

Tot slot is getracht om middels de tekst van de resolutie de vrijheid van de speciale rapporteur van de VN te ondermijnen om aan de Raad voor de mensenrechten en de Algemene Vergadering verslag te doen van alle aspecten van hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie en vreemdelingenhaat.

Vanwege al deze redenen heeft de EU besloten om zich van stemming te onthouden.

*
* *

Vraag nr. 17 van Charalampos Angourakis (H-0005/10)**Betreft: Arrestatie burgemeester Nazareth**

Op 29 december werd met een handgranaat een aanslag gepleegd op het huis van Ramez Jeraisi, burgemeester van Nazareth, die met de Israëlische communistische partij samenwerkt in het Democratisch Front voor Vrede en Gelijkheid.

De aanslag vond plaats precies een jaar na de moorddadige Israëlische inval in de Gaza-strook, op een moment waarop de agressie van de Israëlische staat zich steeds heviger doet voelen en anticomunistische en antidemocratische aanslagen aan de orde van de dag zijn. Openbare betogingen zijn op dit moment verboden, en tegen het parlamentslid en kaderlid van de Israëlische communistische partij Mohammed Baraki wordt stafvervolg ingesteld wegens zijn pacifistische activiteiten.

Veroordeelt de Raad deze anticomunistische en antidemocratische aanslagen van Israël?

Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van januari 2010 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Ik zou de geachte afgevaardigde van het Europees Parlement graag voor deze vraag willen bedanken.

Gewelddadige aanvallen op burgers, ongeacht of het daarbij om ambtenaren gaat en ongeacht hun politieke achtergrond, zijn criminele handelingen die onderzocht en vervolgd dienen te worden middels strafrechtelijke procedures. Daarnaast zijn alle politiek gemotiveerde aanslagen onverenigbaar met de primaire democratische waarden van de Europese Unie, te weten de vrijheid van meningsuiting en politieke overtuiging, non-discriminatie en het rechtsstaatbeginsel. Dat is ook onverkort van toepassing in gevallen waarin burgers wegens hun politieke overtuiging door een regering of overheidsdienst worden vervolgd.

Met betrekking tot de incidenten waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, zijn er geen aanwijzingen dat deze politiek gemotiveerd zouden zijn. Dat geldt zowel voor de aanslag met een handgranaat op het huis van de burgemeester in Nazareth (waarnaar thans een strafrechtelijk onderzoek door de Israëlische politie wordt uitgevoerd) als voor de vervolging van het lid van de Knesseth, Muhammad Barakeh, die zelf besloten heeft om geen beroep te doen op zijn parlementaire onschendbaarheid. Over het conflict in Gaza begin 2009 heeft de EU, inclusief de Raad, een aantal verklaringen afgelegd waarin onder andere is benadrukt dat alle partijen de mensenrechten dienen te eerbiedigen en het internationale humanitaire recht in acht dienen te nemen.

Ik wil de geachte afgevaardigde graag de verzekering geven dat de Raad bijzonder veel belang hecht aan de democratische waarden en beginselen en bereid is om elke schending ervan waar toepasselijk te veroordelen, mits er daarvoor adequaat bewijsmateriaal voorhanden is.

*
* *

VRAGEN AAN DE COMMISSIE

Vraag nr. 18 van Liam Aylward (H-0488/09)

Betreft: Productveiligheid en het terugroepen van producten

Welke maatregelen is de Commissie, in het licht van de recent gerezen zorgen omtrent de veiligheid van bepaalde in de Europese Unie verkochte kindergagens en kinderspeelgoed, voornemens te treffen om de bescherming van Europese consumenten, en met name kinderen, te waarborgen en om ervoor te zorgen dat de noodzaak om producten terug te roepen niet in frequentie toeneemt?

Wat kan de Commissie voorts ondernemen om te garanderen dat het terugroepen van gebrekkige of onveilige producten zo effectief en snel mogelijk gebeurt, zodat de overlast voor consumenten tot een minimum beperkt blijft?

Antwoord

Speelgoed en andere producten voor kinderen zijn niet te vergelijken met andere consumentenproducten. De veiligheid van speelgoed en van andere producten voor kinderen heeft een van de hoogste prioriteiten in de portefeuille voor de veiligheid van consumentenproducten.

Onlangs heeft de Commissie een breed scala aan activiteiten uitgevoerd om het niveau van de veiligheid van speelgoed en andere producten voor kinderen in Europa te verhogen. De Commissie heeft de ontwikkeling van wetgeving en normen bevorderd, heeft middels financiële ondersteuning het grensoverschrijdende toezicht een impuls gegeven, heeft samengewerkt met de speelgoedindustrie en contacten gelegd met onze internationale partners.

De nieuwe Richtlijn 2009/48/EG betreffende de veiligheid van speelgoed⁽¹⁰⁾ is op 18 juni 2009 aangenomen. Dankzij ons constructieve debat bevat die richtlijn nu striktere veiligheidsvoorschriften en is het mogelijk om de regels snel aan te passen aan nieuw ontdekte risico's, met name met betrekking tot chemicaliën.

⁽¹⁰⁾ Richtlijn 2009/48/EG van het Parlement en de Raad van 18 juni 2009 betreffende de veiligheid van speelgoed, PB L 170 van 30.6.2009.

De veiligheid van artikelen die gebruikt worden voor de algemene zorg van kinderen, zoals kinderwagens en wiegjes, is gereguleerd middels Richtlijn 2001/95/EU inzake algemene productveiligheid⁽¹¹⁾. Deze richtlijn legt alle bedrijven die actief zijn in de toeleveringsketen, de verplichting op om uitsluitend veilige producten op de markt te brengen. Bij de handhaving van deze wetgeving heeft de veiligheid van kinderen ook een van de hoogste prioriteiten.

De benchmark bestaat uit een aantal Europese normen. De relevante norm voor de veiligheid van speelgoed zal herzien moeten worden om deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe richtlijn betreffende de veiligheid van speelgoed. Onlangs heeft er een evaluatie plaatsgevonden van verschillende verzorgingsartikelen die doorgaans gebruikt worden bij het voeden, het slapen, het baden of het ontspannen van baby's en peuters. Als gevolg daarvan zal de Commissie, als onderdeel van een uitgebreidere actie op dit gebied, onverwijld een verzoek indienen om een nieuwe Europese veiligheidsnorm vast te stellen voor badartikelen, zoals badkuipen en badringen, en voor producten die in kinderslaapkamers worden gebruikt.

De Commissie heeft vanaf eind 2008 0,5 miljoen EUR beschikbaar gesteld om een impuls te geven aan een gecoördineerd toezicht waarbij de nadruk ligt op speelgoed voor jonge kinderen. Autoriteiten uit vijftien lidstaten hebben al tweehonderd speelgoedmonsters getest om de risico's van kleine onderdelen (inclusief magneten) en zware metalen vast te stellen. Speelgoed dat niet aan de vereisten voldoet en gevaarlijk is, wordt van de markt gehaald.

De Commissie roept de speelgoedindustrie daarnaast op om hun activiteiten te intensiveren teneinde te waarborgen dat er op de Europese markt uitsluitend veilig speelgoed wordt geproduceerd en verkocht. Dankzij twee vrijwillige overeenkomsten, met "Toy Industries of Europe" en met vertegenwoordigers van de detailhandel en importeurs heeft de speelgoedsector zich op een aantal activiteiten vastgelegd, zoals het verzorgen van onderwijs en opleidingen en het ontwikkelen van richtsnoeren ter ondersteuning van bedrijven bij het opzetten van systemen voor de veiligheidscontrole.

Wat de internationale activiteiten betreft, heeft de samenwerking met China al geleid tot het tegenhouden van honderden gevaarlijke speelgoedproducten en kinderartikelen bij de Chinese grens. Daarnaast hebben de Chinese autoriteiten talloze uitvoerlicenties ingetrokken. Experts op het gebied van de veiligheid van speelgoed uit de EU, uit China en ook uit de VS bespreken op een periodieke basis de speelgoedveiligheid, gemeenschappelijk punten van zorg, eventuele acties en de mogelijkheden om de verschillende voorschriften beter op elkaar af te stemmen.

Aangezien in de eerste plaats de ondernemingen zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van hun producten, dienen zij altijd een proactieve houding aan te nemen bij het in kaart brengen van potentiële problemen in de productiefase. Bij incidenten dienen adequate procedures beschikbaar te zijn om op een snelle en goed georganiseerde, gerichte manier producten terug te roepen. Veel bedrijven nemen de verantwoordelijkheid die zij op grond van de veiligheidswetgeving hebben, serieus en handelen snel in dergelijke situaties. Aangezien bepaalde marktpartijen echter niet in staat zijn om een goed risicobeheer uit te voeren, dient gewaarborgd te worden dat de nationale autoriteiten over de benodigde middelen beschikken om toezicht te houden op de acties van dergelijke partijen. Zij moeten ook aanvullende beperkende maatregelen kunnen opleggen indien de maatregelen die op vrijwillige basis zijn genomen, te traag verlopen of ontoereikend zijn om de risico's zo veel mogelijk te minimaliseren. Dat is de reden dat de Commissie zeer verheugd is over de grote belangstelling en de leidinggevende rol die de Commissie interne markt en consumentenbescherming speelt in het debat over het versterken van het markttoezicht met betrekking tot de consumentenveiligheid.

*
* *

Vraag nr. 20 van Silvia-Adriana Țicău (H-0501/09)

Betreft: Europees kader voor elektronische facturering (e-invoice)

In 2007 heeft de Commissie samen met een groep deskundigen uit het bankwezen, het bedrijfsleven en de normalisatie-instituten gewerkt aan het in kaart brengen van de bestaande hindernissen voor de toepassing van elektronische facturering en aan de formulering van een Europees kader daarvoor.

⁽¹¹⁾ Richtlijn 2001/95/EG van het Parlement en de Raad van 3 december 2001 inzake algemene productveiligheid, PB L 11 van 15.1.2001.

In 2008 heeft de Commissie een taskforce opgericht die tot taak kreeg voor het eind van 2009 een Europees kader voor elektronische facturering te definiëren. Een dergelijk kader zou duidelijke voordelen met zich meebrengen voor zowel het bedrijfsleven als financiële overheidsdiensten zoals de belastingdienst. Kan de Commissie mededelen hoe het staat met de ontwikkeling van het Europees kader door de deskundigengroep die in 2008 is ingesteld? Welke maatregelen overweegt zij vast te stellen met het oog op de ontwikkeling en implementatie van het Europees kader voor elektronische facturering (e-invoice) en volgens welk tijdschema zal de uitvoering daarvan verlopen?

Antwoord

Ten opzichte van papieren facturen bieden elektronische facturen aanzienlijke economische voordelen voor bedrijven van elke omvang. De meeste potentiële voordelen van de elektronische facturering (e-invoicing) blijven echter onbenut, met name onder de KMO's, vanwege de nog steeds bestaande belemmeringen op regulerend en technisch gebied om volledig gebruik van e-invoicing te kunnen maken. Eind 2007 heeft de Commissie een onafhankelijke deskundigengroep opgericht met de taak om met een voorstel te komen voor een Europees kader voor e-invoicing (EEIF) ter ondersteuning van de mogelijkheid om in heel Europa diensten op het gebied van elektronisch factureren te kunnen verlenen op een open, competitieve en interoperabele manier.

Inmiddels heeft de deskundigengroep zijn werkzaamheden afgerond en is in november 2009 het definitieve verslag goedgekeurd met daarin een voorstel voor een EEIF. De deskundigengroep heeft o.a. de volgende belangrijke obstakels vastgesteld die in de weg staan van een uitgebreid gebruik van elektronische facturering: inconsequente voorschriften voor elektronische facturen in de lidstaten van de EU, met name met betrekking tot de acceptatie van e-invoices door de belastingautoriteiten in verband met de BTW-aangifte; een ontoereikende technische interoperabiliteit tussen bestaande oplossingen voor e-invoicing; en een gebrek aan gemeenschappelijke normen waaraan de inhoud van elektronische facturen dient te voldoen. Om deze kwesties aan te pakken, is in het voorgestelde EEIF een praktijkcode voor een wettelijke en fiscale naleving opgenomen die is afgestemd op de herziene BTW-richtlijn zoals die door de Commissie is voorgesteld. Daarnaast bevat het EEIF een reeks aanbevelingen voor de interoperabiliteit en richtsnoeren voor normen betreffende de inhoud van de facturen. Het betreffende kader is gebaseerd op een pakket ondernemingsvereisten met een speciale nadruk op KMO's.

Het verslag van de deskundigengroep is op de Europese website van de Europese Commissie gepubliceerd. Met betrekking tot de aanbevelingen vindt op dit moment een openbare raadpleging plaats waaraan tot eind februari 2010 alle geïnteresseerde betrokken partijen kunnen deelnemen⁽¹²⁾. De resultaten van die openbare raadpleging en de aanbevelingen van de deskundigengroep zullen ook besproken worden tijdens een conferentie op hoog niveau over e-invoicing die vooralsnog onder auspiciën van het Spaanse voorzitterschap gepland staat voor april 2010.

Op basis van het verslag van de deskundigengroep en de openbare raadpleging zal de Europese Commissie evalueren of er behoefte is aan aanvullende initiatieven om met name de obstakels op EU-niveau weg te ruimen teneinde volledig te kunnen profiteren van de concurrentievoordelen wanneer e-invoicing op grote schaal in geheel Europa wordt ingevoerd. Aan de hand van de resultaten van deze evaluatie zal de Commissie besluiten welke stappen er genomen dienen te worden om te zorgen dat het gebruik van e-invoicing vanaf de herfst van 2010 wordt gestimuleerd. Bovendien wijst de Commissie op haar voorstel over de herziening van de BTW-richtlijn, met name met betrekking tot de acceptatie van elektronische facturen. Dat voorstel wordt thans besproken door de medewetgevers.

*
* *

Vraag nr. 21 van Bernd Posselt (H-0480/09)

Betreft: Status van beroepsopleiding en uitwisseling

Wat onderneemt de Commissie om de status van de beroepsopleiding ten opzichte van de universitaire opleiding in de EU te verbeteren, en welke vooruitzichten zijn er voor de grensoverschrijdende uitwisseling van jongeren op het gebied van de beroepsopleiding?

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemshortdetail.cfm?item_id=3875&lang=en

Antwoord

De Commissie bevordert de participatie aan onderwijs en opleidingen, zowel in algemene zin als wat de beroepsopleidingen betreft, met name gezien de toenemende opleidingsbehoeften in de samenleving na de crisis en met het oog op de vergrijzing van de bevolking.

In het kader van het zogeheten Kopenhagen-proces heeft de Commissie in samenwerking met de lidstaten hard gewerkt om de kwaliteit en attractiviteit van beroepsonderwijs en beroepsopleidingen te vergroten.

Het ontwikkelen van gemeenschappelijke Europese kaders en instrumenten vormt een centraal element van het proces ter verbetering van het wederzijds vertrouwen, de transparantie, de erkenning en de kwaliteit van de kwalificaties, waardoor de mobiliteit van lerenden tussen landen en tussen onderwijssystemen eenvoudiger kan verlopen.

De belangrijkste instrumenten in dit verband zijn het Europees kwalificatiekader (EQF), Europass, het Europees systeem voor studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en beroepsopleidingen (ECVET) en het Europees kader voor kwaliteitsborging in beroepsonderwijs en beroepsopleidingen (EQRAF).

Via het onderdeel "Leonarda da Vinci" (LdV) van het programma "Een leven lang leren 2007-2013" wordt belangrijke steun gegeven aan het uitvoeren van het beleid op het gebied van het beroepsonderwijs en de daarbij behorende grensoverschrijdende mobiliteit van lerenden en leerkrachten. In 2008 hebben in totaal 67 740 personen kunnen profiteren van een mobiliteitsperiode op grond van het LdV-programma. Aangezien dit echter slechts overeenkomt met 1% van de totale doelgroep, is er ook een sterke ondersteuning noodzakelijk door de nationale, regionale en lokale betrokken partijen om te zorgen dat mobiliteit de regel wordt in plaats van de uitzondering. In het kader van het EU-initiatief 2010 bezint de Commissie zich op een nieuw ambitieus project getiteld "Jeugd in beweging", waarmee een sterke impuls gegeven dient te worden aan de leermobiliteit van jonge mensen op alle onderwijsniveaus.

*
* *

Vraag nr. 22 van Nikolaos Chountis (H-0482/09)

Betreft: "Verkochte" voetbalwedstrijden, een slecht voorbeeld voor de jeugd

In een rapport van de UEFA wordt een schandaal onthuld inzake "verkochte" voetbalwedstrijden tijdens het vorige voetbalseizoen. Het is evident dat dergelijke gebeurtenissen een slecht voorbeeld vormen voor de jeugd en dat zij de betekenis van sport vervormen, een betekenis die wordt ondermijnd als gevolg van de enorme bedragen die omgaan in gok- en kansspelen.

In artikel 165, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt gesteld dat "het optreden van de Unie [erop] is (...) gericht: ... de Europese dimensie van de sport te ontwikkelen, door de eerlijkheid en de openheid van sportcompetities en de samenwerking tussen de verantwoordelijke sportorganisaties te bevorderen, en door de fysieke en morele integriteit van sportlieden, met name jonge sporters, te beschermen".

Heeft Commissie de zaak bestudeerd en wat is haar oordeel hierover? Welke maatregelen zal de UEFA volgens de Commissie moeten treffen tegen de bonden, de clubs, de agenten en de spelers die bij het schandaal betrokken zijn? Welke maatregelen is de Commissie voornemens te nemen, gegeven de enorme bedragen die jaarlijks vergoed worden in legale en illegale kansspelen en die een permanente drijfveer vormen voor de "vervalsing" van sportevenementen?

Antwoord

Het verkopen van wedstrijden ondermijnt de sociale en educatieve functies van de sport. Hierdoor wordt het karakter van zowel de professionele sport als de sport op basisniveau aangetast en dit levert een directe bedreiging op voor de integriteit van de sportcompetitie. Het verkopen van wedstrijden wordt vaak in verband gebracht met illegaal gokken en corruptie, waarbij doorgaans internationale criminele netwerken betrokken zijn.

Als gevolg van de wereldwijde populariteit van sport en de grensoverschrijdende aard van de beelden van sportevenementen en van de gokactiviteiten gaat de omvang van het probleem vaak verder dan de bevoegdheden van de nationale autoriteiten. In overeenstemming met artikel 165 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waarin vastgelegd is dat de het optreden van de Unie erop gericht dient

te zijn om de eerlijkheid van sportcompetities en de samenwerking tussen de verantwoordelijke sportorganisaties te bevorderen, en na een oproep van de belanghebbende partijen in de sport zal nu ook de Commissie het verkopen van wedstrijden gaan aanpakken, aangezien dergelijke praktijken het risico met zich meebrengen dat de waarde van de sport in Europa wordt ondermijnd

Tegen deze achtergrond heeft de Commissie met de UEFA overlegd over het recente schandaal met betrekking tot verkochte wedstrijden dat thans door de Duitse autoriteiten wordt onderzocht. De Commissie heeft de UEFA haar steun aangeboden teneinde het bewustzijn te vergroten over problemen die op EU-niveau verband houden met het verkopen van wedstrijden.

Wat het illegaal gokken betreft, is de Commissie niet op de hoogte van beschuldigingen tegen legale Europese kansspelbedrijven. De diensten van de Commissie evalueren op dit moment – in het kader van hun werkzaamheden betreffende legaal grensoverschrijdend gokken op sportwedstrijden op de interne markt – de werkwijze van een aantal toezichthoudende instanties in de lidstaten die nauw samenwerken met legale kansspelbedrijven die online-diensten aanbieden om op wedstrijden te gokken, teneinde illegale activiteiten op het spoor te komen. Om klanten te trekken, hebben de bookmakers daarnaast samen met de sportbonden zelfregulerende systemen voor vroegtijdige waarschuwing opgezet om frauduleuze activiteiten te traceren met betrekking tot individuele sportevenementen.

Wat het bredere probleem van de corruptie betreft, is de Commissie bezig met het opzetten van een mechanisme om toezicht te houden op de inspanningen van lidstaten om corruptie zowel in de publieke als in de particuliere sector te bestrijden.

De Commissie zal de sportwereld en andere relevante belanghebbenden (zoals kansspelbedrijven en de media) steun bieden bij hun activiteiten om het verkopen van wedstrijden op Europees niveau tegen te gaan. In dat opzicht staat de Commissie positief ten opzichte van partnerschappen waarbij betrokken partijen op sportgebied samenwerken met kansspelbedrijven om systemen voor vroegtijdige waarschuwing te ontwikkelen teneinde fraude en schandalen in de sport als gevolg van het verkopen van wedstrijden te voorkomen. Deze partnerschappen vormen een voorbeeld van goed beheer van gokactiviteiten in de sportwereld.

Daarnaast ondersteunt de Commissie de samenwerking tussen de publieke en particuliere sector om de meest effectieve oplossing te zoeken om het verkopen van wedstrijden en andere vormen van corruptie en financiële criminaliteit in de Europese sport aan te pakken.

*
* *

Vraag nr. 23 van Ernst Strasser (H-0497/09)

Betreft: Beoogde maatregelen op het nieuwe bevoegdheidsgebied sport

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is ook de sport tot de bevoegdheden van de Europese Unie gaan behoren.

Welke maatregelen wil de Commissie de komende twaalf maanden nemen om de maatregelen van de lidstaten op dit gebied te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen?

Antwoord

Met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de nieuwe bepalingen op sportgebied is het de rol van de Commissie om adequate acties voor te stellen die de verwezenlijking van de doelstellingen mogelijk maken zoals die in het Verdrag zijn neergelegd. De Commissie zal zich daarbij laten leiden door het beginsel dat alle voorgestelde maatregelen een Europese meerwaarde dienen te hebben. Meer in het bijzonder zullen besluiten over afzonderlijke maatregelen genomen worden door de aantredende, nieuwe Commissie.

Voordat de Commissie haar voorstellen zal opstellen, zal zij in de eerste helft van 2010 waarschijnlijk een brede openbare raadpleging organiseren, met inbegrip van een gericht debat met de lidstaten en de sportwereld. Naar verwachting zullen de toekomstige voorstellen een weerspiegeling vormen van die raadpleging. Daarnaast zal gebruik worden gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan met sociale, economische en governance-kwesties bij de uitvoering van het Witboek Sport van 2007⁽¹³⁾. Op die basis zullen de voorstellen

(13) COM(2007) 391 definitief.

van de Commissie voor EU-maatregelen ongetwijfeld gericht zijn op onder andere het bevorderen van goede governance in de sport en van de sociale, educatieve en gezondheidsfunctie van de sport.

Bij de uitvoering van de voorbereidende acties op sportgebied in 2009 en 2010, zoals voorgesteld door het Europees Parlement, is al voorzien in steun uit de EU-begroting voor activiteiten door meerdere betrokken partijen met betrekking tot onderwerpen als gezondheid, educatie, gelijke kansen, vrijwilligerswerk en de strijd tegen dopinggebruik. De resultaten hiervan zullen er zeker toe bijdragen dat de Commissie passende voorstellen kan doen over thema's die in het kader van het sportprogramma aandacht verdienen.

De Commissie zal met het oog op het waarborgen van een coherente tenuitvoerlegging van de nieuwe bevoegdheden nauw met het Parlement en de Raad samenwerken.

*
* *

Vraag nr. 24 van Morten Messerschmidt (H-0474/09)

Betreft: Turkije dreigt met inreisverbod voor Geert Wilders

De Turkse regering dreigt het voor januari 2010 geplande werkbezoek van een delegatie van Nederlandse parlementsleden af te zeggen als Geert Wilders van de Partij voor de Vrijheid deel uitmaakt van de delegatie (Zie het artikel "Tyrkiet truer med indrejseforbud" in Jyllands-Posten van 26.11.2009).

Het Turkse dreigement is des te grotesker als men bedenkt dat de Nederlandse delegatie een bezoek wil brengen aan een land dat toetreding tot de EU nastreeft en waarvan dus verwacht mag worden dat het elementaire kennis heeft van beginselen als democratie en vrijheid van meningsuiting.

Desalniettemin is de Turkse minister van Buitenlandse Zaken, die tot de fundamentalistisch georiënteerde regeringspartij behoort, de initiatiefnemer van het dreigement.

Beschouwt de Commissie het dreigement van de Turkse regering om een gekozen volksvertegenwoordiger uit Nederland de toegang tot het land te ontfagen als een blijk van de verlichte en democratische gezindheid die een van de fundamentele voorwaarden voor toetreding tot de EU vormt?

Meent de Commissie dat het Turkse dreigement te rijmen valt met de criteria van Kopenhagen inzake democratie, rechtsstaat en mensenrechten?

Antwoord

In december 2009 heeft een delegatie van de Tweede Kamer van het Nederlandse parlement een bezoek aan Turkije afgezegd.

De reden voor de afzegging was een verklaring van een woordvoerder van de Turkse regering over de deelname van het Tweede Kamerlid, Geert Wilders. Op basis van die verklaring heeft de delegatie geconcludeerd dat zij niet door de Turkse regering ontvangen zou worden.

Vervolgens heeft de voorzitter van het EU-harmonisatiecomité van de Turkse Nationale Assemblee verklaard dat de Turkse parlementariërs de afzegging van het bezoek betreunden.

De Commissie is zich er niet van bewust dat Turkije voornemens was om de leden van het Nederlandse parlement de toegang tot het Turkse grondgebied te weigeren.

Daarnaast ziet de Commissie geen verband tussen voornoemde afzegging en de criteria van Kopenhagen.

*
* *

Vraag nr. 25 van Jim Higgins (H-0475/09)

Betreft: Pan-Europese opleidingen en steun voor werkloze afgestudeerden

Het aantal werklozen onder onlangs afgestudeerde studenten is (in heel Europa) schrikbarend hoog. Heeft de Commissie nagedacht over een pan-Europese opleiding en een ondersteuningsnetwerk voor dit soort afgestudeerden? De voordelen van een dergelijk project zijn legio - de gediplomeerden zouden de kans krijgen om essentiële werkervaring op te doen waarbij zij hun kennis afstemmen op de praktische eisen van het beroepsleven, waardoor een uittocht van hoog opgeleiden wordt voorkomen en een bijdrage wordt geleverd aan de samenleving doordat de verworven kennis wordt gebruikt.

Antwoord

Al lang voor de aanvang van de crisis heeft de Commissie in het kader van de strategie van Lissabon en de Europese werkgelegenheidsstrategie prioriteit gegeven aan het aanpakken van de werkloosheid onder jongeren. In samenwerking met de lidstaten die in 2005, als onderdeel van het Europees pact voor de jeugd, besloten hebben om meer actie te ondernemen teneinde de integratie op de arbeidsmarkt van jongeren te bevorderen, heeft de Commissie een aantal belangrijke uitdagingen geformuleerd. In dat verband dient speciale aandacht uit te gaan naar de overstap van opleiding naar arbeidsmarkt, middels bijvoorbeeld het verbeteren van de koppelingen tussen de onderwijsstelsels en de arbeidsmarkt en het ontwikkelen van praktische opleidingen in bedrijven ('stageplaatsen').

Ook vóór de aanvang van de crisis en ondanks het feit dat de lidstaten al maatregelen op dit gebied in gang hebben gezet, werden jonge afgestudeerden geconfronteerd met problemen bij het vinden van werk. In de nasleep van de crisis is de werkloosheid onder jongeren drastisch gestegen; die stijging is veel groter dan onder alle andere groepen op de arbeidsmarkt.

Bij het opstellen van de belangrijkste beleidsagenda van de EU voor de toekomst ("EU 2020") dient dan ook gerichte aandacht te worden besteed aan het bevorderen van de toegang tot de arbeidsmarkt voor jongeren en aan het scheppen van nieuwe banen. Daarnaast dienen de mechanismen verbeterd te worden om een effectievere uitvoering van dat beleid te realiseren. In haar raadgevingsdocument van 24 november 2009 in verband met de agenda EU 2020 heeft de Commissie een aantal essentiële gebieden in kaart gebracht waarop actie noodzakelijk is, zoals het bevorderen van de verwerving van nieuwe vaardigheden, het stimuleren van creativiteit en innovatie en het ontwikkelen van ondernemerschap. De EU 2020-strategie zal tevens voortbouwen op de communautaire beleidssamenwerking op onderwijs- en jeugdgebied in het kader van de programma's "Onderwijs en opleiding 2020" en "Jeugd 2010-2018".

De EU heeft, mede op grond van het EURES-initiatief, een aantal instrumenten ontwikkeld ter ondersteuning van jonge werkzoekenden. Zo is een gedeelte van het webportaal van EURES specifiek gericht op vacatures voor onlangs afgestudeerde studenten⁽¹⁴⁾. Daarnaast kunnen de lidstaten een beroep doen op het Europees Sociaal Fonds (ESF) om hun onderwijs- en opleidingsstelsels te hervormen. Voor de periode 2007-2013 is 9,4 miljoen EUR toegewezen voor het bevorderen van de ontwikkeling van systemen voor "Een leven lang leren" en nog eens 12,4 miljard EUR voor het bevorderen van de participatie aan onderwijs en opleidingen gedurende de gehele levenscyclus.

In het kader van het initiatief van de Commissie om de dialoog en samenwerking tussen het hoger onderwijs en het bedrijfsleven te ontwikkelen en te versterken (COM(2009) 158 definitief: "Een nieuw partnerschap voor de modernisering van de universiteiten: het EU-forum voor dialoog tussen universiteiten en bedrijven") organiseert de Commissie op 2-3 februari 2010 in samenwerking met het Tsjechische ministerie van Onderwijs, Jeugd en Sport en de Masaryk-universiteit een thematisch forum in Brno waar bestaande en mogelijke acties worden gepresenteerd en besproken die als reactie op de huidige crisis gezamenlijk door instellingen voor hoger onderwijs, bedrijven en publieke instanties in gang zijn gezet.

*
* *

Vraag nr. 26 van Sławomir Witold Nitras (H-0483/09)

Betreft: Strategie voor de samenwerking op het gebied van energieveiligheid en -solidariteit in het kader van het Verdrag van Lissabon

Op 1 december 2009 is het Verdrag van Lissabon van kracht geworden, dat als eerste verdrag bepalingen bevat op het gebied van energieveiligheid en van energiesolidariteit tussen de lidstaten. Ik zou daarom graag vernemen welke strategie de Commissie in dit verband heeft en welke visie zij op dit beleid heeft in het licht van het nieuwe verdrag.

Kan de Commissie ook mededelen welke acties zij plant om de lidstaten te beveiligen tegen de mogelijkheid van afsnijding van de aardgastoevoer door derde landen? Kan de Commissie verder mededelen wat haar plan is voor investeringen in de energie-infrastructuur, die een essentieel element vormt van de strategie voor energieveiligheid, en of zij beschikt over een plan voor de ontwikkeling van noord-zuid-verbindingen binnen deze infrastructuur?

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?lang=en&acro=job&catId=7576&parentId=52>

Antwoord

Het energiebeleid van de EU is tot op heden ontwikkeld op basis van een aantal artikelen in de verdragen. Het Verdrag van Lissabon biedt nu voor het eerst een uitgebreide basis voor de vervolgontwikkeling van het energiebeleid van de EU. De continuïteit van de energievoorziening wordt expliciet genoemd als een van de doelstellingen en het betreffende beleid dient in een geest van solidariteit te worden ontwikkeld en uitgevoerd.

De aanpak voor de continuïteit van de energievoorziening zoals neergelegd in de tweede strategische energieherziening is door de lidstaten bekrachtigd. Om minder kwetsbaar te worden voor verstoringen in de aardgastoevoer, dient Europa de samenwerking en de ontwikkeling van de interconnectoren in Europa te versterken door een krachtige Europese stem te laten horen in de externe energieonderhandelingen. De samenwerking in Europa vindt voornamelijk plaats via een goed functionerende interne energiemarkt met gemeenschappelijke normen en een adequate infrastructuur zoals voorzien in de voorgestelde verordening inzake de continuïteit van de aardgasvoorziening. Wat de solidariteit betreft, kan gezegd worden dat hierover al ruim voordat er zich een crisis kan voordoen, overeenstemming moet zijn bereikt tussen de lidstaten en de bedrijven die hierbij waarschijnlijk betrokken zullen raken. De lidstaten dienen vooraf al samen te werken op het gebied van de risicobeoordeling en preventieve maatregelen, met inbegrip van de ontwikkeling van de infrastructuur en noodmaatregelen. Met het oog op het crisisbeheer is met name een regionale samenwerking van belang. De Commissie zal in dit verband voornamelijk een ondersteunende en coördinerende rol spelen door de situatie te evalueren, door indien nodig de noodtoestand in de Unie uit te roepen, door op korte termijn de monitoringseenheid in te zetten, door de Groep coördinatie gas bijeen te roepen, door het mechanisme voor de burgerbescherming te activeren en, van wezenlijk belang, door ten opzichte van derde landen als bemiddelaar op te treden.

Investerings in de energie-infrastructuur zijn onontbeerlijk, met name voor de continuïteit van de energievoorziening. Op grond van het bepaalde in het derde energiepakket voor de interne markt is er al sprake van een verbetering in de infrastructurele planning in Europa, ook met betrekking tot de continuïteit van de energievoorziening. In de voorgestelde Verordening inzake de continuïteit van de aardgasvoorziening is een norm voor de infrastructuur neergelegd en in het Europese energieprogramma voor herstel is financiële steun voorzien voor projecten op het gebied van de energie-infrastructuur, inclusief circa 1,44 miljard EUR voor aardgasinterconnecties en voor terminals, opslag en het in omgekeerde richting sturen van vloeibaar aardgas (LNG). Het trans-Europese programma voor energienetwerken wordt in 2010 herzien om te waarborgen dat de infrastructuur van de energie in de EU adequaat kan reageren op de behoeften op de interne markt en in staat is om de continuïteit van de energievoorziening te verbeteren.

In de tweede strategische energieherziening zijn de noord-zuid-verbindingen in Midden- en Oost-Europa als prioriteiten voor de continuïteit van de energievoorziening aangemerkt. Een verdere ontwikkeling van deze activiteiten vindt daarnaast plaats in het kader van het Verdrag tot oprichting van de energiegemeenschap. Die noord-zuid-verbindingen zijn bovendien prominent vertegenwoordigd in het interconnectieplan voor de Baltische energiemarkt zoals dat door de relevante lidstaten is overeengekomen. De uitvoering van dat plan is inmiddels in gang gezet.

*
* *

Vraag nr. 27 van Erminia Mazzoni (H-0484/09)

Betreft: Gunstige belastingregelingen ter bevordering van de economische ontwikkeling van bepaalde regio's

Kan de Commissie, gelet op artikel 87, lid 1 en lid 3, onder e), van het EG-Verdrag⁽¹⁵⁾, paragraaf 37 van de resolutie van het Europees Parlement 2005/2165(INI)⁽¹⁶⁾ en het arrest van het Hof van Justitie van de EG in

⁽¹⁵⁾ "Als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kunnen worden beschouwd: andere soorten van steunmaatregelen aangewezen bij besluit van de Raad, genomen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, op voorstel van de Commissie."

⁽¹⁶⁾ "Het Europees Parlement (...) steunt derhalve een doelmatiger aanpak bij de toekenning van regionale steun waarbij het accent wordt gelegd op investeringen in infrastructuur en horizontale steun in de achtergebleven of minst ontwikkelde regio's van de EU, met inbegrip van de invoering van gunstige belastingvoorwaarden voor een overgangperiode van ten hoogste vijf jaar;"

zaak C-88/03⁽¹⁷⁾, mededelen of zij niet definitief wil terugkomen van het starre standpunt dat gunstige belastingregelingen in bepaalde regio's onverenigbaar zijn met het communautaire verbod op staatssteun, vooral met betrekking tot de beoordeling of een regionale belastingmaatregel al dan niet selectief is, en of zij verlening van fiscale steun niet toe wil staan als daarmee wordt beoogd de ontwikkeling van bepaalde vormen van bedrijvigheid of van bepaalde regio's te bevorderen;

Kan de Commissie mededelen of zij ook niet van oordeel is dat deze nadere interpretatie wettelijk verankerd kan worden door Verordening (EG) nr. 1083/2006⁽¹⁸⁾ zodanig te wijzigen dat gunstige belastingregelingen verenigbaar worden geacht met de regels inzake marktevenwicht?

Antwoord

De Commissie wijst de geachte afgevaardigde erop dat zij op grond van artikel 107, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), voorheen artikel 87 van het EG-Verdrag de navolgende steun als verenigbaar met de interne markt kan aanmerken: "steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst" en "steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad".

In overeenstemming met de "Richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen 2007-2013" heeft de Commissie inmiddels al de regionale steunkaart goedgekeurd, waarop is aangegeven welke regio's daadwerkelijk voor regionale steun in aanmerking komen op grond van artikel 107, lid 3, VWEU⁽¹⁹⁾.

Wat de vraag betreft of de Commissie "niet definitief wil terugkomen van het starre standpunt dat gunstige belastingregelingen in bepaalde regio's onverenigbaar zijn met het communautaire verbod op staatssteun, vooral met betrekking tot de beoordeling of een regionale belastingmaatregel al dan niet selectief is ...", wijst de Commissie erop dat op grond van recente jurisprudentie in de zaken met betrekking tot de Azoren⁽²⁰⁾ en de Baskische landen⁽²¹⁾ een regio als "autonoom" wordt aangemerkt in de zin van de staatssteunregels wanneer aan alle drie de criteria – institutionele, procedurele, en economische en financiële autonomie – is voldaan. Bovendien is in die jurisprudentie vastgelegd dat regio's die in de betreffende arresten als autonoom worden aangemerkt, fiscale maatregelen kunnen vaststellen met een algemeen karakter die geen inbreuk vormen op de staatssteunregels. Het valt nog te bezien of er regio's zijn met een institutionele, procedurele, en economische en financiële autonomie en, zo ja, welke regio's dat dan precies zijn.

Dit gezegd hebbende, wil de Commissie graag benadrukken dat elke specifieke belastingmaatregel voor slechts een beperkt aantal regio's waarschijnlijk staatssteun vormt in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.

Aan de andere kant is de Commissie van mening dat artikel 107, lid 3, onder e), VWEU, zoals dat door de geachte afgevaardigde wordt aangehaald, geen specifieke juridische basis vormt voor het bevorderen van de regionale ontwikkeling. Integendeel, de Commissie stelt zich op het standpunt dat er al adequate maatregelen genomen hadden kunnen worden c.q. nog steeds mogelijk zijn die rekening houden met de behoeften van minder ontwikkelde gebieden op basis van de bestaande algemene groepsvrijstellingsverordening. Daarnaast kunnen die maatregelen aangemeld worden op basis van artikel 108, lid 1, VWEU (voorheen artikel 88 van het EG-Verdrag) waarna deze uit hoofde van artikel 107, lid 3, onder a) en c), VWEU, beoordeeld kunnen worden.

⁽¹⁷⁾ "(...) stelt een regionale of plaatselijke autoriteit ter uitoefening van voldoende autonome bevoegdheden ten opzichte van de centrale overheid een belastingtarief vast dat lager is dan het nationale tarief, en dat enkel geldt voor de ondernemingen die binnen haar bevoegdheidsgebied opereren. (...) zou het relevante rechtskader voor de beoordeling of een belastingmaatregel al dan niet selectief is, tot het betrokken geografische gebied kunnen worden beperkt, indien de regionale entiteit, meer in het bijzonder wegens haar status en bevoegdheden, een fundamentele rol speelt bij de vaststelling van de politieke en economische omgeving waarin de (...) ondernemingen opereren."

⁽¹⁸⁾ PB L 210 van 31.7.2006, blz. 25.

⁽¹⁹⁾ Voor Italië wordt verwezen naar het besluit van de Commissie van 28 november 2007, zaak N-324/2007.

⁽²⁰⁾ Zie het arrest van het Hof van Justitie van 6 september 2006, zaak C-88/03, Portugal/Commissie.

⁽²¹⁾ Zie het arrest van het Hof van 11 september 2008, gevoegde zaken C-428/06 tot C-434/06, Unión Genral de Trabajadores de la Rioja.

Met betrekking tot Verordening (EG) nr. 1083/2006⁽²²⁾ is in artikel 54, lid 4, het navolgende bepaald: “Voor staatssteun voor bedrijven in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moeten de maxima inzake staatssteun die gelden op grond van het voor het desbetreffende geval relevante staatssteunkader in acht worden genomen.” Dat betekent dat de beheersautoriteit voor elke belastingmaatregel die waarschijnlijk als staatssteun aangemerkt kan worden, de verenigbaarheid dient te waarborgen met de regels die op staatssteun van toepassing zijn op grond van artikel 107 VWEU. De Commissie wil de geachte afgevaardigde er graag op wijzen dat Verordening (EG) nr. 1083/2006⁽²³⁾ veeleer bedoeld is om algemene voorschriften vast te leggen voor de Structuurfondsen en niet om de verenigbaarheid van staatssteunmaatregelen te beoordelen.

*
* *

Vraag nr. 28 van Struan Stevenson (H-0485/09)

Betreft: Vrijstelling van elektronische identificatie voor schapen en geiten op Shetland

Als afgelegen eiland met slechts 22.000 inwoners heeft Shetland maar één plaats van binnenkomst, en alle vee dat op het eiland binnenkomt wordt door een dierenarts onderzocht, de identiteit wordt geregistreerd, en er wordt een bloedtest afgenomen. Shetland heeft dus al een snelle en doeltreffende manier om de verplaatsing van dieren te traceren, en het bijhouden van individuele verplaatsingen van schapen op het eiland via elektronische identificatie (EID) zou een zware last betekenen voor de producenten en zou qua ziektebestrijding geen bijkomende voordelen opleveren voor het VK of voor Europa. De toepassing van EID zou er alleen toe leiden dat de weinige overgebleven schapenhouders op Shetland, die hun kuddes vaak op de meest afgelegen plaatsen houden en dus de hoogste aanpassingskosten zouden moeten dragen, hun exploitatie moeten stopzetten.

Kan de Commissie, gezien de bestaande diergezondheidsregelingen voor traceerbaarheid en ziektebestrijding en gezien het afgelegen karakter van het eiland, instemmen met een afwijking van de EID-verordening voor Shetland?

Antwoord

Op grond van Verordening (EG) nr. 21/2004⁽²⁴⁾ is het beginsel van de individuele traceerbaarheid van schapen en geiten ingevoerd op basis van een stap-voor-stap-benadering. De Commissie heeft echter al via de comitologieprocedure verschillende maatregelen genomen ter verdere bevordering van een soepele uitvoering van de vereisten betreffende de elektronische identificatie die van toepassing is op dieren die na 31 december 2009 zijn geboren.

De maatregelen die de Commissie in augustus 2008 heeft vastgesteld, zullen met name de kosten van houders van kleine kuddes aantoonbaar verminderen. Het is namelijk nu mogelijk om de dieren te “lezen” op de kritieke controlepunten (bijvoorbeeld de markt, het slachthuis of een verzamelcentrum) in plaats van op de boerderij van vertrek. Op dit recente amendement is met name door de schaapsindustrie in het Verenigd Koninkrijk verheugd gereageerd.

De Commissie heeft op grond van de huidige regels echter geen bevoegdheid om een uitzondering, zoals die door de geachte afgevaardigde is verzocht, toe te staan op de basisbepalingen van de verordening.

*
* *

⁽²²⁾ PB L 210 van 31.7.2006.

⁽²³⁾ Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1260/1999.

⁽²⁴⁾ Verordening (EG) nr. 21/2004 van de Raad van 17 december 2003 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor schapen en geiten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1782/2003 en de Richtlijnen 92/102/EEG en 64/432/EEG, PB L 5 van 9.1.2004.

Vraag nr. 29 van Georgios Papanikolaou (H-0490/09)**Betreft: Taalonderwijs voor migranten**

De tijd die migranten nodig hebben om zich aan te passen aan en vervolgens te integreren in een samenleving is in grote mate afhankelijk van het leren van de taal van het land waar zij verblijven. Kennis van de taal is een noodzakelijk instrument voor integratie op de arbeidsmarkt en maatschappelijke integratie van migranten, draagt bij aan de vermindering van marginalisering en vervreemding en kan zowel de migranten als de gastlanden ten goede komen.

Beschikken de lidstaten van de Europese Unie over voldoende taalcursussen voor de taal van het land waar de migranten verblijven? Zo ja, welke daarvan worden gefinancierd door de EU? Over welke gegevens beschikt de Commissie inzake de tenuitvoerlegging van dergelijke cursussen door Griekenland?

Beschikt de Commissie over kwantitatieve gegevens met betrekking tot dergelijke cursussen, zoals het aantal begunstigde migranten en de doeltreffendheid van de cursussen?

Is de Commissie van mening dat dergelijke inspanningen dienen te worden geïntensiveerd? En zo ja, op welke wijze?

Antwoord

Op grond van artikel 165 VWEU zijn de lidstaten zelf volledig verantwoordelijk voor de inhoud van het onderwijs en voor de opzet van hun onderwijsstelsel en hun culturele en taalkundige verscheidenheid. Nationale programma's voor immigranten vallen eveneens onder de bevoegdheid van de nationale autoriteiten. Gegevens over die programma's dienen dan ook bij die nationale autoriteiten opgevraagd te worden⁽²⁵⁾.

Uit de gegevens die door Eurydice zijn verzameld, blijkt dat er in de onderwijssystemen van alle lidstaten taalkundige ondersteuning wordt gegeven aan non-native kinderen⁽²⁶⁾. Daarnaast wordt in meer dan 60% van de nationale verslagen over de uitvoering van het onderwijs- en opleidingsprogramma 2010⁽²⁷⁾ verwezen naar specifieke maatregelen ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen en jonge mensen met een migrantenachtergrond. In twaalf van die nationale verslagen wordt melding gemaakt van verplichte taalcursussen voor volwassen immigranten.

Op het gebied van onderwijs en opleiding bestaat de missie van de Europese Unie uit het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van kwaliteitsonderwijs door de samenwerking tussen lidstaten te bevorderen en, indien noodzakelijk, door de acties van lidstaten te ondersteunen en aan te vullen. Het bevorderen van het leren van talen en van de taalkundige verscheidenheid is een algemene doelstelling van het programma "Een leven lang leren" (het "LLL-programma"). Hoewel het LLL-programma in de praktijk open staat voor alle personen en instanties die betrokken zijn bij onderwijs en opleidingen, stellen de landen die deelnemen aan dat programma, zelf de voorwaarden vast die voor hun acties en projecten gelden voor de participatie van burgers uit andere LLL-landen. Op dit moment komen de volgende, op het leren van een taal gerichte activiteiten in aanmerking voor steun op grond van het LLL-programma, hetzij als een van de componenten van een project hetzij als hoofdthema: partnerschappen tussen scholen en regio's (via het subprogramma Comenius), of tussen organisaties voor volwasseneneducatie (subprogramma Grundtvig); assistentschappen voor toekomstige leerkrachten en bijscholing voor leerkrachten (Comenius); taalkundige voorbereiding met het oog op de mobiliteit in Europa (Erasmus en Leonardo); stages voor studenten (Erasmus); taalworkshops voor volwassenen (Grundtvig); multilaterale projecten, netwerken en conferenties (Comenius, Erasmus, Leonardo, Grundtvig, Kernactiviteit Talen).

In het verleden heeft de Commissie ook via andere kanalen (bijvoorbeeld het Europees Sociaal Fonds) het aanleren van de taal van het gastland door volwassen migranten ondersteund. In het Griekse nationale verslag 2009 over het programma "Onderwijs en opleiding 2010" wordt naar het educatieve programma "Onderwijs

⁽²⁵⁾ Een aantal gegevens over deze onderwerpen is te vinden in de volgende Eurydice-studies:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/095EN.pdf

http://eacea.ec.europa.eu/ressources/eurydice/pdf/044DN/044_EL_EN.pdf

⁽²⁶⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EN.pdf

⁽²⁷⁾ Ontwerp van het gezamenlijke voortgangsverslag 2010 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het werkprogramma "Onderwijs en opleiding 2010", COM(2009) 640 definitief, SEC(2009) 1598.

in de Griekse taal voor werkende immigranten” verwezen, dat georganiseerd wordt door het Instituut voor permanente educatie voor volwassenen (IDEKE). In de periode 2004-2008 heeft dat instituut taaltrainingen verzorgd voor 15 873 personen. In het uitvoeringsverslag 2009 over het nationale hervormingsprogramma voor groei en werkgelegenheid wordt eveneens melding gemaakt van een lopend programma voor het leren van de Griekse taal in gecertificeerde centra voor beroepsleidingen. In dit geval gaat het om 8 400 werkloze immigranten/gerepatrieerde personen.

De Commissie is van mening dat de inspanningen om migranten de taal van het gastland te leren, op nationaal niveau geïntensiveerd dienen te worden. In haar recente Groenboek⁽²⁸⁾ “Migratie en mobiliteit: uitdagingen en kansen voor Europese onderwijssystemen” onderstreept de Commissie het belang van het leren van een taal met het oog op de (sociale) integratie. In haar conclusies over het onderwijs aan kinderen met een migrantenachtergrond⁽²⁹⁾ roept de Commissie de lidstaten op om adequate beleidsmaatregelen te ontwikkelen voor het onderwijs in de taal van het gastland en om mogelijkheden in overweging te nemen waardoor leerlingen met een migrantenachtergrond hun moedertaal kunnen blijven spreken en ontwikkelen.

*
* *

Vraag nr. 30 van Saïd El Khadraoui (H-0492/09)

Betreft: EU-steun bij het opvangen van intra-EU-migratie

Het bestrijden van discriminatie is een kerntaak van de EU. Discriminatie van bepaalde bevolkingsgroepen kan immers leiden tot vluchtelingenstromen binnen de EU. Dit is exact het probleem waar de stad Gent mee kampt. In de afgelopen drie jaar heeft Gent een instroom gezien van vluchtelingen, voornamelijk Roma, ten belope van bijna 2,5% van haar totale bevolkingsaantal.

Dit stelt problemen voor het sociale vangnet dat de stad kan bieden, zoals uiteengezet in de brief die de Commissie in november heeft ontvangen (2009-2174-01).

Kan de EU steun geven om intra-EU-vluchtelingen op te vangen? Welke verdere actie zal de Commissie nemen om zulke situaties aan te pakken en te voorkomen?

Antwoord

De Europese Unie speelt via een breed scala aan beschikbare instrumenten op het gebied van wetgeving, beleid en financiële middelen een belangrijke rol bij het bestrijden van de discriminatie tegen de Roma.

In de eerste plaats verbiedt Richtlijn 2000/43/EG⁽³⁰⁾ discriminatie op grond van ras of etnische afkomst op het gebied van de werkgelegenheid, het onderwijs, de sociale bescherming (inclusief de gezondheidszorg) en de toegang tot goederen en diensten. De Commissie draagt er zorg voor dat die richtlijn correct en effectief in de lidstaten ten uitvoer wordt gelegd.

In de tweede plaats bevordert de Commissie de coördinatie van het beleid tussen de lidstaten op het gebied van de sociale bescherming en de sociale integratie via de zogeheten ‘sociale open coördinatiemethode’. Die coördinatiemethode is gebaseerd op gemeenschappelijke doelstellingen op EU-niveau en op een reeks indicatoren om de geboekte vooruitgang te meten. De Commissie en de Raad beoordelen die vooruitgang regelmatig en doen daarvan verslag in de gemeenschappelijke verslagen over de sociale bescherming en de sociale integratie. Binnenkort zal het gemeenschappelijke ontwerpverslag 2010 van de Commissie over die sociale bescherming en sociale integratie worden goedgekeurd zodat het in maart 2010 aan de Raad van ministers kan worden voorgelegd, een en ander onder auspiciën van het Spaanse voorzitterschap van de Raad.

In de derde plaats kan er via de Structuurfondsen van de EU, met name via het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO), financiële steun worden verstrekt ten behoeve van projecten die de uitsluiting van Roma tegengaan. Als reactie op een verzoek van de Europese Raad hebben

⁽²⁸⁾ COM(2008) 423 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0423:FIN:NL:PDF> en http://ec.europa.eu/education/school21/sec2173_en.pdf

⁽²⁹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/111482.pdf

⁽³⁰⁾ Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afstamming, PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22-26.

de diensten van de Commissie in juli 2008 een werkdocument opgesteld met een overzicht van de instrumenten en beleidsmaatregelen van de Europese Unie voor de integratie van Roma⁽³¹⁾. Voorafgaand aan de tweede Roma-top in Cordoba op 8 april 2010 zal een follow-upverslag worden gepresenteerd.

Wat Vlaanderen betreft, benadrukt de Commissie dat zowel via het ESF als via het EFRO projecten ondersteund kunnen worden om de integratie van Roma te bevorderen. In het kader van de programmeringsperiode 2007-2013 ligt de nadruk voor Vlaanderen op grond van prioriteit 2 van het operationele ESF-programma op het bevorderen van de sociale integratie van kansarme groepen door een op maat gemaakte ondersteuning. Tot de mogelijke maatregelen behoren een gerichte begeleiding en opleidingen, een erkenning van competenties en vaardigheden, het opdoen van werkervaring en opleidingen op de werkplek. Op grond van prioriteit 4 van het EFRO-programma kunnen er in Vlaanderen kleinschalige stedelijke projecten op buurt- of districtsniveau gefinancierd worden in Antwerpen en Gent.

Het is goed om in dit verband op te merken dat de verantwoordelijkheid voor de selectie van projecten die gefinancierd worden uit hoofde van het ESF en het EFRO, in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel bij de lidstaten of de bevoegde beheersautoriteiten berust, waarbij uiteraard wel aan de voorwaarden dient te worden voldaan als neergelegd in de operationele programma's. Met het oog op het verkrijgen van uitgebreidere informatie verzoekt de Commissie de geachte afgevaardigde dan ook om contact op te nemen met de beheersautoriteit in Vlaanderen.

In zoverre Roma die in België arriveren afkomstig zijn uit landen van buiten de EU en asiel aanvragen dan wel een vluchtelingenstatus of alternatieve beschermingsstatus krijgen toegewezen, zou België ook een beroep op communautaire steun kunnen doen via het Europese Vluchtelingenfonds⁽³²⁾. Een van de algemene doelstellingen van dat Vluchtelingenfonds is "de inspanningen van de lidstaten op het gebied van de opvang van vluchtelingen en ontheemden en bij het dragen van de gevolgen van die opvang te steunen en aan te moedigen ...". Zo kan er bijvoorbeeld financiële steun worden verstrekt aan nationale projecten die bedoeld zijn ter verbetering van de accommodatie-infrastructuur of van de dienstverlening aan asielzoekers of personen die internationale bescherming genieten.

*
* *

Vraag nr. 31 van Iliana Malinova Iotova (H-0493/09)

Betreft: Opname en onderbrenging van gevangenen uit het Amerikaanse gevangenenkamp Guantánamo in EU-landen

De publieke opinie in Bulgarije is zeer bezorgd over het feit dat Bulgarije wordt gevraagd gevangenen uit het Amerikaanse gevangenenkamp Guantánamo onder te brengen. De Verenigde Staten hebben een officieel verzoek in die zin aan de Bulgaarse regering gericht. De bezorgdheid betreft het gebrek aan informatie over de eventuele afspraken tussen de VS en de EU over de daartoe vastgestelde criteria en maatregelen.

Wij zijn van mening dat een dergelijk besluit het gevaar inhoudt dat er terroristische aanslagen zullen worden gepleegd tegen Bulgarije of om het even welk EU-land dat gevangenen uit Guantánamo opneemt.

Welke concrete verplichtingen is de Commissie in deze context aangegaan met betrekking tot de opname en onderbrenging van gevangenen uit het Amerikaanse gevangenenkamp Guantánamo in EU-landen na de sluiting van het kamp?

Acht de Commissie het, indien dergelijke verplichtingen zijn aangegaan, niet nodig een mededeling te publiceren over hoe en onder welke voorwaarden dit moet gebeuren?

Antwoord

De Europese Unie, met inbegrip van de Commissie, heeft bij voortduring opgeroepen om de gevangenis van Guantánamo Bay te sluiten. De EU heeft een kader ontwikkeld ter ondersteuning van de sluiting van Guantánamo. Dat kader is opgebouwd uit de navolgende elementen: de conclusies van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 4 juni 2009 en het bijgevoegde mechanisme voor informatie-uitwisseling, en de Gemeenschappelijke Verklaring van 15 juni 2009 van de Europese Unie en haar lidstaten en de Verenigde

⁽³¹⁾ SEC(2008) 2172.

⁽³²⁾ Beschikking nr. 573/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007, PB L 144 van 6.6.2007.

Staten van Amerika over de sluiting van de gevangenis van Guantánamo Bay en de toekomstige samenwerking op het gebied van de terrorismebestrijding.

In beide documenten is eenduidig vastgelegd dat het besluit over het onderbrengen van voormalige gevangenen en het vaststellen van hun wettelijke status onder de exclusieve verantwoordelijkheid en bevoegdheid valt van een onderbrengende lidstaat of een land dat de Schengen-overeenkomst heeft ondertekend. De Commissie heeft geen enkele toezegging gedaan over het in EU-landen opnemen en huisvesten van gevangenen uit de Amerikaanse Guantánamo-gevangenis na de sluiting ervan.

*
* *

Vraag nr. 32 van Francesco De Angelis (H-0494/09)

Betreft: Bedrijfsreorganisaties en de toekomst van de Europese arbeiders

Een gestaag groeiend aantal door de crisis getroffen ondernemingen en fabrieken in Europa ontvangt steun van de EU voor omschakeling en omscholing. Desondanks komen bepaalde bedrijven na de steunverlening uit het ESF hun toezeggingen niet na. Dat is bijvoorbeeld het geval met Videocon in Anagni, waar thans 1400 mensen werkzaam zijn. Doordat de Indiase eigenaar het laat afweten, geldt voor deze werknemers per 21 december arbeidstijdverkorting en dreigt er in de loop van 2010 ontslag.

Welke spoedmaatregelen overweegt de Commissie om de dreigende sluiting van de fabriek in Anagni af te wenden, en hetzelfde te bereiken voor andere vestigingen waarvoor omschakeling was aangekondigd en EU-steun is verleend, maar waar hervatting van de productie is uitgebleven?

Antwoord

De Commissie is zich bewust van de impact van de ongekende economische crisis die de lidstaten treft, inclusief Italië, de lidstaat waar de betreffende fabriek in Anagni is gevestigd.

De Commissie heeft een reeks maatregelen voorgesteld om de impact van de crisis op de sociale en werkgelegenheidssituatie in de EU te beperken. Tegen die achtergrond heeft de Commissie in het kader van het Europees economisch herstelplan⁽³³⁾ onder andere voorgesteld om de regels van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering⁽³⁴⁾ te wijzigen. Daarnaast heeft de Commissie voorgesteld om ook Verordening nr. 1083/2006 inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds te wijzigen met betrekking tot een aantal bepalingen verband houdende met het financieel beheer.

De Commissie roept in herinnering dat zij niet over de bevoegdheid beschikt om herstructureringsbesluiten van bedrijven te voorkomen dan wel hierbij te interveniëren, tenzij er sprake is van een schending van het Gemeenschapsrecht. Het communautaire wettelijke kader kent een aantal Europese richtlijnen waarin procedures zijn neergelegd voor het informeren en raadplegen van vertegenwoordigingen van werknemers. Die richtlijnen kunnen ook van toepassing zijn wanneer bedrijven worden gesloten. Daarbij gaat het met name om Richtlijn 98/59/EG⁽³⁵⁾, Richtlijn 2009/38/EG⁽³⁶⁾ en Richtlijn 2002/14/EG⁽³⁷⁾.

Op basis van de informatie die de geachte afgevaardigde heeft verstrekt, is de Commissie niet in staat om vast te stellen of er in dit geval sprake is van een schending van het Gemeenschapsrecht. De Commissie wil er in ieder geval wel op wijzen dat het de verantwoordelijkheid van de bevoegde nationale instanties is, met name de rechtbanken, om voor een correcte en effectieve toepassing te zorgen van de nationale omzettingsregels met betrekking tot deze richtlijnen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de

⁽³³⁾ COM(2008) 800 definitief.

⁽³⁴⁾ COM(2008) 867 definitief.

⁽³⁵⁾ Richtlijn 98/59/EG van de Raad van 20 juli 1998 betreffende de aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake collectief ontslag.

⁽³⁶⁾ Richtlijn 2009/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad of van een procedure in ondernemingen of concerns met een communautaire dimensie ter informatie en raadpleging van de werknemers.

⁽³⁷⁾ Richtlijn 2002/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2002 tot vaststelling van een algemeen kader betreffende de informatie en de raadpleging van de werknemers in de Europese Gemeenschap.

specifieke omstandigheden van elk geval en dient gewaarborgd te worden dat de betreffende werkgevers alle verplichtingen in dit opzicht nakomen.

Met betrekking tot de bijdragen die uit het Europees Sociaal Fonds zijn ontvangen, zal de Commissie evalueren of er aan de voorwaarden is voldaan om via de bevoegde nationale of regionale autoriteiten te interveniëren met het oog op het terugvorderen van de uitgekeerde bedragen.

Tot slot is het in het geval waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, onduidelijk of voldaan wordt aan de vereisten van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering. De Commissie heeft in de betreffende zaak geen aanvraag ontvangen voor steun uit dat fonds. Daarnaast hebben er ook geen informele discussies met de Italiaanse autoriteiten plaatsgevonden over een dergelijke aanvraag.

Pas na ontvangst van een aanvraag kan de Commissie de zaak analyseren en een voorstel doen over een bijdrage om dat voorstel vervolgens ter goedkeuring aan de begrotingsautoriteit voor te leggen. In ieder geval is de steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering uitsluitend voor de getroffen werknemers bedoeld. Die steun kan in geen geval ten goede komen van een onderneming of van invloed zijn op het besluit omtrent de mogelijke sluiting van een fabriek.

*
* *

Vraag nr. 33 van Mairead McGuinness (H-0499/09)

Betreft: Afname van het aantal bijenvolkeren

Kan de Commissie in het kort mededelen welke maatregelen zij heeft genomen naar aanleiding van de op 20 november 2008 aangenomen ontwerpresolutie van het Europees Parlement over de toestand in de imkerij (P6_TA(2008)0567)? Kan zij het onlangs (03.12.2009) door de EVA gepubliceerde onderzoek naar bijensterfte toelichten? Heeft zij voor de korte termijn plannen voor maatregelen als reactie op de aanbevelingen in het verslag?

Antwoord

De Commissie is zich zeer wel bewust van de problemen in de bijenteelt zoals die onder de aandacht zijn gebracht in de resolutie van het Europees Parlement van 20 november 2008[B6-0579/2008/P6_TA-PROV(2008)0567].

De Commissie heeft reeds een aantal maatregelen genomen met betrekking tot de gezondheid van bijen. Zij heeft met name:

de verordening herzien inzake maximale waarden voor residuen van diergeneesmiddelen in voedingsmiddelen; dit dient tot een grotere beschikbaarheid te leiden van diergeneesmiddelen voor bijen;

een nieuwe verordening voorgesteld inzake het op de markt brengen van gewasbeschermingsproducten waarin onder meer de bestaande criteria voor de aanvaardbaarheid met het oog op de blootstelling van honingbijen, zoals neergelegd in Richtlijn 91/414, verder zijn aangescherpt. De betreffende verordening is inmiddels door het Europees Parlement en de Raad aangenomen;

voor relevante insecticiden die reeds zijn goedgekeurd, de afgifte van vergunningen gebonden aan zeer strikte schadebeperkende maatregelen door de lidstaten;

een aantal onderzoeksprojecten gefinancierd voor een totaal bedrag van circa 5 miljoen EUR.

De Commissie heeft ook een intern coördinatieplatform opgericht om een goede synergie en een optimaal gebruik van de beschikbare middelen te waarborgen.

Naar aanleiding van een verzoek van de Commissie heeft de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EAV) onlangs een onderzoek gepubliceerd naar de bijensterfte in de EU en naar de oorzaken daarvan. Uit het EAV-onderzoek blijkt dat er meerdere factoren een rol spelen bij het verloren gaan van bijenkolonies, zoals ziekteverwekkers, klimaatverandering, het gebruik van pesticiden en diergeneesmiddelen. De relevantie van veel van de betrokken factoren is echter nog onduidelijk. Naar verwachting zal het "BEE DOC"-project dat in maart 2010 van start gaat, meer informatie over deze kwestie opleveren. In het EAV-verslag wordt ook benadrukt dat de lidstaten zeer verschillende systemen voor het toezicht op de bijensterfte en ziekten hanteren, hetgeen een belemmering vormt voor een beter inzicht in de gezondheidsproblemen waarmee bijen worden geconfronteerd.

Tegen die achtergrond is de Commissie voornemens om in de komende maanden een discussie met deskundigen, belanghebbenden en de bevoegde autoriteiten in de lidstaten te voeren over de oprichting van een Europees referentielaboratorium voor bijen en van een netwerk op EU-niveau voor een geharmoniseerder toezicht op de gezondheid van bijen.

De Commissie streeft ernaar om bijen en andere bestuivende insecten in stand te houden door de habitatconnectiviteit te bevorderen en door het biodiversiteitsbeleid in andere beleidssectoren te integreren. Via de programma's voor plattelandontwikkeling zijn verschillende maatregelen beschikbaar die relevant zijn voor bijentelers, met inbegrip van adviesdiensten, opleidingen, ondersteuning voor de modernisering van bijenhouderijen evenals een aantal uiteenlopende agri-ecologische maatregelen met een positief effect op bijen.

Zoals hierboven toegelicht, heeft de Commissie al verschillende maatregelen genomen. Deze ontwikkeling zal in de toekomst worden voortgezet om de gezondheidsproblemen van bijen aan te pakken, waarbij nieuwe beschikbare wetenschappelijke informatie uiteraard in aanmerking zal worden genomen.

*
* *

Vraag nr. 34 van Brian Crowley (H-0503/09)

Betreft: Steun voor gezondheidswerkers

Zou de Commissie bereid zijn de mogelijkheid te onderzoeken om in de hele EU een programma op te zetten ter ondersteuning van gezondheidswerkers die lijden aan verslaving of stressgerelateerde ziekten?

Antwoord

Stress, verslavingen (inclusief alcoholmisbruik) en geestelijke gezondheidsproblemen zijn inderdaad uitgegroeid tot een van de belangrijkste uitdagingen waarmee wij op de werkvloer in de EU worden geconfronteerd. Stress kan tot mentale stoornissen leiden, zoals burnouts en depressies, die de arbeidsgeschiktheid van mensen aanzienlijk kan beperken, vaak gedurende langere perioden. Na rugpijn is stress het meest gerapporteerde arbeidsgerelateerde gezondheidsprobleem in de EU.

In een aantal lidstaten vormen mentale stoornissen inmiddels de belangrijkste oorzaak van arbeidsongeschiktheid en vervroegde pensionering. De productiviteitsverliezen als gevolg van mentale stoornissen zijn bijzonder hoog. Voor 2007 is dat verlies bijvoorbeeld op 136 miljard EUR geraamd.

Er zijn aanwijzingen dat stress, verslavingen en burnouts ook op grote schaal onder gezondheidswerkers voorkomt. In feite heeft het er alle schijn van dat juist gezondheidswerkers een groter risico lopen op geestelijke gezondheidsproblemen dan professionals in andere sectoren. Dit zou mede veroorzaakt kunnen worden door een hoge druk op de werkplek, een geringe feedback over de arbeidsprestaties en een gebrek aan emotionele ondersteuning.

De gezondheidszorg is een van de grootste werkgevers in de EU. In een vergrijzende samenleving wordt een continue beschikbaarheid van een gezonde beroepsbevolking in de zorg steeds belangrijker.

De Commissie is het er dan ook mee eens dat het belangrijk is om gezondheidswerkers te ondersteunen bij het aanpakken van verslavingen, stress en andere mentale gezondheidsproblemen.

De Commissie beschikt echter niet over de bevoegdheid en de middelen om voor de gehele EU een ondersteuningsprogramma te ontwikkelen dat specifiek gericht is op gezondheidswerkers.

De rol van de EU dient zich dan ook op de volgende gebieden af te spelen:

het vergroten van het bewustzijn over gezonde werkomstandigheden die ook vanuit een bedrijfsmatig perspectief zinvol zijn;

het vergroten van het bewustzijn en het verspreiden van informatie over gezondheidsrisico's voor gezondheidswerkers;

het vestigen van de aandacht op beste praktijken en het ontwikkelen van richtsnoeren om daar gebruik van te maken;

het stimuleren van de partners in de gezondheidszorg om de verplichte risicobeoordeling voor de werkomgeving uit te voeren op grond van Kaderrichtlijn 89/391/EEG⁽³⁸⁾ en om de sociale Kaderovereenkomsten op EU-niveau uit te voeren inzake stress op het werk (2004) en inzake geweld en intimidatie (2007).

Een groot deel van de relevante activiteiten is overigens al afgerond of wordt op dit moment nog uitgevoerd of bevindt zich in de planningsfase. Tot die activiteiten behoren de voornoemde initiatieven op het gebied van het sociaal beleid en de activiteiten van het agentschap in Bilbao en de Stichting in Dublin.

De Commissie zal in 2010 de conclusies evalueren van het verslag over de raadpleging met betrekking tot het Groenboek over de gezondheidswerkers in Europa dat in december 2009 op de volksgezondheidswebsite van de Commissie is gepubliceerd. De Commissie zal de resultaten van die publieke raadpleging in overweging nemen om te bezien op welke wijze de EU een bijdrage kan leveren aan het aangaan van de uitdagingen waarmee de Europese gezondheidswerkers worden geconfronteerd. Daarnaast zal de Commissie begin 2011 in het kader van het Europese Pact voor geestelijke gezondheid en welzijn een conferentie organiseren over "Geestelijke gezondheid op de werkplek".

Middels deze initiatieven en activiteiten geeft de EU belangrijke signalen en wordt aanzienlijke ondersteuning verstrekt aan alle betrokkenen op de werkplek, ook aan de professionals in de gezondheidszorg en aan de sociale partnerorganisaties die hen vertegenwoordigen.

*
* *

Vraag nr. 35 van Pat the Cope Gallagher (H-0505/09)

Betreft: Makreelvisserij

Wanneer denkt de Commissie dat de wijziging van Verordening (EG) nr. 1542/2007⁽³⁹⁾ van de Raad betreffende aanvoer- en weegprocedures voor haring, makreel en horsmakreel, gericht op de opname van de zones VIII a, b, c, d, e, IX en X in het toepassingsgebied van die verordening, zal worden aangenomen en vanaf welke datum zal zij van kracht worden?

Welke controlemaatregelen en onderzoeksprocedures is de Commissie voornemens in te voeren, in het licht van het wetenschappelijke advies van de ICES waaruit blijkt dat de zuidelijke component van de makreelpopulatie de afgelopen jaren stelselmatig wordt overbevist door Spanje met minstens het dubbele van de afgesproken vangstquota's, om te waarborgen dat dergelijke praktijken zich niet zullen herhalen? Is zij voornemens een terugbetalingssysteem in te voeren?

Antwoord

De Commissie zal de behandeling van de wijziging van Verordening (EG) nr. 1542/2007 van de Commissie betreffende aanvoer- en weegprocedures voor haring, makreel en horsmakreel met voorrang behandelen zodra het nieuwe College van commissarissen officieel is aangetreden.

Daarnaast doet het de Commissie deugd dat zij de geachte afgevaardigde kan informeren dat de beschuldigingen van een eventuele overbevissing besproken zijn in het kader van contacten op hoog niveau tussen de Commissie en Spanje. De Commissie heeft haar grote bezorgdheid geuit met betrekking tot de vermeende overbevissing en heeft er bij Spanje op aangedrongen om deze zaak serieus aan te pakken.

Spanje heeft positief op de bezorgdheid van de Commissie gereageerd en heeft de visserij op zuidelijke makreel afgelopen jaar vanaf 10 juni 2009 stopgezet. Die stopzetting is in de communautaire wetgeving verankerd middels Verordening (EG) nr. 624/2009 van de Commissie van 15 juli 2009 tot vaststelling van een verbod op de visserij op makreel in gebied VIIIc, IX en X; EG-wateren van CECAF 34.1.1 door vaartuigen die de vlag van Spanje voeren. Op basis van de voorlopige vangstcijfers die Spanje aan de Commissie heeft verstrekt, lijkt het vooralsnog niet noodzakelijk om een terugbetalingsprocedure in gang te zetten.

⁽³⁸⁾ Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk.

⁽³⁹⁾ PB L 337 van 21.12.2007, blz. 56.

De Commissie wil de geachte afgevaardigde graag de verzekering geven dat zij nader onderzoek in deze kwestie zal uitvoeren en dat zij alles in het werk zal stellen om overbevissing van de zuidelijke component van de makreelpopulatie in de toekomst te voorkomen.

*
* *

Vraag nr. 36 van Ryszard Czarnecki (H-0506/09)

Betreft: Stabiliteit van de financiële markt in Polen

De Europese Centrale Bank heeft op 18 december 2009 haar halfjaarlijks verslag gepubliceerd inzake de financiële stabiliteit in de eurozone, waarin zij erop wees dat de banken in de eurozone in 2010 187 miljard euro in de reserve moeten afboeken, en waarbij zij de verliezen tengevolge van de slechte economische situatie in de Midden- en Oost-Europese landen als een van de twee belangrijkste oorzaken noemde. In een commentaar op het ECB-verslag in de Wall Street Journal werd Unicredit met name genoemd.

Is de Commissie niet van mening dat de zakelijke praktijken en de boekhoudkundige procedures van de Unicredit Groep ertoe leiden dat de werkelijke financiële verliezen aan het oog worden onttrokken, hetgeen op de middellange en lange termijn schadelijk kan zijn voor de stabiliteit van het financiële stelsel in de Europese Unie? Ik denk hierbij aan het kunstmatig oppoetsen van de resultaten en de liquiditeit van Unicredit Oekraïne door Bank Pekao SA via het zgn. doorschuiven van slechte leningen en het voortdurend verhogen van de financieringen. Ik maak me zorgen over de stabiliteit van de financiële markt in Polen, omdat Pekao SA tot dusver niet de volgens het Europees recht (IFRS) vereiste afboekingen heeft gedaan in de reserve op zijn investeringen in de Oekraïne.

Is de financiële drainage van de dochtermaatschappij Pekao SA door de moedermaatschappij Unicredit in overeenstemming met het Europees recht? Is het opleggen aan de dochtermaatschappijen in het kader van het zgn. Chopin-project (Polen, Roemenië en Bulgarije) van ongunstige contracten met Pirelli Real Estate S.p.A. dat onder bescherming staat van Unicredit, in een situatie van duidelijke belangenverstrengeling voor de algemeen-directeur van Unicredit, Alessandro Profumo (lid van de raad van beheer van een onderneming van de groep-Pirelli ten tijde van de ondertekening van de contracten) niet strijdig met de mededingingsregels die van toepassing zijn in de Europese Unie?

Antwoord

Een van belangrijkste doelstellingen van de Europese Unie is het creëren van een gemeenschappelijk kader voor de financiële sector in de EU ter waarborging van een gedegen bedrijfseconomisch toezicht, transparantie en een goede governance van de marktdeelnemers. Een gemeenschappelijke wettelijke structuur is essentieel voor de financiële stabiliteit en een eerlijke mededinging binnen de Europese financiële sector.

Tegen die achtergrond heeft de EU dan ook verschillende rechtshandelingen aangenomen zoals de Richtlijn inzake kapitaalvereisten (Richtlijn 2006/48/EG⁽⁴⁰⁾) waarin de voorschriften zijn neergelegd betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen en hun bedrijfseconomisch toezicht, de IAS-Verordening (Verordening 1602/2002/EG⁽⁴¹⁾) op grond waarvan beursgenoteerde bedrijven verplicht zijn om de internationale standaarden voor financiële verslaglegging (IFRS) toe te passen op hun geconsolideerde jaarrekeningen, en Richtlijn 2006/43/EG⁽⁴²⁾ op grond waarvan jaarrekeningen door erkende auditeurs gecontroleerd dienen te worden.

In de nasleep van de financiële crisis heeft de Commissie aanzienlijke vaart gezet achter haar maatregelen ter verbetering van de financiële stabiliteit, mede door haar lidmaatschap van de Financiële Stabiliteitsraad. Meer in het bijzonder heeft de Commissie veel nieuwe belangrijke voorstellen gedaan, bijvoorbeeld met betrekking tot kredietwaardigheidbeoordelaars, de securitisatie, het toezicht op grensoverschrijdende bancaire concerns en een algemene revisie van de toezichthoudende architectuur van de EU op basis van het verslag-De

⁽⁴⁰⁾ Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking), PB L 177 van 30.6.2006.

⁽⁴¹⁾ Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen, PB L 243 van 11.9.2002.

⁽⁴²⁾ Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 89/349/EEG en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad, PB L 157 van 9.6.2006.

Larosière. Veel van de voorstellen van de Commissie zijn reeds in het kader van de eerste lezing aangenomen dankzij de nauwe en constructieve samenwerking tussen het Parlement en de Raad.

Bovendien is de Commissie bezig met de ontwikkeling van andere initiatieven ter verbetering van de capaciteit van de bancaire sector om economische schokken op te vangen. Zo zal de Commissie binnenkort een raadpleging organiseren over striktere voorschriften voor de kwaliteit van het reglementaire eigen vermogen, over nieuwe vereisten op liquiditeitsgebied en over anticyclische buffers voor banken.

Hoewel de Commissie de correcte en tijdige tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving door de lidstaten nauwlettend in de gaten houdt, is het de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten om die wetten te handhaven en toezicht uit te oefenen op het marktgedrag van individuele financiële instellingen.

Wat de eventuele gevolgen betreft van de bedrijfspraktijken van de UniCredit Group op de stabiliteit van de financiële markt in Polen wil de Commissie, zonder in dit geval een specifiek standpunt in te nemen, graag op de volgende aspecten wijzen:

hoewel de Banko Pekao SA deel uitmaakt (dochtermaatschappij is) van de UniCredit Group, wordt het toezicht op die bank uitgeoefend door de Poolse toezichthouder (KNF). Aangezien het een vergunning houdende Poolse bank betreft, dient Bank Pekao SA te allen tijde op een "stand alone"-basis aan de communautaire solventievereisten te voldoen;

met het oog op de stabiliteit van het bankwezen heeft Polen een speciaal Comité voor de financiële stabiliteit opgericht, bestaande uit de minister van Financiën, de president van de Poolse Centrale Bank en de voorzitter van de Poolse Autoriteit financiële markten;

de UniCredit Group is onderworpen aan het toezicht van de Italiaanse autoriteiten (Banca d'Italia en Consob);

als Italiaanse bank is UniCredit net als alle andere Europese beursgenoteerde banken verplicht om de geconsolideerde jaarverslagen op te stellen in overeenstemming met de internationale standaarden voor financiële verslaglegging (IFRS) zoals vastgesteld door de Europese Unie op grond van Verordening 1606/2002/EG. Deze verplichting waarborgt een hoog transparantieniveau.

Vanuit het perspectief van het vennootschapsrecht dient opgemerkt te worden dat er geen voorschriften in de EU-wetgeving bestaan die de overdracht van activa tussen een dochteronderneming en haar moedermaatschappij verbieden. Er worden daarnaast ook geen specifieke voorwaarden aan een dergelijke transactie verbonden. In dat verband dient er met name op gewezen te worden dat de zogeheten Negende Richtlijn vennootschapsrecht⁽⁴³⁾ ter regulering van de betrekkingen binnen een grensoverschrijdende groep van bedrijven uiteindelijk verworpen is in het kader van het Actieplan vennootschapsrecht⁽⁴⁴⁾. Reden hiervoor was het gebrek aan steun van de lidstaten en het bedrijfsleven, die het nut van een dergelijk uitgebreid kader niet inzagen. Transacties tussen moederbedrijven en hun dochterondernemingen worden echter als transacties tussen verbonden partijen aangemerkt, hetgeen betekent dat zij aan bepaalde publicatieverplichtingen zijn gebonden. Dat betekent dat dergelijke transacties in de jaarverslagen opgenomen moeten worden in overeenstemming met International Accounting Standard (IAS) nr. 24. Op grond daarvan wordt de navolgende verplichting opgelegd: "Indien transacties hebben plaatsgevonden tussen verbonden partijen, moet de entiteit de aard van de relatie vermelden, alsook informatie geven over de transacties en uitstaande saldi die nodig zijn om inzicht te verkrijgen in de mogelijke invloed van de relatie op de jaarrekening".

Naast deze publicatieverplichtingen zijn ook de regels van de zogeheten Tweede Richtlijn vennootschapsrecht⁽⁴⁵⁾ over de uitkeringen aan aandeelhouders van toepassing op alle naamloze vennootschappen, ongeacht het feit of zij deel uitmaken van dezelfde groep bedrijven of niet. Op grond van artikel 15 van die richtlijn mag aan de aandeelhouders geen enkele uitkering worden gedaan indien "het

(43) Ontwerpvoorstel van de Commissie voor een Negende Richtlijn op grond van artikel 54, lid 3, onder g), van het EEG-Verdrag betreffende de verhoudingen tussen ondernemingen, en met name in concerns (III/1639/84).

(44) Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Modernisering van het vennootschapsrecht en verbetering van de corporate governance in de Europese Unie – Een actieplan (COM(2003)284 definitief).

(45) Tweede Richtlijn 77/91/EEG van de Raad van 13 december 1976 strekkende tot het coördineren van de waarborgen welke in de Lid-Statens worden verlangd van de vennootschappen in de zin van artikel 58, tweede alinea, van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap, alsook de instandhouding en wijziging van haar kapitaal, zulks ten einde die waarborgen gelijkwaardig te maken, PB L 26 van 31.1.1977.

netto actief ingevolge de uitkering zou dalen beneden het bedrag van het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten niet mogen worden uitgekeerd". Op die manier wordt dus de financiële stabiliteit van bedrijven beschermd.

Met betrekking tot de suggestie dat UniCredit bezig is met een "financiële drainage" van haar Poolse dochtermaatschappij, is de Commissie niet op de hoogte van specifieke problemen op dit punt. Uit de beschikbare statistische gegevens blijkt weliswaar dat de internationale banken hun exposure ten opzichte van het Poolse bankwezen in de tweede helft van 2008 en begin 2009 inderdaad hebben verlaagd, maar in het tweede kwartaal van 2009 is er weer sprake van een stijging. Dit lijkt erop te duiden dat de afname van de exposure – wellicht mede als gevolg van de relatie tussen UniCredit en Pekao – tijdelijk van aard is geweest en gekoppeld was aan de kredietafname. De Commissie zal de ontwikkelingen op dit gebied echter blijven volgen.

Tot slot, specifiek met betrekking tot de geuite twijfel of het gedrag van UniCredit al dan "niet strijdig [zou zijn] met de mededingingsregels die van toepassing zijn in de Europese Unie" blijkt uit de informatie die in de vraag wordt verstrekt, dat de mededingingsregels van de EU, en met name de antitrustregels, niet de juiste instrumenten zijn ter beoordeling van de kwesties die in de vraag aan de orde worden gesteld en van de vermeende praktijken van UniCredit of haar directeuren. De kwesties die hier aan de orde zijn, houden veeleer verband met ofwel heimelijke afspraken of met een overeenkomst die de mededinging verstoort ofwel met het misbruik van een dominante positie op de markt.

*
* *

Vraag nr. 37 van Ivo Belet (H-0001/10)

Betreft: Bodyscanners

De Nederlandse overheid gaat nog in de loop van januari 2010 millimeter wave scans of bodyscanners inzetten op de luchthaven van Schiphol, met name voor de vluchten naar de V.S. De scanners zijn nodig omdat ze gevaarlijke stoffen en vloeistoffen kunnen detecteren.

Is de Commissie van mening dat de beslissing van de Nederlandse overheid verantwoord is omdat de veiligheid van de passagiers prevaleert op hun absolute recht op privacy?

Onder welke voorwaarden zijn volgens de Commissie bodyscanners aanvaardbaar? Volstaat het dat de gescande lichaamsbeelden niet kunnen worden opgeslagen of doorgeseind?

Welke bijkomende initiatieven plant de Commissie op korte termijn om de veiligheid van passagiers, met name op vluchten naar de V.S., te garanderen? Is de Commissie bereid in de komende weken een regeling inzake bodyscanners voor te leggen?

Antwoord

Tot nu toe zijn er nog geen EU-regels aangenomen met betrekking tot het gebruik van bodyscanners als mogelijke methode om passagiers te screenen voordat zij aan boord van vliegtuigen gaan. Juridisch gezien is het de lidstaten wel toegestaan om bodyscanners op proef te gebruiken of zelfs in het kader van meer striktere veiligheidsmaatregelen⁽⁴⁶⁾ in te zetten.

De veiligheid kan uitsluitend gewaarborgd worden via een aanpak die uit meerdere lagen bestaat. Vanwege hun effectiviteit zouden bodyscanners deel uit kunnen maken van een dergelijke aanpak mits aan de vereisten op het gebied van de privacy, gegevensbescherming en gezondheid wordt voldaan. De veiligheid in de luchtvaart maakt daarnaast deel uit van een bredere aanpak aangezien de veiligheid op de luchthavens slechts de laatste verdedigingslinie vormt.

In nauw overleg met het Parlement en de Raad onderzoekt de Commissie thans de noodzaak voor een Europese aanpak om te waarborgen dat de invoering van bodyscanners inderdaad aan die vereisten op het gebied van de privacy, gegevensbescherming en gezondheid voldoet.

⁽⁴⁶⁾ Zonder een daartoe strekkende rechtsgrondslag in de EU-wetgeving, mogen bodyscanners de bestaande screeningsmethoden niet vervangen die op dit moment in overeenstemming met de geldende communautaire wetgeving worden gebruikt, met uitzondering gedurende aan duidelijke termijnen gebonden proefperioden.

Er dienen operationele normen voor bodyscanners ontwikkeld te worden zodat deze in overeenstemming zijn met de vereisten die ten grondslag liggen aan de fundamentele rechten zoals die in de EU-wetgeving verankerd zijn, met inbegrip van de voorschriften voor de gegevensbescherming. Alle inbreuken op de privacy van passagiers dienen proportioneel en goed gemotiveerd te zijn, hetgeen een zorgvuldige evaluatie vergt. De maatregelen die eventueel aangenomen worden, dienen tot het absoluut noodzakelijke minimum beperkt te blijven om berekend te zijn op vastgestelde risicodreigingen. Tot de voorwaarden die in dit verband gehanteerd kunnen worden, behoren beperkte opslagfaciliteiten, waarbij het gebruik of oproepen van beelden uitgesloten is nadat passagiers veilig door de controle zijn gekomen, een lage resolutie van lichaamsdelen waarvan vastgesteld is dat zij geen potentiële risico-items bevatten, dan wel een volledige beoordeling van de beelden op afstand met slechts een vooraf ingesteld geautomatiseerd contact met de feitelijke screener. De optie om bodyscanners op luchthavens te gebruiken, zou gekoppeld kunnen worden aan de verplichting om de meest geavanceerde technologie te gebruiken met het oog op een optimale bescherming van de privacy teneinde inbreuken op die privacy te minimaliseren. Daarnaast dient het gebruik van bodyscanners te allen tijde gecombineerd te worden met een uitgebreide voorlichting van de passagiers. Tot slot mag geen enkele gebruikte technologie gezondheidsrisico's met zich meebrengen. In dat verband is het zinvol om op te merken dat dergelijke technologieën op dit moment al beschikbaar zijn.

In de komende weken en maanden zal de Commissie haar afwegingen en evaluatie voortzetten met het oog op de eventuele nieuwe veiligheidsmaatregelen en hun compatibiliteit met de vereisten die ten grondslag liggen aan de fundamentele rechten. Daarbij zal ook de effectiviteit van de reeds beschikbare maatregelen en instrumenten beoordeeld worden. Pas na afronding van deze evaluatie zal de Commissie eventueel voorstellen overleggen voor EU-maatregelen betreffende het gebruik van bodyscanners.

Het is dan ook niet waarschijnlijk dat de Commissie in de komende weken wetgeving zal voorstellen in verband met het gebruik van bodyscanners.

*
* *

Vraag nr. 38 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0003/10)

Betreft: Verdere invoering van de strategie voor het Baltische Zeegebied

De strategie voor het Baltische Zeegebied was een van de voornaamste prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap van de Unie.

Hoe gaat de Commissie tijdens de drie opeenvolgende voorzitterschappen (Spanje, België en Hongarije) van de komende achttien maanden de invoering van deze strategie voortzetten?

Welke maatregelen is de Commissie van plan te nemen, zowel in de nabije toekomst als op langere termijn, om een stevige basis te creëren voor de invoering van de strategie voor het Baltische Zeegebied?

Antwoord

De Commissie hecht er veel waarde aan om in nauwe samenwerking met de lidstaten de succesvolle uitvoering van de EU-strategie voor het Baltische Zeegebied te continueren.

De Raad van de Europese Unie – de Raad Algemene Zaken – blijft verantwoordelijk voor het waarborgen van de overkoepelende koers van de strategie. Dat gebeurt onder andere door het doen van aanbevelingen op basis van verslagen van de Commissie aan de lidstaten en aan belanghebbende partijen. Andere samenstellingen van de Raad kunnen zich op specifieke kwesties binnen de strategie concentreren en de Europese Raad zal periodiek over de geboekte vooruitgang worden geïnformeerd.

De voorbereiding en ondersteuning van de discussies in de Raad Algemene Zaken zullen door de Commissie worden uitgevoerd in overeenstemming met haar verantwoordelijkheden ten aanzien van de strategie op het gebied van de monitoring, coördinatie en rapportage. Om er zeker van te zijn dat de Commissie over alle relevante informatie over de voortgang en ontwikkeling van de strategie beschikt, dienen er bepaalde structuren en procedures gecreëerd te worden waarvoor de steun van de lidstaten en andere belanghebbenden nodig is.

In dat verband zal de Commissie met name een werkgroep op hoog niveau van senior-functionarissen uit alle lidstaten bijeen roepen voor overleg over de voortgang van de strategie. Indien nodig kan deze groep externe deskundigen uitnodigen, bijvoorbeeld deskundigen van belangrijke betrokken partijen zoals inter-gouvernementele organisaties of vertegenwoordigers van beleidsministeries. De groep zal de Commissie

adviseren over de inhoud van de op te stellen periodieke verslagen over de strategie en over aanbevelingen voor eventueel noodzakelijke aanpassingen van de strategie en het actieplan.

Het werk in het veld met betrekking tot de uitvoering van de strategie zal worden uitgevoerd door de vijftien coördinatoren voor de prioritaire gebieden en de tachtig “vlaggeschip”-projectleiders. Die coördinatoren maken over het algemeen deel uit van ministeries uit de lidstaten, terwijl de projectleiders ook afkomstig kunnen zijn uit de regio's of van universiteiten, internationale organisaties en non-gouvernementele organisaties (ngo's). Het is hun taak om ervoor te zorgen dat de woorden van de strategie in concrete daden worden omgezet. De Commissie zal deze belangrijke actoren voorzien van de ondersteuning die zij nodig hebben om hun taken uit te kunnen voeren.

De Commissie zal eveneens een jaarlijks forum organiseren (voor de eerste keer al in 2010) om de hoge zichtbaarheid van de strategie en de bijbehorende positieve impulsen in stand te houden. Bij dit forum worden niet alleen de Commissie en andere instellingen van de EU betrokken, maar ook de lidstaten, regionale en lokale autoriteiten en inter-gouvernementele en non-gouvernementele instanties. De bedoeling is dat het forum ook voor het publiek toegankelijk is. De resultaten van het eerste forum zullen de Commissie in staat stellen om te beoordelen of de ontwikkelde structuren effectief functioneren of dat er eventueel veranderingen in aangebracht dienen te worden.

*
* *

Vraag nr. 39 van Georgios Toussas (H-0006/10)

Betreft: Tragische dood van negen zeelieden van de Aegean Wind

De dag voor Kerst vonden negen zeelieden op tragische wijze de dood bij een brand op het 26 jaar oude, onder Griekse vlag varende schip Aegean Wind. Dit zoveelste 'ongeluk' op zee komt bovenop de andere incidenten waarbij grote aantallen slachtoffers vielen, zoals met de Express Samina, de Distos, de Iron Antonis, de Errica en de Prestige. De lidstaten en de EU stellen hun scheepvaartbeleid af op het concurrentievermogen en de winstgevendheid van de reders. Volledig voorbijgaand aan de legitieme eisen van de zeelieden staan zij toe dat extreem oude en slecht onderhouden schepen de zeeën bevaren, dat zeelieden worden uitgebuit, dat arbeidsovereenkomsten worden uitgehold en dat dagen van 16 tot 18 uur moeten worden gemaakt, met alle ernstige gevolgen voor de veiligheid op zee vandiën.

Weet de Commissie of de Aegean Wind voldeed aan de fundamentele veiligheidsvoorschriften, waarmee het verlies van de levens van de zeelieden had kunnen worden voorkomen? Weet de Commissie of het schip was uitgerust met de noodzakelijke brandblusapparatuur, en of die apparatuur naar behoren heeft gefunctioneerd? Heeft het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid de oorzaak van de dood van de negen zeelieden bekendgemaakt en geanalyseerd?

Antwoord

Op het vrachtschip Aegaen Wind is op 25 december 2009 brand uitgebroken in de Caribische Zee voor de kust van Venezuela. De Commissie betreurt de verwondingen en het verlies aan mensenlevens en is de autoriteiten van Venezuela dankbaar voor hun ondersteuning, met name voor de gewonde bemanningsleden.

Aangezien het onderzoek naar het ongeluk onder verantwoordelijkheid van de Griekse autoriteiten nog niet is afgerond, verkeert de Commissie niet in een positie om een verklaring over de oorzaak van het ongeluk af te geven. Tijdens de meest recente bijzondere inspectie in 2007 zijn voor alle categorieën certificaten afgegeven die tot 2012 geldig zijn. Nog maar kort geleden, in juni 2009, zijn die certificaten nogmaals bekrachtigd. Zo zijn er ook in juni 2009 inspecties aan boord verricht in verband met de wettelijke certificaten. Daaruit is gebleken dat er aan alle wettelijke voorwaarden voor de certificaten werd voldaan op grond van de SOLAS- (Safety Of Life At Sea) en de MARPOL (MARitime POLLution)-Verdragen. Tot slot is er in maart 2008 een nieuwe certificaat voor het veiligheidsbeleid van het schip afgegeven met de gebruikelijke geldigheid voor vijf jaar. Bovendien is het schip regelmatig door havenstaten geïnspecteerd en heeft het in ieder geval gedurende de laatste tien jaar nooit aan de ketting gelegen. Tijdens de laatste inspectie op 14 oktober 2009 in Texas door de Amerikaanse kustwacht zijn er geen gebreken aan het licht gekomen.

Op dit moment zijn de lidstaten op grond van de internationale wetgeving verplicht om ongelukken nader te onderzoeken indien daar lering uit getrokken kan worden. Het ongeluk waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, dient als een “zeer ernstig ongeval” aangemerkt te worden in de zin van artikel 3 van Richtlijn

2009/18/EG⁽⁴⁷⁾ tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector. Deze richtlijn maakt deel uit van het Derde Pakket maritieme veiligheid. Met betrekking tot dergelijke ongevallen legt die richtlijn de lidstaten de verplichting op om een veiligheidsonderzoek door een onafhankelijke organisatie uit te laten voeren teneinde de oorzaken van het ongeluk vast te stellen en maatregelen in kaart te brengen om soortgelijke gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen. De lidstaat dient het betreffende verslag binnen één jaar te publiceren. De omzettingsperiode voor deze richtlijn eindigt op 17 juni 2011. Hoewel het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) geen rol speelt bij het onderzoek naar ongevallen op zee, verzamelt het wel informatie die door de lidstaten wordt verstrekt over die ongevallen en ook uit commerciële bronnen. Na de omzetting van Richtlijn 2009/18/EG dienen de lidstaten alle ongevallen en incidenten op zee te melden aan het Europees Informatieplatform voor scheepvaartongevallen (EMCIP), dat beheerd wordt door het EMSA.

Met betrekking tot de werktijden aan boord van schepen, wil de Commissie er graag op wijzen dat er in Richtlijn 1999/63/EG⁽⁴⁸⁾ betreffende de organisatie van de arbeidstijd voor zeevarenden zowel een maximaal aantal arbeidsuren is vastgelegd (14 uur in elke periode van 24 uur en 72 uur in elke periode van 7 dagen) als de minimaal verplichte rusttijden (10 uur in elke periode van 24 uur en 77 uur in elke periode van 7 dagen).

*
* *

Vraag nr. 40 van Charalampos Angourakis (H-0007/10)

Betreft: Vervolg van leden van de Partij Democratische Samenleving (DTP)

Twee dagen nadat de EU de Turkse regering had gefeliciteerd met het proces van 'democratisering' van het land en de vorderingen op weg naar een oplossing van de problemen met de Koerdische gemeenschap, heeft het Turkse Grondwettelijk Hof besloten de Partij Democratische Samenleving (DTP) buiten de wet te stellen. Bovendien heeft het Hof 37 leden van deze partij uit hun burgerrechten ontzet voor een periode van vijf jaar en heeft het partijvoorzitter Ahmet Turk en Aysel Tugluk de status van parlements lid ontnomen. Bovendien werden volgens de burgemeester van Diyarbakir na een gecoördineerd optreden van de Turkse autoriteiten 81 leden van de partij gearresteerd en in hechtenis genomen, waaronder 9 democratisch verkozen burgemeesters.

Veroordeelt de Commissie dergelijke acties die tot doel hebben terreur te zaaien en politieke activiteiten te verhinderen en die een flagrante schending vormen van de democratische rechten van de Turkse burgers?

Antwoord

De Commissie heeft haar grote bezorgdheid geuit naar aanleiding van de recente ontwikkelingen zoals de terroristische aanslagen in het zuidoosten, het buiten de wet stellen van de partij Democratische Samenleving (DTP), en de arrestatie van leden van deze partij, inclusief een aantal burgemeesters. De Commissie is van mening dat deze ontwikkelingen niet de juiste voorwaarden vormen voor het effectief in praktijk brengen van de democratische opening die de Turkse regering in de zomer van 2009 heeft gecreëerd.

Het zuidoosten van Turkije heeft behoefte aan vrede, democratie en stabiliteit als basis voor een economische, sociale en culturele ontwikkeling. De democratische opening is bedoeld om de democratische normen voor en de levensstandaard van alle Turkse burgers te verhogen. Hierdoor is de hoop aangewakkerd dat de Koerdische kwestie, na decennia van geweld, nu opgelost zou kunnen worden via een dialoog en binnen het kader van de Turkse democratische instellingen. Voor het welslagen van dit initiatief is echter wel de participatie en steun van alle politieke partijen en geledingen uit de samenleving vereist.

Tegelijkertijd veroordeelt de Commissie terroristische activiteiten in de ruimste zin des woords. De Commissie roept alle betrokkenen op om zich hierbij aan te sluiten en om binnen het kader van de Turkse democratische

⁽⁴⁷⁾ Richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector en tot wijziging van de Richtlijn 1999/35/EG van de Raad en Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad, PBL 131 van 28.5.2009.

⁽⁴⁸⁾ Richtlijn 1999/63/EG van de Raad van 21 juni 1999 inzake de overeenkomst betreffende de organisatie van de arbeidstijd van zeevarenden, gesloten door de Associatie van reders van de Europese Gemeenschap (ECSA) en de Federatie van de bonden voor het vervoerspersoneel in de Europese Unie (FST) - Bijlage: Europese overeenkomst betreffende de organisatie van de arbeidstijd van zeevarenden, PBL 167 van 2.7.1999.

instellingen samen te werken aan het verbeteren van de rechten en vrijheden van alle Turkse burgers ongeacht hun etnische, taalkundige, religieuze of culturele achtergrond.

De Commissie zal de situatie nauwlettend in de gaten blijven houden op basis van het bepaalde in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, de jurisprudentie van het Europees Hof voor de rechten van de mens en de aanbevelingen die de Europese commissie voor democratie middels het recht (van de Raad van Europa) heeft gedaan met betrekking tot het Turkse wetgevingskader en de praktijken in verband met het buiten de wet stellen van politieke partijen. In dat opzicht benadrukt de Commissie nogmaals dat de wetgeving van Turkije inzake politieke partijen in overeenstemming gebracht dient te worden met de Europese normen.

*

* *